

Yusuf el-Qaradawi

RADOSNE
VIJESTI O
TRIJUMFU
ISLAMA

Yusuf el-Qaradawi:

**RADOSNE VIJESTI
O TRIJUMFU ISLAMA**

Naslov izvornika:

El-Mubešširat bintisari-l-islam

Prijevod s arapskog:
Hajrudin Hodžić

Izdavač:
Muslimansko Bratstvo

Za izdavača:
Faruk Višća

Urednik:
Eldin Dučić

Tehnički urednik:
Faruk Višća

Recenzija:
Vehbija Makić
Sabahuddin Sijamhodžić

Lektura i korektura:
Fatima Alihodžić
Eldin Dučić
Selma Fazlić
Anida Višća

Štampa:
Bemust

Sarajevo, 1425. h.g./2004. godine

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

28.254

al QARADAWI, Yusuf

Radosne vijesti o trijumfu islama / Yusuf el-Qaradawi.
- Sarajevo : Muslimansko Bratstvo, 2004. - 140 str. ; 21 cm

Prijevod djela: El-Mubešširat bintisari-l-islam. -
Bibliografske i druge bilješke uz tekst

ISBN 9958-9783-3-4

COBISS/BiH-ID 13056006

Sarajevo, 1425. h.g./2004. godine

Predgovor izdavača

Zahvala pripada Uzvišenom Allahu, neka je salavat i selam Allahovom poslaniku Muhammedu, njegovom rodu i ashabima, i svima onima koji njegov časni sunnet slijede.

Nakon naših prethodnih izdanja želimo vam predstaviti novo djelo uvaženog alima Yusufa el-Qaradawija "Radosne vijesti o trijumfu islama". Ovo izuzetno vrijedno djelo je od posebnog značaja jer se javlja u vremenu žestokog pritiska na islam i muslimane širom svijeta, gdje god oni žive i djeluju. Ovo su trenuci kada se gubi nada, kada se ne vidi svjetlo i kad većina muslimana kraj mračnog tunela ne nazire. Oni kojima je Allah dao ispravno razumijevanje vjere i trezvenost, oni vide. Pisac ovog djela, profesor Qaradawi, najveći živi islamski mislilac i daija, kako ga mnogi smatraju, vrijeme današnjice vidi kao vrijeme u kom se nada ostvaruje, kao vrijeme dolazeće slave, vrijeme u kojem gromko odzvanjaju povici trijumfa islama i njegove misli - jedinog ispravnog puta za čovječanstvo. Ovaj učenjak budi zaspala srca, rasplamsava iman kod slabih vjernika u buktinju. Starima, iskusnim vjernicima, koji su navikli da trpe bol čvrsto čuvajući žeravicu islama na dlanu, donosi

radosnu vijest o svanuću vedrog dana, a omladini punoj elana usmjerava energiju, uravnotežava njihove postupke kako se nesmotreno ne bi survali u zamke koje neprijatelji Allahovog puta razapinju na svakom koraku. Šejh Qaradawi u ovom djelu daje savjete svim muslimanima kako ne bi izgubili nadu, ali ih i podstiče na trud i razborito djelovanje do konačne pobjede koja je neminovna.

Ovo djelo zrači ubjeđenjem da budućnost pripada islamu, te na pristupačan način objašnjava kako će, kada se dva tabora sukobe, pobijediti strana kojoj je Allah pomagač i zaštitnik. Naravno, to će se desiti onda kada muslimani očiste svoj nijjet, potpuno se Allahu predaju i od sebe daju sve što mogu. Tek tada će zaslužiti Njegovu pomoć.

Allah je obećao da će islam trijumfovati. Međutim, mi nećemo biti pitani zašto se to obećanje nije ostvarilo preko nas, ali ćemo biti pitani o našoj ulozi u svijetu u kojem živimo i doprinosu koji za islam dajemo.

Ovo djelo ukazuje na to da se ne smijemo zavaravati nadama u bolje sutra ukoliko ne počnemo aktivno učestvovati u poboljšanju svog stanja.

Zajedno zamolimo Allaha Milostivog, koji se našoj molbi raduje i dove naše prima:

“Gospodaru naš, daruj nam Svoju milost i pruži nam u ovom našem postupku prisebnost.” (Al-Kahf, 10)

Ammar Makić

Predgovor izdanju na bosanskom jeziku

Zahvala pripada Allahu dž.š. i neka je Njegov blagoslov i mir na ukazivača na dobro i učitelja, našeg velikana Muhammeda, s.a.w.s., njegovu porodicu i ashabe.

Očaj je smrtonosna greška koju musliman ne bi smio učiniti, jer je očaj u očima islama parnjak nevjerstvu, jer *“samo nevjernici gube nadu u Allahovu milost.”*

Kao što individualni očaj ponekad dovodi čovjeka do samoubistva, što musliman kategorički odbija i smatra zabranjenim, isto tako grupni očaj dovodi čitav Ummet do uništenja, što je neprihvatljivo za vjeru jednog muslimana i oprečno njegovom ubjedenju koje glasi: *“On po Poslaniku Svome šalje uputstvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera.”*

Trenutno stanje islamskog Ummeta je obavijeno crnilom i omotano tugom, nedaćama i iskušenjima. Ne nazire se niti jedan tračak nade ili pobjede u ovom vremenu kada je stanje muslimana, po mišljenju mnogih, dostiglo do mračnog dna.

Uprkos tome, ugledni znanstvenik dr. Yusuf el-Qaradawi ima suprotno mišljenje koje potkrjepljuje neoborivim dokazima iz Kur'ani-Kerima, čistog sunneta, bogate historije, činjeničnog stanja i Allahovih nepromjenjivih zakona od kojih nema odstupanja.

Dr. Qaradawi je rezime svoga stava zabilježio u ovoj manjoj knjizi koju je nazvao “Radosne vijesti o trijumfu islama”, u kojoj je na veoma pojednostavljen način iznio realne činjenice koje mnogi zaboravljaju pod pritiskom iscrpljujućeg načina življenja. Možda je muslimanu trenutno najneophodnija stvar da u sebi posjeduje rasplamsani duh koji se ne prepušta slabosti, nego joj se opire da bi je preokrenuo u konstruktivnu prkosnu snagu pomoću koje se oštroumno suprotstavlja svim negativnim okolnostima, čupajući jutarnja svjetla iz beskrajnih tmina.

Doista, “svaki islamski misionar mora da vjeruje u Allahovo obećanje, radujući se budućnosti Njegove posljednje upute i Njegove vječne poruke, odbacujući očaj, koji je neodvojiva osobina nevjerstva, i beznade, što je jedan od oblika zablude.”

Islam dolazi, a naša obaveza je da mu otvorimo vrata, a ne da budemo argument za njegovo osuđivanje. Što bolje spoznamo “zakone promjene” naš cilj će biti sve bliži. Izlaz za sve patnje koje muče čitavo čovječanstvo je u imanskoj metodi koja spaja dušu i tijelo, koja spaja komponentu prašine i Nebeskog ruha...

Autora ovog djela dr. Yusuf el-Qaradawija nije potrebno predstavljati, obzirom da je on jedan od velikih islamskih alima i misionara, te rijetkih osoba koje neumorno rade u ovim teškim trenucima. Prevodilac ove knjige je dobro postupio odabirući ovu sažetu, ali jako korisnu knjigu u kojoj se nalaze tračci nade koji će najaviti dolazeću zoru ma koliko duga noć njoj prethodila.

I na kraju, hvala Allahu, Gospodaru svjetova.

Prof. Ahmed Mu'az el-Hatib el-Haseni
islamski misionar iz Damaska, Sirija

Predgovor autora

Hvala pripada samo Allahu na osnovu čijih blagodati nastaju dobra djela, i neka je salavat i selam na onoga koji upućuje čovječanstvo dobru, razumnosti i istini, na našeg velikana, uzora i voljenog poslanika Muhammeda s.a.w.s., na njegovu porodicu, ashabe i svakoga ko ga bude slijedio do Sudnjeg dana.

Ovo je brošura koja govori o radosnim vijestima o trijumfu islama i lično smatram da je sam govor o njima neophodan, posebno u sadašnjem trenutku i to iz više razloga:

1) Potreban je zato što nam je svima naređeno da obradujemo, a ne da rastjerujemo, kao što nam je naređeno da olakšavamo, a ne da otežavamo, jer kada je Vjerovjesnik s.a.w.s. poslao Muazu b. Džebela i Ebu Musaa el-Eš'arija u Jemen, savjetovao ih je ovim sažetim i sveobuhvatnim savjetom: "Olakšavajte, a nemojte otežavati, obradujte, a nemojte rastjerivati, i slušajte jedan drugoga."

Poslanikov ashab i sluga, Enes b. Malik, prenosi da je Poslanik s.a.w.s. to naredio ne samo Muazu i Ebu Musau, nego cijelome Ummetu: "Olakšavajte, a ne otežavajte; obradujte, a nemojte rastjerivati."

Zahvaljujem Allahu što je to moja metoda, i što me Allah uputio da je se pridržavam u izdavanju šeri'atskih propisa (fetwi) i misionarstvu (da'wi), jer se u fetwama držim olakšavanja, a ne otežavanja, u misionarstvu (da'wi) obradovanja, a ne rastjerivanja.

2) Potreban je zato što svi muslimani, a posebno islamski misionari, trenutno prolaze kroz veoma težak period njihove savremene povijesti, u kojoj skoro da su osjećaji neuspjeha i izrazi očaja izvojevali pobjedu. Ako se ovakvom osjećaju čovjek preda ubiće u sebi ambicije, odlučnost i uništiti će težnje, a baš ove stvari su pokretači želje za djelovanjem i trudom.

Ovaj tmurni osjećaj izvire iz neprekidnih udaraca koje neprijatelji islama, lukavo i podmuklo, upućuju islamskom pokretu i islamskom osvješćenju da bi utrnuli svjetlo islama, zaustavili njegov pokret, umrtvili njegovo buđenje. Pri tome su im pomogli neki vladari u islamskom svijetu koje su uplašili tim osvješćenjem, podstakli ih na čistku i naredili im da udare misionarski pokret, da bi im isti udovoljili bojeći se da će trijumf islama uskratiti njihove prohtjeve, da će im oduzeti nezakonito stečene dobiti, te da će se narod dići protiv njih i zatražiti da im se sudi za ono što su počinili.

3) Potreban je zato što antiislamske sile hoće da objave, ili su već objavile, psihološki rat islamistima, kojim nastoje da ubiju nadu u bolje sutra i želju za svjetlijom budućnosti, počevši sa luđačkim napadima koji pokreću iznajmljena pera i naručene trube da bi optužili, umrljali i unakazili sve što je islamsko. To rade optužujući islamske misionare i sljedbenike islamskog otrježnjenja čas ekstremizmom, čas nasiljem, a

nekad terorizmom ili fundamentalizmom, nazivajući pokret koji poziva ka potpunom islamu (vjerovanju i islamskom pravu, vjeri i državi) “političkim islamom”, iako pravi islam ne može da bude ništa drugo do politički.

Mi zato moramo da se suprotstavimo ovim neprijateljskim napadima suprotnim oružjem, a to je širenje nade u trijumf islama i oživljavanje iščekivanja njegove blistave budućnosti, te ispunjavanje srca sadašnjih naraštaja sa ovom zrakom koja uništava tamu očaja i oblake razočarenja.

4) Potreban je, također, jer je proširena među mnogim vjernicima pogrešna predstava o kraju dunjaluka, ili drukčije rečeno, o budućnosti Ummeta, koja je, ako ne crna, blizu tome. Ta ideja je zasnovana na shvatanjima određenih hadisa koji se navode u kontekstu govora o smutnjama, pokoljima i predznacima Sudnjega dana, iako ta shvatanja nisu ispravna.

Radi svega toga je bilo potrebno da pojasnimo ispravno značenje tih radosnih vijesti koje mnogi ne zapažaju, bile one iz Uzvišenog Kur’ana, iz časnog sunneta, iz prepune povijesti, iz viđene stvarnosti ili iz Allahovih nepromjenljivih zakona.

Svaki islamski misionar mora da vjeruje u Allahovo obećanje, radujući se budućnosti Njegove posljednje upute i Njegove vječne poruke, odbacujući očaj, koji je neodvojiva osobina nevjerstva i beznađe, koje je jedan od oblika zablude.

Ove osobine je posjedovao naš imam Hasan el-Benna, u čijim grudima se plamen nade nije gasio čak ni u najkritičnijim trenucima, u kojima je napisao niz članaka koji oživljavaju nadu i rađaju iščekivanje. U svojoj brošuri je mnogo puta ponovio izreku: “Činjenice današnjice su snovi prošlosti, a

snovi današnjice su činjenice sutrašnjice.”

Također, šehid Sejjid Kutb je napisao djelo pod naslovom “Budućnost pripada islamu”, a tako i svi pravi misionari.

Stoga, radujmo se i nadajmo se dobru!

“I reci: ‘Hvala Allahu, On će vam znamenja Svoja pokazati, pa ćete ih vi poznati!’ A Gospodar tvoj motri na ono što radite.”

Yusuf el-Qaradawi

Doha, ševval H. 1416 god. (mart 1996. godine)

Radosne vijesti o trijumfu islama

Mnogi islamski misionari (da'ije) govore o kraju dunjaluka, o hadisima koji govore o smutnji, krvavim okršajima i predznacima Sudnjeg dana, ukazujući da se nevjerstvo sve više širi, da je islam sve slabiji, da zlo pobjeđuje a dobro gubi, te da iskvareni ljudi dominiraju, a da su oni koji zastupaju ispravne stavove i koji njima pozivaju nemoćni.

Ovo bi značilo da nema nade u izmjenju, niti šanse za promjenu nabolje, te da prelazimo iz lošeg u gore i iz goreg u još lošije, da nijedan dan ne prođe a da onaj poslije njega nije lošiji, i sve tako do Sudnjega dana.

Ovo je bez ikakve sumnje ogromna greška i pogrešno razumijevanje onoga što se navodi u pojedinim sporednim tekstovima, zapostavljajući time mnoge jasne i nedvosmislene radosne vijesti o tome da budućnost pripada islamu, te da će Allah uzdignuti ovu vjeru nad ostalim vjerama, pa makar to i ne bilo pravo mnogobošcima.

Radi toga je neophodno da govorimo o ovim radosnim vijestima, da ih širimo među muslimanima i time pobuđujemo nadu koja pokreće ambicije, savlađujući očaj koji nas ubija.

Ove radosne vijesti su mnogobrojne, neke od njih su

prenesene u Uzvišenom Kur'anu i časnom Sunnetu, neke su u historiji, neke u sadašnjosti, a neke su Allahovi zakoni u Njegovim stvorenjima.

O svakoj od ovih radosnih vijesti ćemo govoriti na slijedećim stranicama.

Radosne vijesti iz Uzvišenog Kur'ana

Prva od ovih radosnih vijesti je ono što se navodi u Kur'anu, da je Uzvišeni Allah obećao Svojim vjernim robovima da će pomoći islam i da će upotpuniti Svoje svjetlo makar to nevjernici prezirali, i da će uzdignuti ovu vjeru makar to mnogobošci mrzili.

U kontekstu priče o neprijateljima islama, mnogobošcima i sljedbenicima Knjige, koji su svoju vjeru izmijenili i smatrali svoje svećenike i monahe gospodarima mimo Allaha, koji nepravdom uzimaju tuđe imetke i odvrćaju od Allahova puta, Allah kaže:

“Oni žele da utrnu Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da svjetla Njegova uvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima. On po Poslaniku Svome šalje upustvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima.”¹

Komentator Kur'ana Ibn Kesir ovako tumači ova dva ajeta: “Uzvišeni kaže: ovi nevjernici, mnogobošci i sljedbenici Knjige nastoje da utrnu Allahovo svjetlo, tj. ono čime je poslao

¹ At-Tawba, 32-33

Svoga Poslanika s.a.w.s., a ono se mora upotpuniti i uzdići, pa zato Uzvišeni i kaže suprotno onome što su oni htjeli i priželjkivali:

‘A Allah želi da vidljivim učini svojeto Svoje, makar ne bilo po volji nevjernicima.’

Riječ kafir (nevjernik) jezički znači onaj koji nešto pokriva. Zatim Uzvišeni kaže da je poslao Svoga Poslanika sa uputom i pravom vjerom. Uputa je ono što je Poslanik dostavio od iskrenih kazivanja, ispravnog vjerovanja i korisne nauke. Pravu vjeru predstavljaju ispravna, korisna i pobožna djela na dunjaluku i ahiretu - da bi se ona uzdigla iznad svih vjera, tj. iznad svih ostalih vjera, kao što se navodi u pouzdanom hadisu da je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Allah mi je poravnao Zemlju, njen istok i zapad, a vlast moga Ummeta će dostići do mjesta koje mi je poravnao.”²

Imam Ahmed b. Hanbel bilježi u svom Musnedu od Mes’uda b. Kubejsa da je rekao: “Ovaj dio plemena Muharib je klanjao sabah, pa kada su završili reče jedan mladić među njima: “Čuo sam Allahovog Poslanika s.a.w.s. da je rekao: ‘Osvojćete Istok i Zapad, a namjesnici tih predjela će u vatru osim onih koji se budu bojali Allaha i predavali povjerene im stvari.’”³

Ahmed, također, prenosi od Temima ed-Darija da je rekao: “To sam vidio u mojoj porodici. Ko je od njih primio islam postigao je dobro, ugled i ponos, a ko je ostao nevjernik pogodilo ga je zlo, poniženje i glavarina (džizja).”⁴

² Prenosi ga Muslim u knjizi o smutnji i predznacima Sudnjeg dana, hadis broj 19, i Ebu Davud hadis broj 4252

³ Prenosi ga Ahmed u Musnedu 366

⁴ Musned 4-103

U Musnedu, također, stoji da je Adijj b. Hatem rekao: "Ušao sam kod Allahovog Poslanika s.a.w.s. pa je rekao: 'O Adijj, primi islam, spasit ćeš se.'

Odgovorio sam mu: 'Ja imam svoju vjeru!'

- 'Ja poznajem tvoju vjeru bolje od tebe', reče i nastavi: 'ja znam šta te sprječava da primiš islam... kažeš: 'Njega primaju samo slabi, koji nemaju moći, koje su i Arapi odbacili! - A da li si čuo za Hiru?'⁵

- 'Čuo sam za nju, iako je nisam vidio', rekoh.

Poslanik zatim reče: 'Tako mi Onog u Čijoj je ruci moja duša, Allah će uzdići ovu vjeru pa će se žena iz Hire zaputiti da tavafi oko Ka'be bez ičije zaštite, i osvojiti će se blago Kisre b. Hurmuza!'⁶

'Kisre b. Hurmuza?'- upitah.

'Da, Kisre b. Hurmuza, i novac će se dijeliti pa ga niko neće uzeti.'

Adijj zatim dodaje: "Sada se žena zaputi iz Hire da tavafi Ka'bu bez ičije zaštite. Bio sam među onima koji su osvojili blago Kisre b. Hurmuza, a tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša i treća najava će doći, jer je tako rekao Allahov Poslanik s.a.w.s."⁷

Prenosi Muslim svojim lancem prenosioca od Aiše r.a. da je rekla: "Čula sam Allahovog Poslanika s.a.w.s. da je rekao: 'Neće proći dunjaluk, a da se Lat i Uzzat neće ponovo smatrati bogovima', pa rekoh: 'O Allahov Poslaniče, mislila sam da je to okončano kada je objavljen ajet: *"On je poslao*

⁵ planina u današnjem Iraku

⁶ posljednji perzijski vladar

⁷ Prenosi ga Ahmed u Musnedu 4-257

Svoga Poslanika sa uputom i pravom vjerom”, na šta je on rekao: ‘Tako će ostati sam Allah zna koliko, a zatim će Allah poslati blag vjetar i umrijet će svako ko bude imao u srcu koliko zrno imana, a ostat će samo oni u kojima nema nikakva dobra i povratice se vjeri svojih predaka.’⁸

Isto značenje se ponovilo u suri Es-Saff gdje Uzvišeni Allah kaže:

*“Oni žele da utrnu Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da svjetla Njegova uvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima. On po Poslaniku Svome šalje upustvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima.”*⁹

Isto tako kaže u suri El-Feth:

*“On je poslao Poslanika Svoga sa uputom i vjerom istinitom da bi je uzdigao iznad svih vjera. A Allah je dovoljan svjedok.”*¹⁰

Od kur’anskih radosnica je i slijedeći ajet:

*“Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurno namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah bezbjednošću zamijeniti; oni će se samo Meni klanjati i neće druge Meni ravnim smatrati. A oni koji i poslije toga budu nezahvalni - oni su pravi grješnici.”*¹¹

Kaže Ibn Kesir: “Ovo je obećanje Uzvišenog Allaha

⁸ Prenosi ga Muslim, “Knjiga smutnji i predznaka Sudnjeg dana”

⁹ As-Saff, 8-9

¹⁰ Al-Fath, 28

¹¹ An-Nur, 55

Njegovom Poslaniku s.a.w.s. da će On učiniti njegov Ummet nasljednicima na zemlji, tj. vođama i vladarima iznad ostalih ljudi, sa kojim će napredovati zemlje i kome će se narodi pokoriti, te da će njihovu strepnju i strah zamijeniti mirom i sigurnošću, a to je zbilja i učinio, stoga samo Njemu pripada zahvala i zasluga.”

Božiji Poslanik nije umro, a već je Mekka, Hajber i Bahrein, te ostatak Arapskog poluotoka i čitav Jemen bio pod islamskom vladavinom. Također, uzeo je glavarinu (džizju) od međžusija (obožavalaca vatre) iz Hadžera i od određenih dijelova Šama, zatim mu je Heraklije, istočnorimski car, slao poklone, tako i kralj Egipta i Aleksandrije (Muqawqis), te kraljevi Omana, Nedžašija, kralj Abesinije, koji je postao kralj poslije Ashame, da mu se Allah smiluje i oprosti mu grijehe.

Kada je Muhamed s.a.w.s. sa svim počastima Poslanika preselio na drugi svijet, kojeg mu je Allah izabrao, ulogu predvodnika Ummeta preuzeo je njegov nasljednik Ebu Bekr es-Siddik, ujedinjujući ono što je oslabilo poslije Poslanikove smrti, obuhvativši Arapski poluotok i njegovu kolijevku. On je poslao islamsku vojsku pod vođstvom Halida b. Velida r.a. u Perziju, koja je osvojila jedan njen dio, da bi potom poslao drugu vojsku pod vođstvom Ebu Ubejde r.a. sa još nekim vojskovođama u Šam¹² i treću pod vođstvom Amra b. A'sa r.a. u Egipat, pa je Allah dao pobjedu vojsci koja se zaputila u Šam, da bi za vrijeme Ebu Bekrova života osvojili Busru, Damask i obližnja mjesta kao što je Huran i njegova okolica.

¹² Područje današnje Sirije, Libana, Jordana i Palestine

Nakon što je Poslanik a.s. preselio na drugi svijet, Allah je dao muslimanima još jednu blagodat nadahnjujući Ebu Bekra es-Siddika da postavi Omera b. Hattaba, poznatog kao Faruka (što bi značilo na arapskom jeziku onaj koji razlučuje istinu od laži, op.prev.), koji je na najbolji način izvršio povjereni emanet. Osim za vrijeme Božijih poslanika, lada nikada nije bolje išla kao u vrijeme Omerovog vodstva, zbog jačine njegove ličnosti i pravednosti. U periodu njegovog hilafeta je osvojen čitav Šam (sadašnja Sirija, Liban, Palestina i Jordan, op.prev.), čitavi egipatski predjeli i većina Perzijske države. Kisra je bio slomljen i potpuno ponižen je protjeran u najdalje krajeve njegovog kraljevstva. Isto tako je stegao Herakla, uzimajući mu Šam iz ruku i spuštajući se prema Konstantinopolju (današnji Istanbul, op.prev.), udjeljujući Kisrin i Heraklov imetak u borbu na Allahovom putu, kako nas je o tome već obavijestio i obećao nam Božiji Poslanik, neka je na njega salavat i selam.

Kada je došao period trećeg halife, Osmana b. Affana r.a., islamska država se rasprostirala od najistočnijih do najzapadnijih mjesta tada poznatog svijeta. Počelo je osvajanje Sjeverne Afrike do najistočnijih predjela Kine, Kisra biva ubijen, a njegovo carstvo potpuno nestaje. Osvojeni su Medain, Hurasan i Ehvaz, te je donošen danak (haradž) sa istoka i zapada vladaru pravovjernih Osmanu b. Affanu r.a. Sve je to bilo zbog bereketa njegovog učenja i izučavanja Kur'ana, te ujedinjavanja Ummeta na čuvanju te Božije riječi. Zbog toga se i navodi u vjerodostojnom hadisu da je Božiji Poslanik s.a.w.s. rekao: "Allah mi je poravnao Zemlju, njen istok i zapad, a vlast moga Ummeta će dostići do mjesta koje

mi je poravnao.” Pa evo nas, uživamo plodove onoga što su obećali Allah i Njegov Poslanik, a Allahovo i Poslanikovo obećanje je istina. Zato molimo Allaha da nas učvrsti u našoj vjeri u Njega, Njegovog Poslanika i da se zahvaljujemo na Njegovim blagodatima onako kako je On zadovoljan.

Ovo Allahovo obećanje mu’minima je stalno i trajno. Sve pobjede što se nisu ispunile za vrijeme časnih halifa mogu da se ispune onima koji dolaze poslije njih, jer će se Allahovo obećanje ispuniti, kako se u Kur’anu navodi:

“A obećanje Gospodara moga će se sigurno ispuniti.”¹³

Allahovo obećanje u ovom ajetu je uslovljeno imanom, činjenjem dobrih djela i vjerovanjem u jednog Allaha, ne pripisujući Mu sudruga. Allah dž.š. je rekao:

“Oni će se samo Meni klanjati, i neće druge Meni ravnim smatrati.”¹⁴

Kazivanja o poslanicima i konačni ishod za vjernike i nevjernike

Od radosnih vijesti koje se navode u Kur’anu jesu kazivanja o događajima iz života poslanika, vjernika, njihovih naroda i njihovih neistomišljenika-mnogobožaca, te opisi toga kakav je bio kraj poslanika i vjernika, a kakva je bila kazna i propast onih koji su se pobunili protiv Allaha i zanijekali poslanika.

Takva je i priča o Musau a.s. i njegovom narodu u susretu sa faraonom i njegovom družbom, te kako je Allah promijenio

¹³ Al-Kahf, 98

¹⁴ An-Nur, 55

stanje Izraelćana, kako je potopio faraona i njegove vojske, ispunivši Svoje obećanje o potpori nemoćnih i uništenju države nasilnika i tirana.

Pročitaj ove ajete iz sure El-Qasas:

*"Faraon se u zemlji bio ponio i stanovnike njezine na stranke bio izdijelio; jedne je tlačio, mušku im djecu klao, a žensku u životu ostavljao, doista je smutljivac bio. A Mi smo htjeli da one koji su na Zemlji tlačeni milošću obaspemo, i da ih vođama i nasljednicima učinimo, i da im na Zemlji vlast darujemo, a da faraonu i Hamanu i vojskama njihovim damo da dožive baš ono zbog čega su od njih strahovali."*¹⁵

Svemoćni je napravio od faraona i njegove družbe predmet ismijavanja, jer je on ubijao izraelćanske sinove da se među njima ne bi pojavio neko ko će uništiti njegovo kraljevstvo. Odabrano dijete je, faraonovom dozvolom, ušlo u njegov dvor, i u njemu je odrastalo, razvijalo se pod nadzorom faraona koji toga nije bio ni svjestan. Allah dž.š. je rekao:

*"I nadoše ga faraonovi ljudi, da im postane dušmanin i jad; - zaista su faraon i Haman i vojske njihove uvijek griješili."*¹⁶

I desilo se ono što se desilo između Musaa a.s. i faraona, onako kako je Kur'an opširno kazao. Zatim je Allah poslao Musaa a.s. kao poslanika faraonu i njegovom narodu, zajedno sa njegovim bratom Harunom. Tada se zbio susret koji je završio porazom faraona posredstvom njegovih čarobnjaka, koji su se bacili na tlo i uzviknuli:

*"Mi vjerujemo u Gospodara svjetova!"*¹⁷

¹⁵ Al-Qasas, 46

¹⁶ Al-Qasas, 8

¹⁷ Al-A'raf, 121-122

Faraon se izbezumio, zapjenio je od srdžbe i zaprijetio im, nakon čega je Allah naredio Musau a.s. da izađe po noći, jer će ih faraon pratiti:

*"I faraon posla po gradovima sakupljače: 'Ovih je zaista malo i rasrdili su nas, a mi smo svi budni!' I Mi ih izvedosmo iz vrtova i rijeka, iz riznica i dvoraca divnih. Eto tako je bilo, i Mi dadosmo da to naslijede sinovi Israilovi."*¹⁸

Allahovo obećanje da će pomoći vjernike

Od kur'anskih radosnih vijesti je Allahovo dž.š. obećanje da će pomoći muslimanima, da će ih spasiti, braniti i biti uvijek uz njih, kako se to u slijedećim ajetima navodi:

*"A dužnost Nam je bila vjernike pomoći."*¹⁹

"Poslije smo spasavali poslanike Naše i one koji su vjerovali.

*Eto tako, dužnost je Naša da spasimo vjernike."*²⁰

*"Allah doista štiti vjernike."*²¹

*"Allah je zaštitnik onih koji vjeruju i On ih izvodi iz tmina na svjetlo."*²²

*"Nimalo vam neće koristiti tabor vaš, ma koliko brojan bio, jer je Allah na strani vjernika."*²³

Ovo Allahovo obećanje je jasnije izraženo u vremenu kada tegobe i nedaće zadese mu'mine, kada ih zadesi siromaštvo, bolest, ili kada psihički oslabe. U ovim slučajevima

¹⁸ Aš-Šu'ara, 53-59

¹⁹ Ar-Rum, 47

²⁰ Yunus, 103

²¹ Al-Hadždž, 38

²² Al-Baqara, 257

²³ Al-Baqara, 214

Allahova pomoć je najbliža vjernicima. Allah dž.š. je rekao:

“Zar vi mislite da ćete ući u Džennet, a još niste iskusili ono što su iskusili oni koji su bili prije vas i nestali? Njih su satirale neimaštine i bolest, i toliko su bili uznemiravani da bi i poslanik i oni koji su s njim vjerovali uzviknuli: ‘Kada će već jednom Allahova pomoć!’ Eto, Allahova pomoć je zaista blizu!”²⁴

Poslanik i vjernici njegovog naroda će reći: “Kad će već jednom Allahova pomoć?”, smatrajući da je pomoć okasnila, ali ljudi su brzopleti. Allah im uliva smirenje u srca ovom presudnom rečenicom kojom završava ajet:

“Eto, Allahova pomoć je zaista blizu!”

Ta pomoć neće se ubrzati ma koliko mi to željeli, jer je sve kod Njega određeno, sve ima svoje vrijeme, niti kasni niti brza.

Allah dž.š. je na kraju sure Yusuf rekao:

“I kad bi poslanici gotovo nadu izgubili i pomišljali da će ih lašcima proglasiti, pomoć Naša bi im došla; Mi bismo spasili one koje smo Mi htjeli, a kazna Naša ne bi mimošla narod nevjernički!”²⁵

Treba obratiti pažnju na ovu jezičku konstrukciju i njeno značenje. Ajet “Kada bi poslanici gotovo nadu izgubili i pomislili da će ih lašcima prozvati” znači ustvari da je taj narod pomislio da je Allah prekršio obećanje koje je dao Svojim poslanicima.

Upravo ovdje dolazi iznenađenje, nakon očaja poslanika i pomišljanja njihovih naroda da ih je Allah napustio, “pomoć Naša bi im došla”.

²⁴ Al-Baqara, 214

²⁵ Yusuf, 110

Pomoć dolazi kada je ljudima najpotrebnija i kada je najviše žele: *“...a kazna Naša ne bi mimoišla narod nevjernički!”* To je ustvari Allahov zakon prema zločincima - da ih sustiže kazna ne bi li se opametili, i da bi se njihova neobuzdanost pokorila.

Zato je u shvatanju i vjerovanju muslimana prisutno stajalište da poteškoća, što je žešća i što se više povećava, time će brže nestati. Najtamniji dio noći je onaj koji prethodi zori. O ovome je pjesnik rekao:

“Muko, koliko hoćeš ojačaj, nestat ćeš
Tvoja noć skoro će da uzmakne”

Drugi je rekao slijedeće:

“Mnoge kušnje pritisnu čovjeka
A Allah ih učini izlazom
Stegnuše me, pa kad do vrha dođoše
Nesta ih baš kad svaku nadu izgubih.”

Božije obećanje da će uništiti nevjerničke spletke i zavjere

Božije obećanje da će potpomoći vjernike se upotpunjuje obećanjem da će osujetiti nevjerničke zavjere i njihovo spletkarenje prema islamu i njegovim sljedbenicima, te njihove stalne napore da utrnu Allahovo svjetlo.

Allah će učiniti da te spletke pogode njih same, a Svoje obećanje On neće iznevjeriti.

Od tih obećanja su i ovi ajeti:

“Oni se služe spletkama, a Ja ih uništavam - zato nevjernicima još vremena dadni, još koji trenutak ih ostavi.”²⁶

“Oni su zamke pleli, a Allah ih je ometao, jer Allah to najbolje umije.”²⁷

“I kad oni baciše, Musa uzviknu: ‘Ono što ste priredili čarolija je! Allah će je uništiti, jer Allah ne dopušta da djelo pokvarenjaka uspije!’”²⁸

Govoreći o ishodu onih koji udjeljuju imetak i ulažu sve napore da bi odvrćali od islama, Uzvišeni kaže:

“Oni koji ne vjeruju troše imanja svoja da bi od Allahova puta odvrćali. Oni će ih, sigurno, utrošiti, zatim će zbog toga žaliti, i na kraju će pobijedeni biti.”²⁹

I rekao je:

“Reci onima koji neće da vjeruju: ‘Bićete pobijedeni i u Džehennemu okupljeni, a on je grozno boravište!’ Imate pouku u dvjema vojskama koje su se sukobile: jednoj, koja se borila na Allahovu putu, i drugoj, nevjerničkoj, kojoj se činilo da pred sobom ima dva puta više protivnika. A Allah Svojom pomoći čini moćnim onoga koga On hoće. To je, zaista, dalekovidnim pouka.”³⁰

Dvije skupine koje se spominju u ovom ajetu su mu'mini i idolopoklonici u Bici na Bedru, gdje je Allah dž.š. pomogao vjernike, koji su bili malobrojniji, slabije naoružani, slabije pripremljeni. Pomogao ih je protiv idolopoklonika tako što im je dao ubjedenje i čvrstinu, spustio u pomoć Svoju vojsku.

²⁶ At-Tariq, 15-17

²⁷ Al-Anfal, 30

²⁸ Yunus, 81-82

²⁹ Al-Anfal, 36

³⁰ Ali 'Imran, 12-13

Božija Ruka je ulila strah u srca njihovih neprijatelja, kao što je Uzvišeni rekao:

“Vi njih niste ubijali nego Allah; i ti nisi bacio kad si bacio, nego je Allah bacio, da bi vjernike lijepom kušnjom iskušao.”³¹

Uzvišeni Allah je o protjerivanju jevrejskog plemena Benu Nadir rekao:

“On je prilikom prvog progonstva iz domova njihovih protjerao one sljedbenike Knjige koji nisu vjerovali. Vi niste mislili da će otići, a oni su mislili da će ih utvrde njihove od Allahove kazne odbraniti, ali im je Allahova kazna došla odakle se nisu nadali i On je u srca njihova strah ulio; vlastitim rukama i rukama vjernika svoje domove su rušili. Zato uzmite iz toga pouku, o vi koji ste razumom obdareni!”³²

To je Allahova moć koja djeluje u okviru prirodnih zakonitosti i van njih, koja je uvijek na strani vjernika sve dok ne pobjede, i dok se sa njima ne uzdigne Allahova riječ.

Allah će dovesti ljude koje On voli

Od kur'anskih radosnih vijesti je i ono što je Uzvišeni spomenuo u suri El-Maide (Trpeza), prijeteći otpadnicima i onima koji napuštaju vjeru. Rekao je da to neće štetiti Allahovoj vjeri i da se vjera neće srušiti njihovim odmetništvom.

Allah je zagarantovao da će za ovu vjeru osigurati jaku generaciju vjernika koji će stati naspram odmetništva, primjenjujući vjeru u svom životu. Njihova veza sa Gospodarem će biti veoma jaka. To je veza puna ljubavi prema Allahu, a prema vjernicima puna samilosti i naklonosti. Njihov odnos

³¹ Al-Anfal, 17

³² Al-Hašr, 2

sa nevjernicima i tiranima je pun ponosa i nadmoći, a prema zlotvorima i zločincima pun borbe i džihada. Ovo su glavne odlike vjernika koje je Kur'an naglasio u kontekstu lijepog obećanja vjernicima, upozoravajući time nevjernike:

*"O vjernici, ako neko od vas od vjere svoje otpadne - pa, Allah će sigurno mjesto njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite; oni će se na Allahovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati. To je Allahov dar koji On daje kome hoće - a Allah je neizmjerljivo dobar i zna sve."*³³

Hafiz Ibn Kesir u svom tefsiru (komentar Kur'ana) objašnjavajući ovaj ajet kaže: "Allah nam govori o Svojoj ogromnoj moći kojom će one koji odbijaju da pomažu Njegovu vjeru i zakon zamijeniti sa nekim ko je bolji od njih, koji će se čvršće i bolje pridržavati Allahovih naredbi:

'A ako glave okrenete, On će vas drugim narodom zamijeniti, koji onda kao što ste vi neće biti.'"³⁴

Isto tako je Uzvišeni rekao:

*"Ako On hoće, vas će ukloniti, o ljudi, a druge dovesti; On je kadar da to učini."*³⁵

*"Ako htjedne, vas će udaljiti i nova stvorenja dovesti; to Allahu nije teško."*³⁶, tj. niti je to teško niti nemoguće.

Ibn Kesir je u komentaru ajeta "...oni će se na Allahovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati" rekao: "Ništa ih ne može odvratiti od ibadeta, primjene šeri'atskog zakona i

³³ Al-Maida, 54

³⁴ Muhammed, 38

³⁵ An-Nisa, 133

³⁶ Ibrahim, 19-20

borbe protiv Allahovih neprijatelja, od naređivanja dobra i odvrćanja od zla. Niko ih ne može odvratiti od toga niti spriječiti, niti na njih utječe bilo čije prebacivanje ili korenje.”

U ovom kontekstu je Ibn Kesir spomenuo hadis kojeg prenosi Ahmed od Ebu Zerra r.a.: “Moj prijatelj, Božiji Poslanik mi je naredio sedam stvari...”, među kojima je spomenuo: “...i naredio mi je da kažem istinu pa makar bila gorka, i naredio mi je da se ne bojim bilo čijeg prijekora, dokle god se bojim Allaha.”³⁷

Mi ćemo im pokazati Naše dokaze

Od kur’anskih radosnih vijesti je i ajet:

*“Mi ćemo im pružati dokaze Naše u prostranstvima
svemirskim, a i u njima samim, dok im ne bude sasvim
jasno da je Kur’an istina.”*³⁸

Ovo je Božije obećanje koje se stalno obistinjuje, čega smo svjedoci i što imamo priliku čuti i osjetiti.

Vidimo da se na polju znanosti, prvenstveno prirodnih nauka pokazuju novi vidovi naučne potvrde kur’anskog fenomena. Među tim studijama ima velikih i jakih ideja kojima se divi i veliki broj nemuslimana.

³⁷ Tefsir Ibn Kesir, 2/69-70

³⁸ Fussilet, 53

Radosne vijesti iz Poslanikovog sunneta

U sunnetu Poslanika i njegovom životopisu ima mnogo radosnih vijesti od kojih smo neke spomenuli navodeći riječi hafiza Ibn Kesira.

Ove poslaničke radosne vijesti su ispunile hadiska djela, bilo to u sahihima, sunenima, musnedima, me'adžimima, edžža'ima i ostalim hadiskim djelima.

Muslimani su u periodu dekadence i nazadovanja zaboravili i zanemarili ove radosne vijesti i nisu spominjali ništa osim hadisa koji govore o smutnjama i predznacima Sudnjeg dana. Razumjeli su te hadise na način pun očaja, bez nade u poboljšanje, bez postupaka koji će podići čitav Umjet nakon posrtanja i bez truda da se stvarnost preokrene na bolje.

Nije logično da od vođe Ummeta Poslanika s.a.w.s čujemo nešto što će obeshrabriti reformatore i njihovu volju za pozitivnim promjenama.

Sve ove radosne vijesti su poruke da budućnost pripada islamu, da sutrašnjica pripada islamskom ummetu. Sve su to obavijesti Poslanika koji ne govori po svom hiru.

Ovdje treba napomenuti da naš plemeniti poslanik

Muhammed s.a.w.s. ne zna gajb, ne poznaje budućnost sam od sebe, jer gajb zna samo Allah dž.š., kao što je Allah rekao:

“Reci: ‘Niko osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji, ne zna što će se dogoditi.’”³⁹

Poslanik s.a.w.s. od budućnosti zna i prenosi samo ono o čemu ga je Allah dž.š. obavijestio. Uzvišeni je rekao:

“On tajne zna i On tajne svoje ne otkriva nikome, osim onoga koga On za poslanika odabere.”⁴⁰

Na slijedećim stranicama ćemo spomenuti neke od najpoznatijih radosnih vijesti

1. Širenje islama po čitavom svijetu

Ovu radosnu vijest donosi hadis kojeg prenosi Temim ed-Dari koji kaže: “Čuo sam Božijeg Poslanika s.a.w.s. gdje kaže: ‘Sigurno će ova vjera (tj. islam) stići dokle je stigao dan i noć. Allah neće ostaviti ni jednu kuću u gradu ili selu, a da u nju islam neće ući, bilo to s ponosom ili poniženjem; ponosom, kojim će se islam još više uzdići ili poniženjem, kojim će Allah poniziti nevjerstvo.’”⁴¹

Stizanje islama dokle je stigao dan i noć bi značilo njegovo širenje po čitavom svijetu. Islam će ući u sva područja i time će se obistiniti Allahovo obećanje u Njegovoj Knjizi gdje je rekao:

“On je poslao Poslanika Svoga s uputstvom i pravom vjerom da bi je uzdigao iznad ostalih vjera, makar ne bilo po volji mnogobošcima.”

³⁹ An-Naml, 65

⁴⁰ Al-Džinn, 26-27

⁴¹ Prenosi ga Ahmed u Musnedu sa ispravnim lancem prenosilaca, a bilježi ga i el-Hejsemi u “El-Medžm’a” i spominje da ga prenose Ahmed i Taberani.

Ovaj ajet se spominje čak na tri mjesta: u surama Et-Tewba, 33., suri El-Feth, 28. i Es-Saff, 9.

Kur'anske riječi "*iznad ostalih vjera*" znače nadmoć islama nad svim ostalim vjerama. Već u prvim stoljećima islama je ova vjera nadvladala judaizam, kršćanstvo, staroarapsko mnogoboštvo i perzijsko obožavanje vatre. Čak je savladao i neke vjere Azije i Afrike, ali još nije nadvladao sve vjere i mi još uvijek iščekujemo da se obistini ovo obećanje, a Allah neće prekršiti obećano.

Navedenu radosnicu nam potvrđuje i hadis sličan prethodnom, kojeg prenosi El-Mikdad b. el-Esved u kojem se kaže da je čuo Božijeg Poslanika s.a.w.s. da je rekao: "Na svijetu neće ostati selo ni grad, a da u njega neće Allah unijeti ime islama, bilo to s ponosom ili poniženjem."⁴²

2. Povratak islama u Evropu i osvajanje Rima

Ovu radosnu vijest prenosi imam Ahmed u svom Musnedu od Ebu Kabila da je rekao: "Bili smo kod Abdullaha b. Amra b. Asa koji je pitan: 'Koji od ova dva grada će biti prije osvojen: Konstantinopolj ili Rim?' Zatraži Abdullah da mu se donese okrugli sanduk te izvuče iz njega knjigu i reče: 'Dok smo bili oko Poslanika s.a.w.s. i pisali'⁴³, Poslanik s.a.w.s. bi upitan: 'Koji grad će biti prije osvojen, Konstantinopolj

⁴² Ahmed (4/6), Taberani (20/601), Ibn Hibban (6699) i Hakim (4/430)

⁴³ Ovo ukazuje da je bilježenje hadisa počelo za vrijeme Poslanika s.a.w.s., za što postoje mnogobrojni dokazi. Poznato je da je Abdullah b. Amr imao listove na koje je pisao "Sahifu", koja je dobila naziv "Sadika" (tj. istinita), a vjerovatno je ona bila u okruglom sanduku iz kojeg ju je izvukao da bi odgovorio na pitanje.

ili Rim?', pa je odgovorio: 'Prvo će biti osvojen Heraklov⁴⁴ grad.'"⁴⁵

Rim je glavni grad Italije, a Konstantinopolj je današnji Istanbul.

Iz pitanja se može zaključiti da su ashabi znali da će muslimani osvojiti ova dva grada i da će njihovi stanovnici ući u Allahovu vjeru, ali su htjeli znati koji će grad preteći drugog, pa ih je Poslanik obavijestio da je Heraklov grad, tj. Konstantinopolj, taj koji će se prvo osvojiti.

To je pošlo za rukom osmanskome dvadesettrogodišnjem mladiću Mehmedu, sinu Muratovom, poznatom u historiji kao Mehmed el-Fatih. Heraklov grad (tj. Istanbul) je osvojen u utorak 20. džumade-l'ula 857. hidžretske ili 29. maja 1453. gregorijanske godine.

Drugi dio ove radosne vijesti, tj. osvajanje Rima, se još nije obistinio, čime bi se islam vratio u Evropu nakon što je iz nje prognan, jedanput iz Andaluzije (Španije) i drugi put sa Balkana (povlačenjem Osmanlija, op. prev.).

Smatram da će ovo novo osvajanje biti putem širenja islamskog nauka i ubjeđenja, a ne ratnim putem. Svijet će

⁴⁴ Heraklo je imperator koji je vladao Bizantijskim carstvom u periodu poslanstva Muhammeda s.a.w.s., i njemu je Poslanik a.s. poslao poznato pismo u kojem poziva njega i njegov narod u islam. Njemu je doveden Ebu Sufjan prije njegova primanja islama, te ga je pitao o Poslaniku i njegovoj misiji precizna pitanja koja ukazuju na njegovu inteligenciju i razum. Iz odgovora na njih je shvatio iskrenost Poslanika s.a.w.s., ali nakon što je ispitao one oko sebe i vidio njihovu odbojnost prema islamu, nadvladala je njegova ljubav prema vlasti, a ne slijeđenjem Istine, te proda svoje ubjeđenje za dunjaluk. Ostao je tako do osvajanja Sirije za vrijeme Omera r.a., kada ju je napustio govoreći: "Zbogom Sirijo, pozdravljam te i nikada više te neću vidjeti!"

⁴⁵ Prenosi ga Ahmed, a hadis je vjerodostojan

da otvori svoje ruke i svoja srca islamu, nakon što su ga napatile materijalističke izmišljene filozofije i ideologije. Oni sada iščekuju nebesku pomoć, Božiju uputu, koju će pronaći u islamu, 'pojasu za spašavanje' iz mora zabluda.

"Mirno osvajanje" ima svoju osnovu u islamu, jer je Allah dž.š. nazvao Hudejbijski ugovor "pobjedom", čak "jasnom pobjedom", te je zbog toga objavio suru u Kur'anu pod imenom "Pobjeda" (El-Feth), gdje je rekao:

*"Mi ćemo ti dati sigurnu pobjedu."*⁴⁶

Ashabi su upitali Božijeg Poslanika s.a.w.s. da li je to pobjeda? "Da, ovo je pobjeda!"- odgovorio je.

3. Širenje islamske države na istok i zapad

Ovo radosno nagovještenje nam prenosi hadis kojeg bilježe Muslim i drugi od Sevbana koji veli da je Božiji Poslanik s.a.w.s. rekao: "Allah mi je poravnao Zemlju pa mi pokazao njen istok i zapad, a vlast mog Ummeta će dostići sve ono što mi je prikazano. Dato mi je zlato i srebro..."⁴⁷

Izraz "poravnao Zemlju" znači 'savio je i sakupio Poslaniku' a.s. tako da ju je odjednom vidio čitavu. Ovaj hadis nam donosi radosnu vijest o širenju islamske vlasti sve dok ona ne obuhvati istok i zapad, tj. čitavu zemaljsku kuglu.

Ako prethodno navedeni hadisi koje prenose Temim ed-Dari i Mikdad nagovještavaju širenje islamske misije i uzvišenosti islama, onda će ovaj hadis nagovještavati jačinu i proširenost islamske vlasti koja obuhvata istok i zapad, onako kako je to vidio Vjerovjesnik s.a.w.s.

⁴⁶ Al-Fath, 1

⁴⁷ Muslim, Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madže

Na ovaj način se spaja snaga misije i vlasti ili, drukčije rečeno, “snaga Kur’ana i snaga vlasti”, što u sebi nosi mnoge koristi.

4. Izobilje, sigurnost i višak imetka

Ovu radosnu vijest potvrđuje hadis kojeg prenosi Ebu Hurejre r.a., u kome je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Neće doći Sudnji dan sve dok arapska područja ne postanu puna rijeka i bašči”, dok imam Ahmed dodaje u svojoj predaji: “Sve dok ne bude putnik putovao između Iraka i Mekke, ne bojeći se ničega sem da pogriješi put!”⁴⁸

Od tih predskazanja je i hadis kojeg prenosi Ebu Hurejre, u kome je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Neće doći Sudnji dan sve dok se imetak ne poveća i postane nepotreban, sve dok se ne zabrine onaj koji ima novca ko će od njega da primi sadaku, sve dok ga ne ponudi, pa mu kaže onaj kojem ga je ponudio: ‘Ne treba mi novac!’”⁴⁹

Prethodni hadis potvrđuje merfu’ hadis kojeg prenosi Ebu Musa: “Doći će vrijeme kada će čovjek da kruži sa sadakom od zlata, a neće moći da nađe ko će da je uzme od njega.”⁵⁰

Također i merfu’ hadis kojeg prenosi Haris b. Vehb: “Dajite sadaku, jer će doći vrijeme kada će kružiti čovjek noseći sadaku koju niko neće htjeti primiti; biće mu rečeno: ‘Da si došao juče sa sadakom ja bih je primio, ali sad mi više ne treba.’”⁵¹

⁴⁸ Prenose ga Muslim i Ahmed

⁴⁹ Prenose ga Buhari i Muslim

⁵⁰ Prenose ga Buhari i Muslim

⁵¹ Prenose ga Buhari i Muslim

Sve navedeno je dokaz pojave izobilja i udobnosti, te nestanka siromaštva u društvu, tako da neće postojati siromah kojem bi sadaka bila potrebna. Ovaj čin je jedan od primjera islamske pravde, te trag koji ostavlja iman (vjerovanje) i bogobojaznost na život ljudi, kao što to kaže Uzvišeni:

*“A da su stanovnici sela i gradova vjerovali i grijeha se klonili, Mi bismo im blagoslove i s neba i iz zemlje slali, ali oni su poricali, pa smo ih kažnjavali za ono što su zaradili.”*⁵²

5. Ponovno uspostavljanje hilafeta po poslaničkim mjerilima

Vezano za ovu radosnu vijest prenosi Huzejfe b. Jeman r.a. da je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Poslanstvo će da bude među vama koliko Allah odredi da bude, zatim će ga uzdići kada bude htio da ga uzdigne. Potom će biti hilafet po poslaničkim mjerilima koliko Allah odredi da bude, zatim će ga uzdići kada bude htio da ga uzdigne. Nakon toga će uslijediti nepravedno kraljevstvo koliko Allah odredi da bude, zatim će ga uzdići kada bude htio da ga uzdigne. Poslije će da bude despotsko kraljevstvo koliko Allah odredi da bude, zatim će ga uzdići kada bude htio da ga uzdigne. Zatim će biti hilafet po poslaničkim mjerilima”, te je ušutio!⁵³

Pod “nepravednim kraljevstvom” ili “ugrizujućim kraljevstvom” (doslovni prijevod arapskog izraza) se misli na ono u kome ljude zadesi nepravda i tlačenje, kao da time

⁵² Al-A'araf, 96

⁵³ Prenosi ga Ahmed u Musnedu 4/273. El-Hejsemi u Medžme'i je rekao: prenosi ga Ahmed, Bezzar sa dodatkom, Taberani jedan dio u El-Evsatu, a njegovi prenosioci su pouzdani.

poredi nepravedno kraljevstvo sa životinjom koja ima očnjake i koja njima ugriza i nanosi štetu ljudima. Pod "despotskim kraljevstvom" misli se na ono vladanje koje je zasnovano na tiraniji i oholosti, koje najviše sličí sadašnjim tiranijsko-vojnim režimima.

Ovaj hadis nagovještava nestajanje epohe tiranije, nepravde i nasilja, te povratak pravednog hilafeta koji će se ugledati na poslanički metod na putu uspostavljanja pravde i dogovaranja, čuvajući pri tome Allahove propise i ljudska prava.

6. Pobjeda nad Jevrejima

Ovu radosnu vijest nagovještava hadis kojeg prenosi Ibn Omer r.a. u kome se kaže: "Čuo sam Božijeg Poslanika s.a.w.s. da je rekao: 'Borit ćete se protiv Jevreja i pobjedit ćete ih, pa će i kamen reći: 'O muslimane, evo Jevreja iza mene pa ga ubij!'"⁵⁴

Ebu Hurejre prenosi merfu' hadis: "Neće nastupiti Sudnji dan sve dok muslimani ne zarate sa Jevrejima, te ih pobijede, pa će se Jevreji kriti iza drveća i kamenja, pa će i kamen ili drvo reći: O muslimane, o Allahov robe, evo Jevreja iza mene, pa dođi i ubij ga."⁵⁵

Da li će kamen i drvo stvarno pričati, što predstavlja jedan od Allahovih znakova moći i što nije Allahu teško, ili će to ukazati na neki drugi način pokazujući i odajući Jevreja koji se krije iza njega?

⁵⁴ Prenose ga Buhari i Muslim

⁵⁵ Prenosi ga Muslim, a u Sahihu "El-Džami' es-Sagir" nalazi se pod brojem 7427

Bilo kako bilo, sve će biti u korist muslimana, a protiv njihovih neprijatelja Jevreja, i pobjeda će doći, u to nema sumnje, a mit o "nepobjedivoj sili" koju šire Jevreji će nestati. One koji su oteli Palestinu pomoću oružja i sile, Allah će sigurno poniziti. Iako On nepravедnima odgаda kažnjavanje, poslije će ih bolno i žestoko uništiti. Neće im pomoći njihov nuklearni arsenal na kojeg se oslanjaju, kao što im tvrđave njihovih predaka iz Benu Nadira nisu pomogle kada im je došla Allahova silа kojoj se zli narod nije mogao oduprijeti. Uzvišeni za njih kaže:

"On je prilikom prvog progonstva iz domova njihovih protjerao one sljedbenike Knjige koji nisu vjerovali. Vi niste mislili da će otići, a oni su mislili da će ih utvrde njihove od Allahove kazne odbraniti, ali im je Allahova kazna došla odakle se nisu nadali, i On je u srca njihova strah ulio; vlastitim rukama i rukama vjernika svoje domove su rušili. Zato uzmite iz toga pouku, o vi koji ste razumom obdareni!"⁵⁶

7. Ostajanje "pomognute skupine"

U hadisu kojeg prenosi nekoliko ashaba, između ostalih i Muavija, Poslanik s.a.w.s. kaže:

"Uvijek će postojati skupina iz mog Ummeta koja će uspostavljati Allahove propise, njima neće štetiti ko im se suprotstavlja ili ko ih izda. Kada Allahova odredba dođe, oni će biti nadmoćni u odnosu na ostale ljude."⁵⁷

Ovaj hadis je vjerodostojno prenesen od predaje Omera,

⁵⁶ Al-Hašr, 2

⁵⁷ Prenose ga Buhari, Muslim i Ahmed

Mugire, Sevbana, Ebu Hurejre, Kurreta b. Ijasa, Džabira, Imrana b. Husejna, Ukbe b. Amira⁵⁸, Džabira b. Semure⁵⁹ i Ebu Uname koji pripovijeda da je Božiji Poslanik s.a.w.s. rekao: “Uvijek će postojati skupina iz mog Ummeta koja će biti iznad svih vjera i nadmoćnija od svoga neprijatelja. Neće im štetiti oni koji im se suprotstavljaju, osim što će ih zadesiti tegobe, i tako će ostati sve dok Allahova odredba ne dođe.”

Upitaše Poslanika s.a.w.s.: “O Božiji Poslaniče, a gdje će oni biti?”

“U El-Bejtu-l-Makdisu ili u blizini El-Bejtu-l-Makdisa”⁶⁰, - odgovori Poslanik.

Značenje ovih hadisa bi bilo to da će dobrota ostati u Ummetu, te da će u njemu uvijek biti iskrenih i ubijedenih Božijih robova, pomagača Istine, koje će se čvrsto držati sve do Sudnjeg dana, te da će ova “potpomognuta skupina” ostati do Allahove odredbe, šta god da je od teškoća i nevolja zadesi.

Ovo potvrđuje hadis kojeg prenosi Ebu Malik el-Eša’ri u kome je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Allah vas je sačuvao od tri stvari:

- neće protiv vas dovititi Poslanik koji vam je poslan, nakon čega bi bili uništeni;
- neće loši od vas nadvladati dobre od vas;
- i nećete se složiti u zabludi.”⁶¹

⁵⁸ Pogledaj ove predaje u “Sahihu el-Džami’ es-Sagir” od broja 7287 do broja 7296

⁵⁹ Sahih “el-Džami’ es-Sagir” 7704

⁶⁰ Musned imama Ahmeda 5/269, za njega kaže Abdullah, sin imama Ahmeda: “Ovaj hadis sam pronašao u rukopisu moga oca.....” Prenosi ga i El-Hejsami i pripisuje ga Ahmedu i Taberaniju, i kaže: “Njegovi prenosioci su pouzdani.”

⁶¹ Prenosi ga Ebu Davud 4253

8. Pojava “reformatora” u svakom stoljeću

Ovu radosnu vijest nam potvrđuje hadis kojeg prenosi Ebu Hurejre, u kome je Poslanik s.a.w.s. rekao: “Allah će ovom Ummetu na kraju svakog stoljeća slati onoga ko će mu obnoviti vjeru.”⁶²

Riječ “ko” koja se navodi u hadisu se može odnositi na jedinku, tako kažu da su to bili Omer b. Abdu-l-Aziz, imam Šafi’a i imam Gazali, a može se odnositi i na skupinu, po mišljenju nekih koji su komentarisali ovaj hadis, što i mi smatramo ispravnijim.

Taj “reformatsor” može biti misionarska, vojna ili odgajateljska skupina. Ovdje bi svaki musliman trebao da se zapita koji je njegov doprinos reformi? Ne treba samo da se posvetimo iščekivanju “reformatora” bez ikakvih ličnih aktivnosti.⁶³

9. Silazak Isaa a.s.

Od radosnih vijesti koje potvrđuje vjerodostojan sunnet jeste i silazak Mesije, Isaa, sina Merjeminog pred kraj dunjaluka, koji će suditi islamskim zakonom, kao nasljednik zadnjeg Božijeg vjerovjesnika i poslanika Muhammeda s.a.w.s.

Eminentna ulema hadisa kaže da predaje spomenute po ovom pitanju dostižu stepen mutevatir hadisa kojim se silazak

⁶² Prenosi ga Ebu Davud u poglavlju “El-Malahim” 4291 i Hakim, i smatra ga vjerodostojnim.

⁶³ Pogledaj moje izlaganje pod nazivom “Reforma vjere u svjetlu sunneta” u knjizi “Ka razumnoj renesansi” - “Min edžli sahvetin rašidetin”

Mesije smatra nedvojbenom činjenicom.

Istaknuti učenjak Mevlana Enver el-Kašmiri je spomenuo četrdeset hadisa na ovu temu, odabirući sahih i hasen, a izostavljajući slabe (daif) hadise, u svom djelu “Et-Tesrih bi ma tavatere fi nuzul El-Mesih”, koje je obradio istaknuti učenjak i moj prijatelj, šejh Abdu-l-Fettah Ebu Gudde, Allah mu se smilovao.

Ko vjeruje u Allahovu moć, kojoj ništa nije ravno ni na nebesima ni na zemlji, ko spozna znakove te moći u svemiru, moći kojom je potpomogao Svoje poslanike, tome neće biti teško povjerovati u silazak Mesije sa neba, nakon što ga je Allah uzdigao onda kada su njegovi neprijatelji htjeli da ga ubiju, onako kako nas Allah obavještava u Kur'anu:

“...već ga je Allah uzdigao Sebi. - a Allah je silan i mudar.”⁶⁴

Čak ako bi rekli, kao što to neki kažu, da je Mesija umro, pa nije ni čudno ni nemoguće da ga Allah oživi i podigne, kao dokaz Njegova stvaranja, onako kako je sam Isa a.s. oživljavao mrtve Allahovom dozvolom.

10. Pojava Mehdija

Od poznatih radosnih vijesti koje je nagovijestio vjerodostojan sunnet su i hadisi koji spominju pojavu Mehdija. Svako treba vjerovati da će se pojaviti muslimanski vođa koji se pridržava islama nakon dugih epoha nepravde i razvrata, koji će širiti Allahovu vjeru na zemlji i ispuniti je pravdom kao što je danas ispunjena nepravdom. Razilaženja po pitanju njegovog porijekla, imena, izgleda, oblika i vremena kada će

⁶⁴ An-Nisa, 158

se pojaviti nas ne zanimaju. Zanima nas samo činjenica po kojoj nema dvoumljenja, da je pojava Mehdiya jedna od Poslanikovih radosnih nagovještaja. Dovoljan nam je hadis kojeg prenosi Ahmed i Ebu Davud od Alije r.a. u kome je Poslanik s.a.w.s. rekao: "Kada bi od dunjaluka ostao samo dan, Allah bi poslao čovjeka od nas koji bi ispunio zemlju pravdom kao što je ispunjena nepravdom."⁶⁵

Prenosi Hakim od Ebu Seida merfu' hadis u kojem stoji: "Neće nastupiti Sudnji dan sve dok se zemlja ne ispuni nepravdom i neprijateljstvom, pa izađe čovjek iz moje porodice da ispuni zemlju pravdom i pravičnošću, kao što je bila ispunjena nepravdom i neprijateljstvom."⁶⁶

Neki savremeni pisci tematike islamskog vjerovanja ('Ilm et-Tewhid) su pretjerali uvrstivši pitanje pojave Mehdiya u stvari u koje se obavezno mora vjerovati.

Mislim da nema potrebe za proširivanjem pitanja vjerovanja koja se obavezno traže od običnih ljudi, jer nam je dovoljno ono što je Kur'an naredio da vjerujemo, a to je vjerovanje u Allaha, Njegove meleke, Allahove objave, poslanike i Sudnji dan. Sunnet je još dodao "vjerovanje u sudbinu", što predstavlja jedan dio vjerovanja u Allaha, pa ga radi toga Kur'an nije zasebno spomenuo.

⁶⁵ Prenosi ga Ebu Davud u poglavlju "El-Mehdi" 4283, i on i Munziri su prešutjeli ovaj hadis, dok ga šejh Ahmed Sakir smatra vjerodostojnim u obradi Musneda imama Ahmeda, a spomenut je u "Sahihu el-Džami" es-Sagir" i dodacima 5305

⁶⁶ Prenosi ga Hakim i smatra ga vjerodostojnim pod uslovom Buharije i Muslima, a imam Zehebi se slaže sa njim (4/557)

Radosne vijesti iz povijesti

Nagovještaji o trijumfu islama se ne ograničavaju samo na kur'anske i postojeće hadiske tekstove, koji pune srca ubjedenjem da sutrašnjica pripada ovoj velikoj vjeri.

Naprotiv, mi i u historijskim događajima nalazimo nešto što nas ispunjava nadom i ubjedenjem da budućnost pripada ovoj vjeri, iako pred islamom stoje prepreke i njegov preporod otežavaju jake smetnje.

Neke od tih prepreka su djelo neprijatelja izvana, a neke su čin protivnika unutra.

Najžalosnija stvar je u tome što ti protivnici, ili većina njih, nose imena muslimana, ali su se pridružili redovima neprijatelja islama, ne želeći da islamsko pravo bude zakon kojim se sudi, da islamske norme budu na snazi, niti da Allahova Riječ bude najuzvišenija.

Dvije velike historijske istine

Iz naše historije, koja počinje Poslanikovom a.s. biografijom, i iz historijskih činjenica uopće, zadovoljićemo se izdvajanjem dviju velikih i veoma važnih istina koje su u vezi sa temom o kojoj govorimo.

Pomoć dolazi kada nam je najpotrebnija

Prva činjenica:

Pomoć od Allaha obično dolazi tek onda kada je ljudima najpotrebnija, kada ostanu bez snage i moći, kada se okreću Allahovoj snazi i moći, kada sva vrata budu zatvorena osim Njegovih vrata, kada se svi putevi prekinu osim Allahovih puteva. Tada Ga ljudi zovu, tražeći Njegovu zaštitu, kao što to čini onaj ko je u nevolji, i kao što to rade oni koji su u oskudici. Uzvišeni Allah se odaziva nevoljniku kada Ga zamoli, i ne iznevjeri onoga ko Mu se u oskudici obrati.

To smo vidjeli u Poslanikovoju s.a.w.s. hidžri, kada je pobjegao u pećinu i tamo se sakrio sa svojim prijateljem Ebu Bekrom, dok su ih mušrici tražili, i tražeći ih stigli do ulaza u pećinu. Ebu Bekr, iz sažaljenja prema Poslaniku i njegovoj misiji reče mu: "Allahov Poslaniče, kada bi neko od njih pogledao ispod svojih nogu vidio bi nas!" Na to mu Poslanik s.a.w.s. odgovori:

"Ebu Bekre, šta misliš o dvojici sa kojima je Allah treći?"

Kur'an nam je opisao kako je Allah toga dana i sa kojom vojskom potpomogao Svoga Poslanika. Uzvišeni je rekao:

*"Ako ga vi ne pomognete, pa - pomogao ga je Allah onda kad su ga oni koji ne vjeruju prisilili da ode, kad je s njim bio samo drug njegov, kada su njih dvojica bila u pećini i kada je on rekao drugu svome: 'Ne brini se, Allah je s nama!', pa je Allah spustio pouzdanje Svoje na njega, i pomogao ga vojskom koju vi niste vidjeli, i učinio da riječ nevjernika bude donja, a Allahova riječ, ona je - gornja. Allah je silan i mudar."*⁶⁷

⁶⁷ At-Tewba, 40

Takvu pomoć smo vidjeli i na Bedru, kada su muslimani bili malobrojniji od mušrika (broj muslimana je bio manji od trećine mušrika), slabije opremljeni (muslimani su imali dva konja, a mušrici stotinu konja) i slabije spreme. Muslimani nisu bili psihički pripremljeni za rat, jer su izašli iz svojih kuća radi karavane, a ne radi bitke, pa nisu ni mislili da će se boriti, kao što to oslikava Kur'an gdje kaže:

*"Tako je bilo i onda kada te je Gospodar tvoj s pravom iz doma tvoga izveo, - što jednoj skupini vjernika nikako nije bilo po volji. Raspravljali su se s tobom o borbi; iako im je bilo očito da će pobijediti, nekima od njih je izgledalo kao da se na oči svoje u smrt gone."*⁶⁸

Iako je stanje bilo ovakvo, muslimani su pobijedili kada su zatražili pomoć od Allaha, a On im se odazva:

*"I kada ste od Gospodara svoga pomoć zatražili; On vam se odazvao: 'Poslaću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugim dolaziti.' Allah je to zato učinio da bi vas obradovao i da bi se time srca vaša umirila; a pobjeda je samo od Allaha - Allah je zaista Silan i Mudar."*⁶⁹

Poslanik s.a.w.s. je uporno molio Allaha govoreći: "Gospodaru, ispuni mi Svoje dato obećanje. Gospodaru, ako ova skupina izgine neće biti niko ko će Te obožavati na Zemlji nakon ovog dana!" Molio je toliko dugo da mu je ogrtač spao sa ramena, a Ebu Bekr mu reče: "Tako mi Allaha, Allah će te sigurno pomoći Poslaniče, i osvijetlice tvoje lice."

Allah, koji je iznad sedam nebesa, Jedini i Silni, vodio je bitku. On ju je priredio i odredio njeno mjesto i vrijeme:

⁶⁸ Al-Anfal, 5-6

⁶⁹ Al-Anfal, 9-10

“O vremenu borbe se ne biste dogovorili i da ste se dogovarali, ali se ona dogodila, da bi Allah dao da se ispuni ono što je moralo da se dogodi, da nevjernik ostane nevjernik poslije očigledna dokaza, i da vjernik ostane vjernik poslije očigledna dokaza, a Allah doista sve čuje i sve zna.”⁷⁰

Allahova Ruka je bila iza Poslanikove ruke kojom je on bacio šaćicu pijeska u lice neprijatelja. Ta Ruka je bila iza ruku vjernika kada su ubijali mušrike, kao što to Allah dž.š. kaže:

“Vi njih niste ubijali nego Allah; i ti nisi bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio...”⁷¹

Radi svega ovoga Allah u blagodati prema Svom Poslaniku i vjernicima ubraja Svoju pomoć u Bici na Bedru:

“Allah vas je pomogao i na Bedru, kada ste bili malobrojni. Zato se bojte Allaha, da biste bili zahvalni.”⁷²

Istu pomoć smo vidjeli i u Bici na Hendeku, kada su muslimani bili u veoma teškoj poziciji. Tada su ih mušrici namjeravali napasti u njihovim domovima potpuno ih opkolivši, ali su muslimani iskopali kanal-hendek, kako bi se zaštitili od napada mušrika, nakon čega su ih i Jevreji izdali i pridružili se napadačima.

Kur'an nam opisuje psihičko i tjelesno stanje muslimana u tom teškom trenutku kad kaže:

“Kad su vam došle i odozgo i odozdo, a duša došla do grkljana, i kad ste o Allahu svašta pomišljali, tada su vjernici bili u iskušenje stavljeni, i ne mogu biti gore uznemireni.”⁷³

⁷⁰ Al-Anfal, 42

⁷¹ Al-Anfal, 17

⁷² Ali 'Imran, 123

⁷³ Al-Ahzab, 10-11

Munafici (dvoličnjaci) su skinuli svoje maske i rekli su što su rekli, onako kako to Kur'an bilježi:

*"Kad su licemjeri i oni bolesnih srca govorili: 'Allah i Poslanik Njegov su nas samo obmanjivali kad su nam obećavali!' Kad su neki među njima rekli: 'O stanovnici Jesriba, ovdje vam nema stanka, zato se vratite!'", a drugi među njima su tražili dopuštenje od Vjerovjesnika i govorili: 'Kuća su naše nezaštićene!' - a nisu bile nezaštićene, već su oni htjeli da se izvuku."*⁷⁴

U ovom velikom iskušenju i najtežim okolnostima došla je Allahova pomoć, kako to Uzvišeni Allah kaže:

*"O vjernici, sjetite se Allahove milosti prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, a i vojske koje vi niste vidjeli, a Allah dobro vidi šta vi radite."*⁷⁵

*"Allah je nevjernike pune srdžbe odbio - nisu nimalo uspjeli -, a vjernike je Allah borbe pošteditio. Allah je, uistinu, moćan i silan."*⁷⁶

U Bici na Hunejnu, gdje su muslimani imali veliku vojsku nakon što su osvojili Mekku i pobijedili Kurejšije, zaniijela ih je njihova mnogobrojnost i ponos pa ih je Allah podučio značajnu lekciju da bi se probudili i shvatili da su pomoć i pobjeda jedino od Allaha. Koga Allah ne podrži gubitnik je, samo koga Uzvišeni pomogne toga niko ne može pobijediti.

Allah je rekao:

"Allah vas je na mnogim bojištima pomogao, a i onog dana na Hunejnu kada vas je mnoštvo vaše zaniijelo, ali vam ono nije ni od kakve koristi bilo, nego vam je zemlja, koliko god da je bila prostrana, tijesna postala, pa ste se u bijeg dali. Zatim

⁷⁴ Al-Ahzab, 12-13

⁷⁵ Al-Ahzab, 9

⁷⁶ Al-Ahzab, 25

je Allah na Poslanika Svoga i na vjernike milost Svoju spustio, i vojske koje vi niste vidjeli poslao, a one koji nisu vjerovali na muke stavio; i to je bila kazna za nevjernike. Allah je poslije toga onome kome je htio oprostio, a Allah prašta i samilostan je.”⁷⁷

Iz svega navedenog se vidi da se Allahova pomoć spušta na Njegove robove, vjernike, onda kada nemaju izlaza i kada ih zemaljski proračuni iznevjere, nakon čega oni pružaju svoje dlanove ka nebesima.

Ovo je neminovna pojava u historiji svih naroda i svih poslanika, što objašnjava sam Kur'an na kraju sure Yusuf:

“I kad bi poslanici gotovo nadu izgubili i pomišljali da će ih lašcima proglasiti, pomoć Naša bi im došla; Mi bismo spasili one koje smo Mi htjeli, a kazna Naša ne bi mimoišla narod nevjernički!”⁷⁸

Snaga Ummeta se ističe u nedaćama

Druga činjenica koju smo spoznali iz naše historije jeste velika zaliha psihičke i duševne snage koju Ummet njedri u sebi, i koja se ispoljava samo u velikim nevoljama i teškoćama.

Upravo tada vidimo čvrstinu muslimana, njihovu upornost i snagu. U takvim vremenima muslimani mogu dati sve od sebe, upotrebljujući tu skrivenu moć, snagu i sposobnost u korist svog Ummeta, pružajući otpor i ustrajno se boreći sve do pobjede nad neprijateljem. Tako se vidljiva slabost koja podstakne neprijatelja da ih napadne pretvara u snagu, a kasnije i u ogromnu pobjedničku moć.

⁷⁷ At-Tawba, 25-27

⁷⁸ Yusuf, 110

To se jasno vidi u samom početku historije islama, kao što je bilo u Bici na Bedru, kada je malobrojna i materijalno slaba skupina muslimana pobijedila mnogobrojne mušrike. Zbog toga Allah dž.š. to ubraja u blagodati muslimanima kada kaže:

*“Allah vas je pomogao i na Bedru, kada ste bili malobrojni. Zato se bojte Allaha da biste bili zahvalni.”*⁷⁹

*“I sjetite se kada vas je bilo malo, kad ste na Zemlji bili potlačeni, - bojali ste se da vas ljudi ne pohvataju, pa vam je On sklonište dao i Svojom pomoći vas pomogao i plijenom vas opskrbio da biste bili zahvalni.”*⁸⁰

1. Ratovi sa odmetnicima

Nakon smrti Božijeg Poslanika s.a.w.s., arapska plemena su se, osim Mekke, Medine i Taifa, odmetnula od islama, i pojavili su se lažni poslanici iz redova arapskih vračara. Njih su slijedila njihova plemena čisto iz plemenskog fanatizma. Sami su imali običaj da kažu: “Lažov iz plemena Rebi’a nam je draži od iskrenog čovjeka iz plemena Mudar.” (aludirajući time na Poslanika s.a.w.s., jer je njegovo porijeklo daleko, iz plemena Mudar).

Tako se pojavio Musejleme, Sedžah, Esved el-Ansi, Tulejha el-Esedi, i drugi. Pridružili su im se oni koji su odbili da udijeje zekat jer ga nisu priznavali, iako su smatrali da je namaz obavezna dužnost. Sve ovo je bilo veliko iskušenje i težak ispit, što je navelo neke od ashaba da savjetuju Ebu Bekra

⁷⁹ Ali ‘Imran, 123

⁸⁰ Al-Anfal, 26

govoreći: “O nasljedniče Božijeg Poslanika, mi ne možemo da se borimo protiv svih Arapa, zato se drži svoje kuće, zatvori vrata i do smrti se klanjaj svome Gospodarul!”

Ebu Bekr, koji je poznat kao jako emocionalan i osjetljiv čovjek, odlučno i uporno je odbio da se preda. Pripremio je jedanaest vojski za borbu protiv odmetnika i onih koji odbijaju da udijele zekat. Omer ga je ubjeđivao da se ne bore protiv onih koji odbijaju dati zekat navodeći Poslanikovu s.a.w.s. izreku u kojoj kaže: “Naređeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne priznaju da nema drugog boga osim Allaha, pa kada to kažu sačuvaće od mene svoje živote i imetke, osim onoga što ionako moraju da daju, a njihov obračun je sa Allahom.”

Tada je Ebu Bekr oštro i ubjedljivo rekao: “Tako mi Allaha, boriću se protiv onoga ko pravi razliku između namaza i zekata, jer je zekat pravo vezano za imetak. Tako mi Allaha, kada mi ne bi udijelili malo jare (u jednoj predaji: mladu devu) koju su udjeljivali kao zekat Poslaniku s.a.w.s., ja bih se borio protiv njih radi nje.”

Otpočele su borbe između ashaba, koji su bili malobrojni, i mnogo većeg broja odmetnika i onih koji nisu udjeljivali zekat, te se okončаше pobjedom vjernika nad odmetnicima koji se povratishе u okrilje islama, kajući se i tražeći oprost, iskupljujući se za svoju grešku pridruživanjem redovima mudžahida, boraca na Allahovom putu, u njihovim pohodima protiv Perzijanaca i Rimljana. Dokazali su se kao najhrabriji, nadoknađujući time ono što su učinili protiv islama.

Tako je Arapski poluotok u narednim stoljećima ponovo postao uporište islama.

2. Krstaški ratovi

Skrivena snaga islama se ponovo pojavila kada su trupe kršćanskog zapada u devet čuvenih pohoda poznatih kao "krstaški ratovi" svom snagom napredovale.

Kršćanski zapad je napredavao noseći u sebi duboku mržnju prema islamu i njegovim sljedbenicima. Želio je prisvojiti dobra islamskih zemalja i nadao se da će uništiti njegovu snagu i nasljedstvo koje su muslimanski narodi posjedovali. U svemu tome pomogla im je nemarnost muslimana i zanesenost muslimanskih vladara strastima, te njihova razjedinjenost po pitanjima dunjalučkih interesa. Pomogla im je i želja vladara za vlašću, njihova spremnost da prodaju i brata kupujući čovjeka sa strane, prodajući svoj Ummet da bi pribavili sebi vlast.

Nije ni čudo da su krstaši u početku pobjeđivali i da su uspjeli da osnuju svoja kraljevstva i pokrajine na muslimanskoj teritoriji u saradnji sa vladarima-izdajicama. Nije čudo ni to što su osvojili Jerusalem nakon pokolja u kojem su živote izgubile na desetine hiljada ljudi, kada je krv, kažu, bila do koljena.

Krstaši su ostali na teritoriji Šama oko dvjesto godina, a Mesdžidu-l-Aksa je ostao u njihovim rukama punih devedeset godina.

Nakon svega toga, Allah je dao islamu ljude koji su bili odlučni da se odupru agresiji, da povrate otetu zemlju i oduzeto im pravo. Pojavio se Imaduddin ez-Zenki, njegov sin, junak, Nuruddin Mahmud eš-Šehid, kojeg su upoređivali sa prvom četvericom pravednih halifa zbog čvrstine njegove ličnosti, hrabrosti, pobožnosti i pravednosti. Zatim je došao

njegov učenik i uspješni vojskovođa Salahuddin el-Ejjubi, kome je Allah dao da porazi krstaše u poznatoj Bici na Hittinu, te osvoji Kuds i ponovo ga vrati Ummetu. Nakon toga su uslijedile bitke u Egiptu koje su okončane zarobljavanjem Louisa IX u Dar Ibn Lukmanu u gradu Mensuri.

Sve ovo je dokaz da muslimanski ummet ponekad zaspi ili se razboli, ali nikada ne umire. Dokle god u venama njegovih sinova teče krv vjerovanja, i dokle god ima neko da ga vodi pod plaštom "La ilahe illallah Muhammedur-resulullah", Ummet neće umrijeti.

3. Ratovi sa Tatarima

Kao što je islam bio izložen napadu sa zapada od strane kršćansko-evropskih krstaša, tako je bio izložen i napadima idolopokloničkih Mongola sa istoka, koji su nasrnuli na islamske zemlje poput razarajućeg vjetrova.

U vrijeme kada su se pojavili, muslimani su bili slabi i razjedinjeni, nisu imali jako vođstvo koje bi im ujedinilo redove, niti vjerski preporod kojim bi probudili uspavane narode. Mongoli su u to vrijeme bili nezaustavljiva vojna sila sa uglednim vođstvom čija se zapovijed nije odbijala. Njima se nisu mogli suprotstaviti razjedinjeni kraljevi i vladari, namjesnici koji su u raskoši živjeli, tako da su islamske zemlje padale jedna za drugom, a njihovi vladari su se ili predavali ili bježali ispred napadača. Pobjeda je poticala drugu pobjedu, a uspjeh je za sobom povlačio naredni, tako da je tada bila poznata izreka "ako ti neko kaže da su Mongoli poraženi, nemoj da povjeruješ!" Stvorena legenda o "sili koja se ne može pobijediti" ponavljala se često kroz historiju.

Na kraju se mongolska vojska zaputila ka srcu Abbasijskog hilafeta, ka Bagdadu, Daru-s-Selamu (drugo ime za Bagdad), najnaprednijem islamskom centru tog vremena. Bagdad je pao pod udarom Mongola, kojima su pomagali izdajnici sa muslimanskim imenima. Krv je tekla rijekama, a Tigris je pocrnio od tinte mnogobrojnih knjiga koje su bačene u njega.

Čak i u takvim uslovima je trebalo samo nekoliko godina da se fenomen islamskog trijumfa ostvari dva puta:

Prvi put kada su muslimani na čelu sa pobožnim memlučkim vojskovođom Sejfuđdinom Kutuzom, koga je Allah počastio da sa svojim egipatskim vojnicima u historijskom danu, dvadeset i petog ramazana 658. godine, tačnije dvije godine nakon pada Bagdada, porazi Mongole na vojnom polju u odlučujućoj, historijski važnoj bici zvanoj "Ajn Džalut".

Drugi put kada su muslimani moralno porazili Mongole, silnike koji su došli da osvoje islam, a ustvari je islam njih osvojio. Isukana sablja osvajača je pala pred utjecajem golorukog islamskog vjerovanja pa su pobjednici, napokon, ušli u vjeru pobijedenih! Ovo je suprotno poznatom i ustaljenom mišljenju kojeg zastupa Ibn Haldun, da poraženi uvijek teži da oponaša pobjednika i osvajača.

4. Oslobodilački ratovi savremenog doba

U savremenom dobu smo bili svjedoci junačke borbe protiv kolonijalističkih osvajača u svim islamskim krajevima, kao što je:

- Alžirski ustanak protiv francuskog kolonijalizma;
- Bitka za Palestinu protiv cionista;

- Bitka za Suecki kanal protiv Engleza;

Od velikana Ummeta koji su se u otporu, između ostalih, najviše isticali su:

- Emir Abdu-l-Kadir el-Džeza'iri u Alžiru protiv Francuza;

- Emir Abdu-l-Kerim el-Hattabi u Maroku protiv Španaca;

- Heroj Omer el-Muhtar u Libiji protiv Talijana;

- Šejh Izzuddin el-Kassama u Palestini protiv Engleza i cionista;

Čak i sami zapadni historičari, kao što je Bernard Louis u svojoj knjizi "Zapad i Bliski istok", priznaju da su vjerski pokreti vodili oslobodilačke bitke u svim islamskim zemljama protiv kolonijalista. Štaviše, i pokret Kemala Atatürk u Turskoj je bio islamski, međutim žalosna je činjenica da ono što islamisti posiju sekularisti požanju, prisvajajući plodove džihada i mudžahidskih ustanaka!

Radosne vijesti sadašnjeg vremena

Kada bismo zanemarili historiju i sve radosne vijesti koje ona nosi o moći islama i skrivenim snagama kojima raspolaže Ummet, a koje se ističu u teškim vremenima, kada se nađe neko ko će tu snagu da aktivira, - ako bismo dakle svu historiju zanemarili i bacili pogled na sadašnjicu Ummeta, vidjeli bismo u ovome vremenu mnoge druge nagovještaje trijumfa islama. Ovi nagovještaji sadašnjice su očuvali Ummet od snažnih nasrtaja neprijatelja islama, sačuvali su ga da se ne otopi kao so u vodi, baš onako kako su htjeli da bude. Naprotiv, islamski ummet se borio dok se nije oslobodio od kolonijalista i počeo da osjeća svoje bivstvovanje. Ponovo je otkrio samog sebe unatoč okova i zlatnih kafeza koji su za njega bili pripremljeni.

Negativnosti i bolesti sadašnjice

Ne mogu da negiram stanje kroz koje trenutno prolazi Ummet, umne, vjerske, moralne i radne negativnosti i bolesti na koje su se žalili, i još uvijek žale, islamski misionari, odgajatelji i reformisti.

“Vjera je oslabila zbog pretjeranog fanatizma i ostavljanja

njenih propisa” - običavao je reći imam Hasan el-Basri, ili “zbog tvrdice i poricatelja”, kako je govorio velikan književnosti Šekib Arslan.

‘Tvrđica’ bi ljude udaljavao od vjere svojom tvrdoćom, a nevjernik bi unosio smutnju u njihova srca svojim nevjerovanjem.

Oslabio je izvorni tevhid koji predstavlja bit islama i dušu čitavog islamskog bića. Oslabio je zbog smutnji vračara i laži varalica, zbog praznovjerja običnih ljudi koji su skoro počeli da se klanjaju mezarima, i praznovjerja elite koja se skoro počela klanjati dvorcima moćnika!

Duhovna strana je oslabila u islamskom životu onoga dana kada su muslimani počeli da ostavljaju namaze i da slijede svoje prohtjeve, jer Allah u Kur'anu kaže:

“Ono što žele - vjernici će postići, oni koji molitvu svoju ponizno obavljaju, i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, i koji milostinju udjeljuju, i koji stidna mjesta svoja čuvaju, osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju, - a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju -, i koji o povjerenim im emanetima i obavezama svojim brigu brinu, i koji molitve svoje na vrijeme obavljaju.”⁸¹

Pojavio se iskrivljeni ili profesionalni sufizam, a skoro da je iščeznuo onaj pravi, koji uistinu predstavlja duhovnu stranu islama. Sufizam su definisali riječima: “Da budeš iskren prema apsolutnoj Istini i budeš lijepog ponašanja prema stvorenjima.”⁸²

⁸¹ Al-Mu'minun, 1-9

⁸² Zahvaljujući Allahu, uz Njegovu pomoć sam otpočeo sa pisanjem serije tekstova o ispravnom sufizmu ili “razumijevanju ponašanja u svjetlu Kur'ana i sunneta”, od kojih su izdata tri: “Pobožan život i nauka”, “Namjera i iskrenost” i “Oslanjanje na Allaha”. Molim Uzvišenog da mi da snage da ovu seriju dovršim.

Forma sufizma je nadvladala njegovu bit, te je postao samo spominjanje Allaha jezikom, i to na način za kojeg Rebi'a el-Adevija kaže da je to: "Istigfar (traženje oprosta) nakon kojeg treba donijeti istigfar." Slično tome su sačinjeni virdovi i pretvarajući potezi koji zapravo ne omekšavaju srce. Oni ne podsjećuju na Gospodara niti na Sudnji dan.

Oslabio je odgoj, izvorni islamski običaji su izgubili značaj u našem društvenom životu. Kod većine današnjih muslimana dominiraju dvije vrste običaja, koje nisu u skladu sa islamskim propisima:

a) naslijeđeni običaji nastali taloženjem u periodu dekadence, zatvorenosti i slijepog slijeđenja, koji su pripisani islamu, a ustvari sa njim nemaju nikakve veze;

b) uvezeni običaji koje nam je donijela zapadna imperijalistička civilizacija, kojom preovladava materijalističko razmišljanje, sekularističko opredjeljenje i interesno ponašanje, dodajući da je ona odigrala važnu ulogu u širenju nemorala, te jačanju egoizma i individualizma.

To je najizrazitije po pitanju žene. Negdje možete naći ženu kojoj se ne dozvoljava čak ni lice da otkrije, dok nasuprot njoj druge izlaze na ulicu otkrivenih ruku, nogu i vratova, baš kako ih je Poslanik s.a.w.s. opisao "obučene, a otkrivene, koje zanose u hodu i druge tome pozivaju".

Ima onih koji zabranjuju zaručenom muškarcu da vidi svoju zaručnicu, što je vjerski naređeno, kao i djevojci da vidi svog zaručnika. Nasuprot njima, ima onih koji se opuste radeći šta hoće, uzimajući djevojke podruku, šetajući sa njima gdje zažele, na mjestima kao što su pozorišta, kina, izletišta i osamljena mjesta!

Oslabila je i islamska misao. Nedostaje zdrava misao koja bi dodala nešto novo civilizaciji ili promijenila nešto zastarjelo u njoj. Islamska misao je postala ovisna o drugim, bio taj drugi "sveta tradicija" ili "sveti Zapad". Nad mnogim oblastima života je zavladała okorjelost i nefleksibilnost, zbog čega je izgubljen zdrav pogled na vjerovanje, idžtihad na polju islamskog prava, nadarenost na polju književnosti i inovacija u proizvodnji. Nastale su dvije veoma opasne izreke koje su utjecale na islamski intelektualni potencijal: "Naši prethodnici su sve izmislili, tako da mi nemamo šta izmišljati!" i "Ne može se izumiti nešto bolje od onog što je već izumljeno."

Raširila se teorija da su vrata idžtihada na polju islamskog prava zatvorena, ali se ne zna ko ih je zatvorio. Ko to može da zatvori vrata koja je otvorio Uzvišeni Allah i Njegov Poslanik s.a.w.s.!?

Zbog svega ovoga je Ummet zaostao, nakon što je prethodno bio najnapredniji preko 1000 godina. Našao se na začelju karavane nakon što je bio na samom čelu. Islamske zemlje se ubrajaju u "treći svijet" ili "nazadne zemlje", a neke od njih bi se mogle svrstati u "četvrti svijet" da on postoji, zbog siromaštva, bolesti, neznanja, nepismenosti i nazadnosti od kojih pate.

Oslabio je izvorni islamski ahlak zbog nepostojanja imanskih grana koje je napomenuo plemeniti Poslanik s.a.w.s. kada je rekao: "Vjerovanje se sastoji od sedamdeset i nekoliko grana, od kojih je najveća šehadet - svjedočenje da nema drugog boga osim Allaha, a najmanja je uklanjanje smetnje sa puta, a stid je jedna od grana imana."

Raširila se dvoličnost u našim zajednicama, pa susrećemo

onoga koji “kada priča, laže; kada obeća iznevjeri; kada mu se nešto povjeri, pronevjeri; kada da riječ, prekrši je; a kada raspravlja - drsko i bestidno govori.” Raširio se uništavajući raskoš kod bogate klase kojoj je obezbjeđeno sve, dok se radnička klasa trudi i trči za korom hljeba, koju teško nalazi. Socijalne norme muslimanskih zemalja su se izopačile pojavom bogastva bez uložena truda, pojavom kraljeva petrola i lopova privrednog otvora. Karikaturski prikaz jednog muslimana izgledao bi ovako: Arap u šatoru, u čijoj blizini je izvor nafte i lijepa djevojka!

Povećao se stepen nepravde u islamskom svijetu, koja se ispoljava na više razina:

- nepravda vladara nad njegovim podanicima;
- nepravda bogatih spram siromašnih;
- nepravda jakih spram slabih;
- nepravda vlastodržaca spram njihovih radnika;
- nepravda muškaraca spram žena;

Poznato je da uz nepravdu ne može djelovati država, niti uz nepravdu može napredovati narod.

Oslabila je šura (dogovaranje) u političkom životu muslimana, ako možemo reći da uopšte još postoji. Nad muslimanima vladaju faraoni, hamani i karuni; ponekad oružjem i terorom, a ponekad varanjem i pretvaranjem. Muslimanske vođe više nisu oni “najbolji”, kako ih opisuje Poslanik, “koje volite i koji vas vole, za koje molite Allaha i koji Njega za vas mole.” Sve i jedan od njih je oholi silnik čije je srce zapečaćeno, ne boji se Boga niti je milostiv prema narodu. Neki od njih imaju zapečaćen i um, pa ne razumiju ni vjeru ni dunjalučke stvari. Jedan takav vladar, sa svim svojim

nesposobnostima, kada se održe izbori dobija 99,999% glasova, što je postalo predmet ismijavanja čitavog svijeta. Vladara u arapskom svijetu može smijeniti sa položaja samo smrt, atentat ili vojni udar!

Bolesna stvarnost ne može potrajati

Svjesni smo ovakvog činjeničnog stanja koje neće proći bez otpora, jer je oprečno prirodi islamskog življenja, islamske misije i islamskog ummeta. On se ne može okupiti oko zablude jer u njemu uvijek postoji skupina koja se drži Božijeg naređenja, pozivajući istini i prema njoj se vladajući. Allah dž.š. u svakom stoljeću daje ljude koji obnavljaju ovu vjeru, što je potvrdila historija, i što potvrđuje današnjica.

Između prošlosti i sadašnjosti

Ko pažljivo uporedi stanje Ummeta u prošlom i u ovom stoljeću, ko se osvrne na zadnjih pedeset ili trideset, čak i zadnjih dvadeset godina, primijetiće da se to stanje znatno promijenilo nabolje, u svim sferama života, na svim poljima, na idejnom i moralnom planu.

Po ovom pitanju ću se zadovoljiti svjedočenjem obrazovanog zapadnog čovjeka koji je prigrlio islam, svjesno i argumentovano. Taj čovjek je dr. Murad Hofmann, autor djela "Islam kao alternativa". Za njegovo svjedočenje sam se opredijelio jer je veoma široke naobrazbe, poznaje njemački (svoj maternji jezik), engleski i francuski, a bio je i ambasador svoje zemlje u Alžiru i Maroku.

On se ističe svojim realističnim gledanjem i kritičkom tendencijom do te mjere, da su za njegovu realističnost rekli

da je “pretvrda”, dok je sam o svojoj kritici rekao da je bio primoran da bude oštar kritičar Zapada i islamskog svijeta.

Hofmann u svom djelu “Islam 2000”, u drugom poglavlju pod naslovom “Malo optimizma”, kaže:

“Bilo bi mnogo plodonosnije da se gleda na svijet ovakav kakav je sada, nego da se podupiru predskazanja zasnovana na doktrinama muslimanske futurologije. Šta možemo vidjeti kada malo promotrimo našim očima? Da li doista islam napreduje? Ili nam se čini da je u padu? Ili, možda, muslimani teturaju naokolo, na obrubcima historije, kako su to već radili nekoliko stoljeća, lagano postajući žrtvama fizičke i mentalne kolonizacije?”

Međutim, ovog puta poslušajmo prvo optimistički pogled.

Neko može biti u prilici da pročita zapanjujuće izvještaje o životu i običajima u Mekki i Medini tokom posljednjeg stoljeća, i da tada počne cijeniti moralni i materijalni napredak koji je postignut od tog vremena. Dostupni su nam tačni opisi, koji do u detalje iznose iskustva zapadnih hodočasnika Mekke i Medine, poput muslimana iz Švicarske, Johanna Kudwiga Burckhardta. On je u Mekki proboravio šest mjeseci, u razdoblju između 1814. i 1815. godine.

Njegova promatranja mogu biti potvrđena i od strane kolebljivog britanskog muslimana Sir Richarda Burtona, koji je Mekku i Medinu posjetio 1853. godine, kao i od strane Nijemca nemuslimana, Heinricha von Maltzana, koji je u Mekki boravio 1860. godine.

Sva tri autora potvrđuju da su sveta mjesta islama u to vrijeme bila u dekadenci, neodržavana, nesigurna i puna praznovjerja. Čini se nevjerovatno, ali alkohol i prostitucija

su bili nudićeni ispred samog harema, a ponekad čak i unutar njega. Namazi su bili obavljani nemarno, čak i od strane hodočasnika. Tih dana je njihov broj, koji je iz godine u godinu opadao, iznosio samo 70.000 godine 1814. (po Burckhardtovoj procjeni), te je 1860. spao na 30.000 (po Von Maltzanovoj procjeni).

Doista, nakon Napoleonove invazije na Egipat, i postepenog rastakanja Osmanske carevine u devetnaestom i početkom dvadesetog stoljeća, političari i orijentalisti su očekivali potpuni nestanak islama u životima njegovih sljedbenika. Studirali su islam kao kulturološki trofej, prije nego što u potpunosti iščezne. U ovom duhu, francuski kolonizatori su mogli cijeniti 'Abdulkadira, velikog alžirskog heroja, državnika i sufiju, samo kao privlačnu folklornu figuru sa vrlo malom, kažimo, gluhonijemom ulogom. U ličnostima koje su čak i u to vrijeme iskazivale svoje simpatije spram islama (poput Getea-Johann Wolfgang von Goethe, 1832.) su voljeli jedino njihov neupitni monoteizam, ali ne i islam onakav kakav se živio u muslimanskom svijetu.

Nasuprot ove negativne pozadine, kada neko danas obavlja hadždž ili umru, počinje da shvata koliko mnogo je postignuto.

Mekkanski harem i Poslanikova džamija u Medini su skladno dograđeni da mogu primiti između 480 i 650 hiljada hodočasnika, a ipak su još uvijek premaleni za narastajući broj vjernika koji hoće da obave svoje obligatno hodočašće. Broj je morao da bude ograničen kroz nacionalne kvote za vize. Alkohol je protjeran, krađa je jedva poznata, ženama nije dozvoljeno da budu bez pratnje, a namaz se sveprisutno prakticira.

Promjena stava nekih orijentalista spram islama, onakvog kakav je promatran tokom ranog devetnaestog stoljeća, bila je nagovještaj kasnije pozitivne promjene. Umjesto proučavanja islama metodom dobro poznatog Lorensa od Arabije (Lawrence of Arabia) u interesu britanskog imperijalizma, danas postoji elitna grupa evropskih akademika koji su svesrdno islam prihvatili. Među njima su bili Rene Guenon, Martin Lings, Titus Burckhardt, i naravno Leopold Weiss, kasnije Muhammad Asad. A među orijentalistima koji su se suzdržali od formalnog primanja islama su osobe poput Jacquesa Berquea, Louisa Massignona, Denisa Masson i Annemarie Schimmel, koji su, da se vidjeti, na samoj granici izjavljivanja šehadeta.

Mnogi od njihovih kolega, orijentalista, više nisu studirali svoj predmet, islam, sa odvratnošću i jedva skrivenom mržnjom, već sa simpatijama i razumijevanjem.

U isto vrijeme, 1930. godine, iz naroda potekli muslimanski obnoviteljski pokreti dovode islam na političku agendu u skoro svakoj zemlji unutar regije daru-l-islama. Njihov zajednički prototip ostaje u egipatskoj "Muslimanskoj braći", čiji je osnivač Hasan el-Banna (u. 1949.), kao i u njihovim zagovarateljima, vežući se i za druge autoritete, poput začetnika muslimanske liberalne teologije Seyyida Qutba (u. 1966.), kao i Ebu A'la el-Mawdudija (u. 1979.), Šejha Kiška i Muhammeda el-Gazalija.

Ali obnoviteljstvo nije došlo samo od gore spomenutih, već su i vehabijski i senusijski pokreti, a u nekoj mjeri i selefije poput Muhammeda 'Abduhua, pokrenuli muslimansko obnoviteljstvo sa vrha, uveliko prošireno finansijskim

moćnostima putem petrodolara. Desilo se da su neke od najbogatijih osoba na svijetu danas - sultan od Burneja, kralj Fahd, emir Zayed iz Ujedinjenih Arapskih Emirata - svi muslimani, koji daju važne impulse islamskoj da'wi na globalnom planu. Promislite samo o milionima primjeraka Kur'ana, također prevednih na engleski, francuski, i druge svjetske jezike; koji se besplatno distribuiraju iz Centra za štampanje "Kralj Fahd" u Medini.⁸³

Međutim, ovaj napredak se smatra "fundamentalističkom" prijetnjom, kako unutar muslimanskog regiona, tako i uveliko u svijetu, dovodeći islam na visok nivo interesovanja medija u posljednjoj četvrtini ovoga stoljeća. Od islama se više ne očekuje da iščezne, nego prije da se proširi ili čak eksplodira. Kada generali NATO-a prave operativne planove, oni su savjetovani da prime k znanju da se vojne konfrontacije u budućnosti najvjerovatnije neće desiti između istoka i zapada, nego će to biti sukob sjevera i juga, praveći tako od islama novog ekspanzivnog i agresivnog potencijalnog neprijatelja.

Ovaj strah je donesen na kućna vrata posredstvom emigranata i lokalnih muslimana, čiji se broj vidno povećava skoro svugdje u svijetu. Nešto oko pet miliona živi danas u Sjedinjenim Američkim Državama i 2,5 miliona u Njemačkoj. Muslimanska populacija u Velikoj Britaniji iznosi oko 3 miliona, te isto toliko u Francuskoj. Ukupni broj muslimana u svijetu 1991. godine, prema zapadnim izvorima, iznosio je

⁸³ Finansiranje nekih da'wetskih aktivnosti od strane uzurpatorskih režima i nepravедnih vladara sa njih ne skida odgovornost koju nose zbog saradnje sa neprijateljima islama, gušenja različitih oblika islamskog rada, pljačkanje bogastava Ummeta i njihovo predavanje u ruke nevjernika... (op. izdavača)

990.547.000, što uzrokuje strah i veliku zabrinutost.

Tako džamije sada cvjetaju širom svijeta, od Los Angelesa i Moskve do Rima i Zagreba. U Kordobi, bivšoj prijestolnici emevijskog halife, španski muslimani su 1994. godine osnovali Međunarodni islamski univerzitet "Averroes" od Andaluzije. Nedaleko od stare džamije u Kordobi muezzin ponovno poziva na namaz. Kakva provokacija! Ovo se dešava pet stoljeća nakon što je i posljednji musliman istjeran sa španskog tla.

Sve ovo je pokazatelj činjenice da je islam jedina rastuća religija na svijetu.

Muhammed Asad (u. 1992.g./1412. po h.) je dao iznenađujuće nagovještaje o ponovnom podizanju islama u svojoj poznatoj brošuri "Islam na raspuću", napisanoj u Delhiju. Neapologetičan ili neoponašajući naspram Zapada, u selefijskom maniru, Asad islam opisuje kao kompletan i prijemčiv program za život, koji je u jasnom kontrastu sa dekadentnim materijalizmom zapadne civilizacije (u koju on ubraja i Sovjetski savez).

Asad na Drugi svjetski rat gleda kao na neizbježnu globalnu borbu između ateističkog, kapitalističkog Zapada i jednako tako ateističkog, ali komunističkog Istoka. On je predvidio da će njihovo rivalstvo, da kažemo antagonizam, rezultirati katastrofom za obje strane, "vodeći samouvjerenu materijalističku zapadnu civilizaciju takvim gnusnim putem apsurdna, njihov će narod otpočeti još jednom... potragu za spiritualnom istinom."

Ove vizije izrečene prije više od šezdeset godina su se činile neosnovanim nakon Drugog svjetskog rata, kada se Okcident,

umjesto kolapsa, podijelio u dva supermoćna bloka koji su, činilo se, trebali držati stabilnim jedan drugog u decenijama koje su slijedile.

Danas, nakon propasti komunističke ideologije i sistema, što je evidentno od 1990. godine, i nakon alarmantnih znakova duhovne krize i krize vijednosti na Zapadu, zaključujemo da je nakon svega Muhammed Asad imao pravo, kršćanstvo prolazi kroz potpune promjene u svojoj paradigmi, a tzv. "projekat modernizma" pada pred našim očima.

Zapadni teolozi i naučnici su, nakon svega, počeli da sumnjaju u validnost svojih temeljnih postavki.⁸⁴

Kontinuitet pokreta renesanse i obnove

Specifičnost islama je njegov kontinuiran unutrašnji pokret preporoda i obnove, što se neće prekinuti do Sudnjeg dana.

Ovu specifičnost islama će očuvati pravi nasljednici poslaničke nauke, koji će islam predstavljati ljudima onako čistog, neiskvarenog, potpunog, nepodjeljenog i jasnog. Poslanik s.a.w.s. ih je ovako opisao: "Oni brane islam od pokušaja njegovog iskrivljavanja od strane fanatika, lažova i pogrešnih komentara neznalica."⁸⁵

Allah je ovoj vjeri darovao ljude koji će je obnavljati, koji će buditi njene sljedbenike iz sna i uzdizati generacije u skladu sa islamskom uputom.

⁸⁴ Preneseno iz prevoda ove knjige na bosanski jezik. (op. prev.)

⁸⁵ Hadis prenosi Bejhaki i drugi sa raznim slabim lancima prenosilaca koje imam Ibn Kajjim smatra jakim u svom djelu "Miftahu dari-s-sa'ade".

Njihov trud nije propao, niti su plodovi islamskog preporoda i pokreta reforme i obnove bezvrijedni i neproduktivni, kako to neki ljudi misle. Naprotiv, oni su Allahovom pomoći i olakšanjem izgradili najvišu islamsku svijest na istoku i na zapadu, u svim arapskim i islamskim zemljama, čak i neislamskim gdje se nalaze muslimanske manjine. Ta svijest je probudila umove, srca i moral; vratila je ljudima povjerenje u islam i nadu u njegovu pobjedu, nakon što su neki mislili da je islamski bajrak pao, da se njegova sjena umanjila, da su njegovi sljedbenici dospjeli na začelje svjetske kolone, a da je sekularizam isuviše prodro među njegove sinove.

Neprijateljske snage su se uzdrmale i počele da spletkare na račun te svijesti, optužujući je za nešto od čega je ona čista i protiv čega se i sama bori, iskorištavajući, nažalost, pogrešno razumijevanje ili pogrešno ponašanje pojedinih grupa, da bi napali cijelu zajednicu i prepriježili joj put, ali

“oni su zamke pleli, a Allah ih je ometao, jer Allah to najbolje umije”.⁸⁶

Ima ljudi koji pokušavaju da omalovaže snagu islamskih struja i rađanje islamske svijesti, da omalovaže sposobnost islamskog metoda i zakona kao vodiča kroz život, uveličavajući pri tome jačinu sekularističke struje koja se protivi islamu. Mislim da oni u svojim pretpostavkama griješe, ili možda znaju istinu, ali je zbog ličnih prohtijeva ignorišu.

⁸⁶ Al-Anfal, 30

Islamska svijest i njen utjecaj na islamski život

Razuman i objektivan čovjek ne može negirati utjecaj islamske svijesti u našem savremenom životu. Ta svijest se prostrla na istok i zapad, svojim svjetlom je obasjala muslimanske domove, zatim se zaputila u zemlje u kojima su muslimani malobrojni ili veće manjine, u raširene dijaspare širom svijeta. Tom sviješću je Allah uputio milione mladića i djevojaka.

Ova svijest je probudila u umovima trezvenost, ispunila srca vjerovanjem i elanom, podstakla je volju običnog čovjeka ka primjeni vjere. Utjecala je na žene kao i na muškarce, promijenila je gledanja novih generacija i usadila im islamsku misao umjesto sekularističke. Odanost tih generacija usmjerila se ka Allahu i Njegovom Poslaniku. Oslobodila ih je okova slijeđenja drugoga, pa je tako stasala muslimanska generacija koja se pridržava islama u vjerovanju, zakonu, idejama, moralu, poruci i kulturi, generacija za koju se nadamo da će biti "generacija očekivane pobjede".

Ova svijest je dokazala svoje postojanje i na intelektualnom planu, bogateći savremenu islamsku biblioteku raznim studijama sa različitim islamskim temama. Islamske knjige su najtiražnije na polju distribucije. Zabilježene su stotine magistarskih teza i doktorskih disertacija na različitim poljima islamske kulture, ekonomije, politike, prava, odgoja, historije i mnogih drugih društvenih nauka.

Možemo vidjeti prepune džamije klanjača, muškaraca i žena, a posebno omladine. Obredi hadždža i umre su postali privlačni omladini, a otkrivene žene se svojom voljom vraćaju hidžabu.

Na ekonomskom polju su ponikle islamske banke i islamska imovinska udruženja, te se raširile u mnogim zemljama islamskog svijeta.

Na političkom planu se pojavila snažna narodna struja koja poziva ljude da se vrate islamu i da se praktikuje islamski vjerovjerski zakon. Osnovana je među ši'itima islamska država u Iranu, i među sunnijama u Sudanu. Nadomak je bila islamska država u Alžiru, da joj nisu presjekli put i spriječili je da ubere plodove svoga slobodnog izbora.

Na borbenom planu je Afganistan pobijedio Sovjetski Savez⁸⁷, a Bosna i Hercegovina srpsko divljanje. Palestinski ustanak, njeni borci i njen podmladak, uzdrмали su cionističku tvorevinu Izrael, koja je važila za državu koja se ne može poraziti i čija se snaga ne može zaustaviti.

Ovakve i slične stvari su pokrenule kod neprijatelja islama usađeno zlo, pa su počeli da zajedno spletkare, planiraju i promatraju pogodnu priliku za udar. Ishak Rabin⁸⁸ je izjavio na konferenciji u Kazablanki da su "naši najveći neprijatelji: fundamentalizam, glad i droga". Činjenica je da je spomenuo glad i drogu samo da bi drugima prekrrio i zasjenio oči, jer mu je "fundamentalizam", ili bolje rečeno "islamska svijest", glavni protivnik.

Živimo u vremenu izraelske dominacije, dominacije Samirijaca. Izrael je glavni naredbodavac u regionu, nakon

⁸⁷ Nažalost, naša braća u Afganistanu su porazila jednu od dvije najmoćnije države svijeta, ali nisu uspjeli da savladaju svoje lične prohtjeve, Allah da ih uputi i izmiri ih.

⁸⁸ Ishak Rabin je jevrejski general. Kao izraelski premijer sklopio je mirovni ugovor sa Jaserom Arafatom i kraljem Husejnom. Ubijen je od strane jevrejskog mladića koji je pripadao jevrejskoj udruženoj opoziciji.

što je "jevreizirao" arapski um i medije. Ne treba se čuditi što se otvoreno objavljuje rat islamskom misionarstvu, preporodu ili pokretu, jer je sve u službi jednom cilju: opstanku, državnosti, širenju i dominaciji Izraela. Uprkos svemu ovome, islamska svijest uz Allahovu pomoć opstaje.

Islamska struja je jača i teža na vagi

Činjenica je da cionisti i njihovi saveznici, krstaši, planiraju udar na islam i njegovu svijest, opskrbljujući neprijateljski raspoložene snage prema islamu svim mogućim sredstvima moći i utjecaja.

Ako bismo pokušali procijeniti snage naše i njihove strane, vidjeli bismo da je tas islamskih snaga, zahvaljujući Allahu, jači i teži na toj vagi, i to iz slijedećih razloga:

1) Mi sa islamom posjedujemo veliku potporu koju ne može imati bilo koja druga skupina. Iza islama stoji snaga ogromnih masa koje vjeruju u svog Boga, u svoj Kur'an i svog poslanika Muhammeda s.a.w.s. Te mase željno iščekuju da ih neko u ime Allaha povede i stavi njihove ruke u ruku Poslanika, da bi tada, dobrovoljno i nadmećući se, sa zadovoljstvom i smirenih srca žrtvovali svoje imetke i živote. Ummet je okrenut vjeri kroz cijelu svoju historiju. Vjera je ključ njegove ličnosti, ogledalo njegovih sposobnosti, izvor herojstva i tajna svih njegovih najvećih pobjeda. On se najbrže odaziva pozivu vjere i najbolje se oko nje ujedinjuje. Bilo koja ubačena vjera koju bi okupator donio sa sobom, ili koju bi zasijao smutljivac, neće imati uspjeha.

Trag svega toga smo osjetili 10. ramazana 1393. hidžretske

god. (6.10.1973.god.), kada se pokazao utjecaj tekbira na borbenom polju...

2) Također, mi posjedujemo snagu prakse kojoj pozivamo, snagu vječnih uzvišenih islamskih načela. Posjedujemo snagu islama koja se očituje u njegovoj jasnosti, sveobuhvatnosti, dubini, ravnoteži i utjecaju. Islam je vjerovanje koje se obraća umu, bogosluženje koje čisti dušu i moral koji je u skladu sa urođenom prirodom. Islam su propisi koji ostvaruju ravnotežu i pravdu, izbjegavajući štetu, a donoseći koristi, te dajući svakome pravo koje mu pripada. Pojedinaac nema prednosti nad zajednicom, kao što je to u kapitalizmu, niti zajednica nad pojedincem, kao u marksizmu, već je islam savršenstvo bez ičije prednosti ili zapostavljanja.

Izvor snage ove vjere je u činjenici da ona nije ljudskog porijekla, već je objava od Gospodara svih svjetova. Postojanje ove "božanske" komponente u islamu daje mu imunitet na pretjeranost ili manjak, slabosti ili nedostatke, koji nužno prate svaki sistem kojeg ljudi sami uspostave.

Ova specifičnost čini da ga mase brže prime i da mu se povinuju. Tajna tog pokoravanja se krije u činjenici da je to pokoravanje čovjeka svome Gospodaru, koji ga je u najboljem liku stvorio, koji ga je blagodatima počastio, koji ga je Svojom milošću obasuo, Čijoj se čovjek nagradi nada, a od Čije kazne strepi. Ljudski zakoni su upravo suprotni tome. Njima se čovjek pokorava iz straha ili pohlepe, nastojeći da izbjegne njihove propise koliko god je to moguće.

Snage islama izviru iz dubina karaktera njegovih sljedbenika, on im nije stran niti vrši materijalni ili moralni pritisak da bi njegov sistem protiv svoje volje prihvatili.

3) Sa skrivenom snagom islamskog sistema se mogu porediti samo ostale skrivene snage koje u sebi sadrže islamski sljedbenici.

Te snage su znale doći do izražaja kada su muslimani bili slabi, razjedinjeni i poniženi, pa su tako savladali krstaše u Bici na Hittinu, Mongole na Ajn Džalutu i zarobili Louisa IX u Dar Ibn Lukmanu, u Mensuri.

Snage koje posjeduje islamski ummet

Snage koje posjeduje naš Ummet nisu male niti beznačajne, ukoliko bi se ispravno iskoristile i koordinirale. Ako bi se to desilo, te snage bi uistinu bile velike.

1. Ljudski potencijal

Prva od njih jeste mnogobrojna ljudska snaga. Naš Ummet trenutno broji više od milijarde i dvjesto pedeset miliona stanovnika⁸⁹, muslimana, koji vjeruju u Jednog Boga, rasprostranjenih na svih šest kontinenata.

Istina, bitan je kvalitet, a ne kvantitet, ali i on (kvantitet) ima također svoju ulogu. U izvještajima zapadnjaka vidimo kako oni strahuju od povećanja broja muslimana, u vrijeme kada Zapad odavno pati od niskog nataliteta, zbog čega je počeo osjećati strah i zabrinutost.

Brojnost je sama po sebi blagodat, i ona je uslov svake ekonomske i civilizacijske nadmoći. Zbog toga mnogi narodi nastoje da nadoknade ovaj nedostatak međusobnim

⁸⁹ Ovo brojčano stanje bilo je za vrijeme pisanja ovog djela dok je danas broj muslimana u svijetu još veći.

udruživanjem, i pored historijskih, vjerskih, jezičkih i nacionalnih razlika među njima.

Zbog ovoga je Kur'an brojnost ubrojao kao blagodat i dar Božiji u ajetu:

*"I sjetite se kada vas je bilo malo i da vas je On umnožio."*⁹⁰

Arapski pjesnik je rekao: "Ponos pripada samo brojnijem."

Drugi pjesnik je, ponoseći se brojnošću svoga naroda, rekao:

"Potpuno smo preplavili tlo našim ljudima
A more ispunismo svojim brodovima"

2. Ekonomska i materijalna snaga

Druga snaga je ekonomska i materijalna. Naš Ummet posjeduje ono što nema nijedan narod svijeta. Posjeduje metale, bogatstvo skriveno pod zemljom, površinska bogatstva iznad zemlje, morska i vodena bogatstva kojima nema premca.

Posjedujemo plodna zemljišta, doline i polja. Posjedujemo planine i visoravni, velike rijeke, jezera i mora, izvore i bunare, te velike zalihe pitke vode i važne metale koji su neophodni cijelom svijetu. Dovoljno je što imamo većinsku zalihu svjetske nafte.

Naš geografski položaj ima veliki civilizacijsko-strateški značaj. On je tačka spajanja kontinenata, izvor civilizacija i kolijevka nebeskih objava: judaizma, kršćanstva i islama.

3. Duhovna snaga

Treća snaga koju posjeduje naš Ummet je duhovna snaga, snaga misije u koju vjeruje, kojoj poziva, radi koje živi i

⁹⁰ Al-Aa'raf, 86

umire. Ta misija je vječna, sveobuhvatna, islamska misija, kojom je Allah dž.š. zapečatio sva prijašnja poslanstva i objave.

Ova misija se ističe svojom predanošću Bogu, njen izvor je Bog i njen cilj je Bog-Allah:

“Reci: ‘Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja, doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova.’”⁹¹

Samo mi muslimani imamo jedini od Boga neiskrivljen dokument, koji u sebi sadrži posljednje Božije riječi upućene čovječanstvu. Te riječi su plemeniti Kur'an, koji nije izmijenjen i kome je laž strana, s koje god strane dolazila.

Ova islamska misija se ističe svojom sveobuhvatnošću:

“Mi tebi objavljujemo Knjigu kao objašnjenje za sve.”⁹²

Ona se ističe svojom moralnom tendencijom, zbog čega je Poslanik te misije rekao: “Poslan sam da usavršim plemenite čudi.”⁹³

Ističe se i svojom humanom tendencijom i kosmopolitizmom:

“A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali.”⁹⁴

Misija zrači svojom realnošću, te propisuje izuzetke za vanredne prilike. Ona prima od čovjeka prihvatljiva opravdanja i propisuje olakšice.

Nju karakteriše jedinstven, umjeren, srednji stav:

“I tako smo od vas stvorili umjerenu zajednicu.”⁹⁵

Ona je umjerena jer uspostavlja ravnotežu između materije i duha, uma i srca, između ovog i onog svijeta, između prava i

⁹¹ Al-An'am, 162

⁹² An-Nahl, 89

⁹³ Prenosi ga Buhari u djelu “El-Edebu-l-Mufred”, Ahmed od Ebu Hurejre, te Hakim, a Albani ga bilježi u svom Sahihu pod brojem 45.

⁹⁴ Al-Anbija, 107

⁹⁵ Al-Baqara, 143

obaveza, te između pojedinca i zajednice, ne dajući prednost niti umanjujući značaj bilo kojeg od njih.

Svijetu je neophodna ovakva misija, misija koja će ga izbaviti iz pretjeranog materijalizma i prekomjernog koristoljublja, iz uništavajućeg razvrata, iz epohe straha, strijepnje, očaja i potištenosti u epohu sigurnosti, smiraja, nade i veselja.

Upozorenja zapadnjaka na skrivenu snagu islama i njegovih sljedbenika

Mi muslimani možda nismo svjesni skrivene moći koju posjedujemo, ali nemuslimani koji su istraživali prirodu našeg Ummeta i zalihu snaga naših naroda poznaju našu stvarnu snagu i pribojavaju je se. Njih obuzima strašna bojazan da se ti narodi jednoga dana ne pokrenu.

Profesor Jep u svom djelu "Pravac islama" kaže: "Islamski pokreti se obično razvijaju začuđujuće brzo. Oni se iznenada razbuktaju prije nego li posmatrači primijete išta sumnjivo u njima. Islamskim pokretima nedostaje samo vođstvo i novi Salahuddin."

Njemački putopisac Pol Ešmid je napisao posebno djelo na ovu temu i nazvao ga "Islam - snaga budućnosti". U ovoj knjizi, koja je izdata 1936.god., između ostalog stoji: "Faktori moći na islamskom istoku se svode na tri stvari:

- a) snagu islama kao vjere, njegovih vjerovanja, ideala, njegovog bratimljenja između različitih kultura, boja i rasa.
- b) obimne izvore njegovih prirodnih bogatstava na prostoru islamskog istoka koji se sa zapada prostire od Atlantskog okeana, na granicama Maroka, do Tihog okeana,

tj. granica Indonezije, na istoku. Ovi mnogobrojni izvori predstavljaju jaku i zdravu ekonomsku cjelinu, te mogućnost zadovoljavanja potreba vlastitim izvorima. Muslimanima, ako bi se međusobno zbližili i surađivali, ne bi trebala ni Evropa niti bilo ko drugi.

c) veliki natalitet kod muslimana, što njihovu brojčanu snagu stalno povećava.⁹⁶

Zatim dodaje:

“Ako bi se ova tri faktora sastala, a muslimani zbratimili vjerovanjem u Jednog Boga, i kada bi potrebe sve brojnijih muslimana pokrila njihova prirodna dobra, tada bi “opasnost islama” bila opasnost koja upozorava na mogući nestanak Evrope i na novu svjetsku vlast u regiji koja predstavlja centar čitavog svijeta.”

Ova tri faktora Pol je uočio putem zvaničnih anketa, onoga što poznaje od osnova islamskog vjerovanja, i toga kako su se neke činjenice iskristalisale u historiji muslimana, onda kada su ujedinjeni krenuli da osujete napade. Nakon svega toga, Pol Ešmid predlaže da se zapadno-kršćanske vlade i narodi ujedine i na novi način otpočnu krstaške ratove, u duhu savremenog doba, ali jako oštro i učinkovito.

Robert Bean u predgovoru svoje knjige “Sveti mač” kaže:

“Mi moramo izučavati Arape i pažljivo istražiti njihova razmišljanja, jer su oni nekada vladali svijetom, što se može desiti ponovo. Baklja koju je ponio Muhammed još uvijek snažno gori, čak postoji ubjeđenje da se ona nikad i ne gasi.

Zbog svega navedenog sam i napisao ovu knjigu, da bi

⁹⁶ Neka ovo poslušaju propagatori bezuslovnog ograničenja poroda u islamskom svijetu!

čitaoci saznali porijeklo Arapa. Knjigu sam nazvao po sablji sa dvije oštrice koju je Muhammed zaplijenio u Bici na Bedru, kao suvenir svoje pobjede. Ta sablja je postala simbol njegovih imperijalističkih namjera.”⁹⁷

Bez obzira što su ove riječi pune netrpeljivosti i što iz njih izvire prezir, one najbolje oslikavaju snagu muslimana u očima nemuslimana. Oni danas nazivaju islam “zelenom opasnošću”, nakon što je nestala “crvena opasnost” padom Sovjetskog Saveza, i nakon što su sklopili savez sa “žutom opasnošću” koju predstavlja Kina. Islam je opasnost samo za ateizam, porobljavanje, nemoral i razvrat.

Jedan od savremenih primjera islamske snage se ogleda u Turskoj. Ataturk i njegova partija su htjeli da udalje Tursku od svega islamskog, od islamske nošnje, islamskog ahlaka, tradicije, propisa, jezika i svega što ima vezu sa islamom. Zabranio je hidžab i arapsko pismo. Nametnuo je šesir kao obaveznu nošnju, zamijenio arapsko pismo latinskim i zabranio korištenje arapskog jezika čak i u ezanu! Dozvolio je da se kršćani i jevreji žene muslimankama, i izravnao muškarca i ženu u naslijeđu. Zakone je prilagodio Zapadu po svim pitanjima, čak i oblast bračnog prava. Proganjao je arapsko-islamsku kulturu i borio se protiv njenih pristalica, od kojih je neke i ubijao. Svijet je mislio da je svjetlo islama u Turskoj zauvijek utrnulo. U takvom stanju su prošle desetine mirnih godina koje su u očima nemuslimana bile garancija da će islam zamrijeti u prsima ljudi i da je tokom njih svaki trag islama iščezao iz ljudskih srca.

⁹⁷ “Sveti mač”, str. 17

Ali, skriveni islam u duši turskog naroda nije zamro. Možemo reći da se umirio ili zaspao, ali se pojavom prave prilike vratio kao utjecajna snaga. Danas slušamo i čitamo o sve većoj tendenciji vraćanja ljudi vjeri u toj državi. Svakoga dana se ateizam i razvrat smanjuje i postaje tiši, iako raspolažu materijalnim i kulturnim mogućnostima koje njihove pristalice primaju, bilo kao unutrašnju ili vanjsku pomoć. Pojavilo se na hiljade škola za izučavanje Kur'ana, prave se džamije, islamske knjige se šire, islamsko usmjerenje se sve više ističe i vrši utjecaj na javni život.

Jačanje vjere u Turskoj u zadnjem periodu je rezultiralo time da je Refah partija⁹⁸ osvojila relativnu većinu u turskom parlamentu, uprkos preprekama koje su stajale na njenom putu.

Kao što smo maloprije istakli, najveće čudo ove vjere i njenog utjecaja na svoje sljedbenike jeste to da je najstabilnija i najodlučnija onda kada se pojave najveće poteškoće i opasnosti, kada nema izlaza niti pomagača.

Upravo u takvim okolnostima islam čini svoj podvig: javlja se život u hladnom tijelu, pokreće krv snage u venama Ummeta, a vojnici Istine hitaju kao div iz boce. Tada se probudi spavalica, ohrabri kukavica i ojača slabić, povrati se udaljeni, a razjedinjeni se okupe. Tada kapljice, jedna za drugom, iz svih pravaca odjednom sačine ogromnu bujicu, koju ništa ne može zaustaviti niti spriječiti.

⁹⁸ Trenutno je u Turskoj na vlasti islamistička AK Partija koja ima većinu u turskom parlamentu, i svakoga dana pravi podvige u vodstvu ove muslimanske države

Patnje misionara

Mnogi su pesimistični kada neke da'ije (misionare) koji pozivaju u islam zadese teška iskušenja ili kada prime žestoke udarce sa raznih strana. Ko bi se tada ponadao da će oni kao takvi, napaćeni, protjerani i ugroženi ikada uspjeti? Da li će njihov bajrak uistinu zalepršati? Kako da sistem kojem pozivaju i misija u koju vjeruju izvoji pobjedu, kada su svakoga dana između čekića i nakovnja?

Na ove zle slutnje i pesimizam odgovaramo:

Iskušenja koja spominjete nisu znak slabosti niti kraj islamskim misionarima. Naprotiv, ta iskušenja su dokaz snage, života i pokreta. Hladan mrtvac se ne tuče niti pati, nego se tuku i pate oni živi, pokretljivi i otporni ljudi.

Svaka misija čiji misionari ne bivaju ugrožavani i tlačeni, bezvrijedna je i mrtva. Ili su njeni misionari bezvrijedni i mrtvi.

Treba dodati da su ta iskušenja i tlačjenja dokaz da je načelo kojem se poziva živo, što je u našem slučaju islam. On redovno u bitkama daje šehide, koji svojom krvlju zalijevaju njegovo stablo, i na čijim tijelima se gradi tvrđava islamske slave.

Iskušenja su najjasniji znak i najbolji učitelj vođama tih misija, svakome od njih pojedinačno. Njihove duše će se jako dobro iščistiti, a njihova srca će tim iskušenjem biti oprobana.

U jednoj od izreka Muhammeda s.a.w.s. stoji:

“Primjer vjernika kada ga zadesi malaksalost ili groznica je kao primjer željeza kada uđe u vatru, pa se otopi njegov loši, a ostane onaj bolji dio.”⁹⁹

⁹⁹ Prenosi ga Bezzar i Taberani u “El-Kebiru”, kao i Hakim, a Albani ga spominje u svojoj “Sahih Silsili”.

Dovoljne su riječi Uzvišenog Allaha:

*“I ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici. Ako vi dopadate rana, i drugi rana dopadaju. A u ovim danima Mi dajemo pobjedu sad jednima, a sad drugima, da bi Allah ukazao na one koji vjeruju i odabrao neke od vas kao šehide, a Allah ne voli nevjernike.”*¹⁰⁰

¹⁰⁰ Ali ‘Imran, 139-140

Radosne vijesti iz Božanskih zakona

Postoje druge radosne vijesti koje crpimo iz Božijih zakona u svemiru i ljudskoj zajednici. Ti zakoni i odredbe se odnose na nove generacije kao što su se odnosile i na drevne narode. Također se odnose kako na muslimane tako i na nemuslimane, ne mijenjaju se i ne razlikuju, kao što to Uzvišeni Allah kaže:

“U Allahovim zakonima ti nikad nećeš naći promjene, u Allahovim zakonima ti nećeš naći odstupanja.”¹⁰¹

Ako posmatramo ove Božije zakone, naći ćemo niz onih koji koriste nama muslimanima i islamskim misionarima.

Neki od tih zakona su:

1) Zakon smjenjivanja

Među ove zakone svakako spada zakon smjenjivanja uspjeha između naroda i civilizacija kojeg ističe uzvišeni ajet iz sure Ali ‘Imran. Ova sura je objavljena nakon Bitke na Uhudu i nedaća koje su zadesile muslimane, o kojima Allah dž.š. kaže:

¹⁰¹ Fatir, 43

*“Ako vi dopadate rana, i drugi rana dopadaju. A u ovim danima Mi dajemo pobjedu sad jednima, a sad drugima.”*¹⁰²

Zbog toga je rečeno: Vrijeme se dijeli na dva dijela, jedan je u tvoju korist, a drugi protiv tebe. Također postoji izreka: Nemoguće je da stalno vlada isto stanje.

Stanje se mijenja, dunjaluk se mijenja, a i sami ljudi. Koliko je samo siromaha koji se obogatiše, i bogataša koji su osiromašili. Koliko je slavnih koji postadoše poniženi, i poniženih koji postigoše slavu. Koliko li ovisnih steče neovisnost, a koliko je neovisnih došlo u položaj ovisnosti...

Allah dž.š. je rekao:

*“Ta, zaista, s mukom je i slast, zaista, s mukom je i slast!”*¹⁰³

*“Allah će, sigurno, poslije tegobe, slast dati.”*¹⁰⁴

Ko pažljivo posmatra civilizacije kroz historiju vidjeće da je civilizacijska baklja prelazila sa naroda na narod, iz jedne ruke u drugu.

Naša je sreća da zakon smjenjivanja ide nama u korist, a ne protiv nas. U slijedećem krugu smo mi na redu, kako je i imam Hasan el-Benna rekao.

Nekada je vođstvo svijeta bilo u rukama Istoka, u rukama stare egipatske, asirijske, babilonske, keldanijske, fenikijske, perzijske, indijske i kineske civilizacije. Poslije se preselilo na Zapad, u ruke starih Grka i Rimljana.

Ovo vođstvo se zatim ponovo našlo na Istoku, u vidu islamsko-arapske civilizacije. Ona je spojila vjerovanje i nauku, materijalni napredak i duhovno uzdignuće.

¹⁰² Ali 'Imran, 140

¹⁰³ Al-Inširah, 5-6

¹⁰⁴ At-Talaq, 7

Potom je Istok zadrijemao i u nehaju zaboravio svoju civilizacijsku misiju, nakon čega je Zapad opet preuzeo vođstvo. Međutim, pokazalo se da nije uspio održati taj emanet kada je stagnirao na polju duha i morala. Zanimario je pravdu, uzdigao snagu iznad istine, interese iznad vrijednosti, materiju iznad duha i neorgansku tvar nad čovjekom. Počeo je da primjenjuje dvostruke standarde kada su u pitanju ljudska prava.

Božiji zakon nalaže da se baklja vođstva prenese na nekoga drugog. Historija nagovještava da bi se ona trebala vratiti ponovo na Istok. Taj Istok posjeduje misiju različitu od misije Zapada. Taj Istok je islamski Istok koji bi trebao da se pripremi za tu ulogu, da obezbijedi potrebne uvjete za prelazak civilizacijske baklje, kao što Allah dž.š. kaže:

*“Gospodar vaš će neprijatelja vašeg uništiti, a vas
nasljednicima na Zemlji učiniti, da bi vidio
kako ćete postupati.”*¹⁰⁵

*“Mi smo u Zeburu, poslije Tevrata, napisali da će Zemlju
Moji čestiti robovi naslijediti.”*¹⁰⁶

Ne bi bilo iznenađujuće ako uzde svjetskog vođstva pređu sa Zapada na Istok, iako je trenutno Zapad napredan i moćan, a Istok zaostao.

Činjenica je da je materijalizam prodro u zapadnjačku misao, život i bonton. Moralna kriza i razvrat su stigli do vrhunca.

Božiji zakoni poručuju da nijedna civilizacija ne može opstati bez morala, a moral ne može napredovati niti imati

¹⁰⁵ Al-A'raf, 129

¹⁰⁶ Al-Anbija, 105

utjecaja osim u okviru vjerovanja.¹⁰⁷

Imali smo priliku sa ostalim dijelom svijeta vidjeti iznenadni kolaps druge svjetske sile, SSSR-a, bez ikakvih naročitih razloga. To se desilo iako je posjedovao ogroman nuklearni arsenal, veliko strateško oružje i vojno-ekonomsku moć. Razlog je to što je nevidljivo rušenje otpočelo iznutra, moralno urušavanje je počelo prije materijalnog.

Zapad, koji trenutno nadzire svjetsku scenu svojom snagom i utjecajem, nije nimalo bolji od svog nekadašnjeg rivala SSSR-a.

2) Zakon promjene

Od zakona koji muslimanima idu u korist i koji predstavljaju još jednu od radosnih vijesti je i zakon promjene kojeg je Uzvišeni Allah potvrdio u nekoliko ajeta.

Ima onih koji prelaze iz dobrog stanja u loše, skrećući sa Pravog puta na pogrešni, iz upute u zabludu. Allah mijenja njihovo stanje iz boljeg u lošije, njihovu snagu u slabost, ponos u poniznost, lahkoću u poteškoće. Primjer ovoga je dat u suri El-Enfal nakon što je spomenut ishod faraonove družine i onih prije njih koji su poricali Allahove dokaze, pa ih je On zbog njihovih grijeha kaznio.

Uzvišeni Allah je rekao:

“To je zato što Allah neće lišiti blagostanja narod kome ga je podario sve dok se on sam ne promijeni, a Allah sve čuje i sve zna. Tako je bilo i sa faraonovim ljudima i onima prije

¹⁰⁷ Pogledaj poglavlje “Bolesti savremene civilizacije” i “Zapadni umovi upozoravaju” u mom djelu “Islam-sutrašnja civilizacija”

njih: dokaze Gospodara svoga nisu priznavali, pa smo ih Mi, zbog grijehova njihovih, uništili, a faraonove ljude smo potopili; svi su oni nevjernici bili."¹⁰⁸

Allah je zapadnjacima potčinio ovaj svijet i njegove blagodati, darovao im sve vrste plodova, podučio ih onome što ne znaju i povećao im nafaku, pa su iskorištavali blagodati neba i zemlje. Zapadna civilizacija je pronevjerila emanet i odgovornosti vođstva, provodeći na zemlji zulum i umnoživši poroke. Drukčije rečeno: oni su se okrenuli ka zlu i iskvarenosti, zbog čega zaslužuju da Allah dž.š. na njima primijeni Svoj zakon - da njihovo stanje promijeni, te da im oduzme vođstvo i preda ga nekome drugom.

Vrhunac ovog zakona predstavlja činjenica da oni koji se mijenjaju nabolje - od zla ka dobru, od zablude ka uputi, od lijenosti ka marljivosti i iz nemoralu u krijepost - zaslužuju da Allah izmijeni njihovo stanje, da ih ojača nakon slabosti, da ih uzdigne nakon poniženja, da im da pobjedu nakon poraza, da im da sigurnost nakon straha i nadmoć nakon ugroženosti.

Kur'anski ajet u suri Er-Ra'd ukazuje na prethodno izrečeno:

*"Allah neće izmijeniti jedan narod dok on sam sebe ne izmijeni."*¹⁰⁹

Ovaj zakon nam daje nadu za promjene i poboljšanje sadašnjeg stanja.

Imali smo priliku da tokom perioda muslimanskog osvješćivanja vidimo mnoge muslimane kako se korjenito

¹⁰⁸ Al-Anfal, 53-54

¹⁰⁹ Ar-Ra'd, 11

mijenjaju idući ka islamu. Počeli su da uče islamske propise koje nisu poznavali. Nekada su se samo sobom bavili ne osvrćući se na Ummet, na njegove brige, i ne učestvujući iskreno i aktivno u rješavanju problema Ummeta. Trčali su za svojim strastima i prohtjevima, da bi, zatim, počeli da oživljavaju da'wu i džihad u cilju odbrane vjere i njenih svetosti. Žene bi se otkrивale i razgolićavale, ali su se nakon toga povratile hidžabu. Džamije su bile napuštene, ali se sada na njih sve više pazi, grade se, prisustvuje se namazima i predavanjima.

Sve ove naznake nam daju osjećaj da se Ummet uveliko promijenio. Allahova pravednost i zakon nalaže da On njih neće iznevjeriti, da će ih nagraditi za duboku psihičko-moralnu promjenu time što će izmijeniti njihovo opšte stanje nabolje.

Neophodne napomene:

Vjerujem da su zraci nade koji obasjavaju moju dušu dosegli i do vaših srca. Smatram da su se oblaci očaja i razočarenja skoro ili potpuno raspršili iz umova mnogih. Osjećaj da je Allahova pomoć blizu sve je prisutniji i jači, uprkos konferencijama, zavjerama i pohodima koje organizuju protiv islama, a sve pod plaštom borbe protiv terorizma, fundamentalizma ili ekstremizma.

Naravno, ja sam potpuno optimističan po pitanju budućnosti Ummeta, njegovog misionarstva i buđenja, uprkos ogromnim pritiscima koje trpi "islamska svijest", uprkos svirepim udarcima upućenim islamskom pokretu. Ja sam optimista uprkos tajnim spletkama koje se pletu protiv muslimana, i optimista sam uprkos nemaru vladara Ummeta i

njihove pomoći neprijatelju protiv vlastitog naroda.

U svojim predavanjima i obraćanjima sam više puta napominjao da ako je 19. stoljeće bilo stoljeće kapitalizma, a 20. stoljeće komunizma, onda će 21. stoljeće biti stoljeće islama.

Možemo reći da ako je 19. stoljeće bilo stoljeće kršćanstva, a 20. stoljeće judaizma, osnivanja cionističke tvorevine Izrael i njegove pobjede nad dvadesetak arapskih zemalja, a četrdesetak islamskih, onda će 21. stoljeće biti stoljeće islama.

Ako bismo posmatrali islam između kršćanstva i judaizma ili ako bismo ga posmatrali kao sistem između kapitalizma i komunizma, uočili bismo da je islam specifičan, jer je nastao sam od sebe i posjeduje u svojoj prirodi elemente opstanka. On posjeduje elemente za preporod svojih sljedbenika i širenje svoje misije koja je čitavom čovječanstvu prijeko potrebna jer je jedinstvena, puna ravnoteže koja nedostaje ljudskom rodu.

Zahvaljujem Allahu što je moj stav naišao na istomišljenike koji također smatraju da naredno stoljeće pripada islamu, uz Allahovu dozvolu.

Ovo je i dr. Murad Hofmann izjavio u svom djelu "Islam 2000", gdje tvrdi da islam ima najveće šanse da postane prva svjetska religija 21. stoljeća.

Član komisije za vanjske poslove pri američkom kongresu Džim Miran je pozvao Amerikance da se obavezno upoznaju sa islamom, vjerom mira i tolerancije, da se upoznaju sa vjerom koja podstiče na trud i rad, vjerom koja voli red i ispunjenje obećanja, koja je prepuna ljubavi i ljepote. On smatra da je poslanik Muhammed najveći čovjek kojeg je

upoznalo čovječanstvo, a sa veličinama i vrijednostima se treba upoznati. Također i sa životom velikog broja njegovih ashaba-drugova. On napominje da se svi narodi trebaju upoznati sa učenjem kojeg je Muhammed zastupao. To se dosada nije desilo iz dva razloga:

a) zato što nemuslimani prema ovom učenju imaju predrasude koje crpe iz fanatizma, neobjektivnosti i neznanja;

b) nedovoljan trud muslimana da upoznaju ostale sa veličinom svoje vjere.

Svoje dugo izlaganje u razgovoru sa glavnim urednikom kuvajtskog magazina el-Mudžtema'a okončao je riječima:

“Vjerujem da je predstojeće stoljeće stoljeće islama i islamske kulture, što predstavlja priliku za uvođenje više mira i blagostanja u svim krajevima svijeta.”

Dva važna momenta:

Neophodno je da prilikom ovih napomena ukažemo na slijedeće:

- svi misionari, obnovitelji i reformatori su posjedovali srca prepuna nade u Allaha, sigurni u pobjedu, iščekivali su sutrašnjicu i rađanje nove zore.

- misionar koji je opterećen očajem u pogledu uspjeha njegove misije i pobjede njegovog poziva nikad ne može uspjeti. Pravi i uspješni misionar je ona osoba čija nada pobjeđuje očaj, čiji optimizam nadvladava strah i nemir. On je pun spokoja jer je uz Allaha, zbog čega je i Allahova pomoć sa njim:

“A onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći i opskrbiće ga odakle se i ne nada; onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta. Allah će, zaista, ispuniti ono što je odlučio; Allah je svemu već rok odredio.”¹¹⁰

Odnos Hasana el-Bennaa prema nadi

Iako je znao za prepreke postavljene na njegovom putu, imam šehid Hasan el-Benna je bio čovjek sa najviše nade u pobjedu i sa najviše volje za budućnost. To je pojasnio u svojim predavanjima i obraćanjima, zapisao u svojim poznatim poslanicama i tekstovima; posebno onima u dnevnom listu Muslimanske braće. U tom listu je pisao sedmično “Obraćanje petkom”, naročito 1948. godine kada mu se radilo o glavi, kada su “vješti kuhari” pripremili “otrovni obrok” koji će da ubije našeg imama Hasana el-Bennaa.

Jedan od tih tekstova je onaj pod naslovom “Iako”, u kojem Imam podsjeća da je pobjeda i zora blizu, makar potrajale tmine i poteškoće. Napisao je tekst pod naslovom “Četiri dokaza” u kojem dokazuje historijskim, vjerskim tekstovima i računicama da pobjeda nesumnjivo dolazi.

U svojim poslanicama je veoma uvjerljivo ukazao na ova pitanja svojim lahkim, ali neponovljivim načinom. Tako u poslanici “Naša misija u novom krugu” izdvaja “buđenje duše” (misli na srce), buđenje osjećaja i bića, te elan i sposobnost u cilju ostvarivanja uzvišenih ciljeva i vrijednosti. Ovo je uradio i Poslanik s.a.w.s. sa svojim ashabima kada je u njihove duše usadio tri osjećaja: vjerovanje, ponos i nadu. Vjerovanje u veličinu misije koju nose, ponos zbog prihvatanja te

¹¹⁰ At-Talaq, 2-3

misije i nada da će Allah pomoći tu misiju.

U svojoj poslanici pod naslovom "Čemu pozivamo ljude" Hasan el-Benna, Allah mu se smilovao, je rekao:

"Nadam se da je ovim riječima objašnjen poziv Muslimanske braće, otkriven njihov cilj našim plemenitim čitateljima, i donekle objašnjen mehanizam kojim se namjerava kretati ka tom cilju. Ranije sam objašnjavao mnogima od naše predane braće svrhu islama i njegovu veličanstvenost, na isti način na koji to naši čitatelji sada mogu pročitati u poslanici pod naslovom "Čemu pozivamo ljude". U razgovoru s njima sam bio prihvaćen sa velikim interesovanjem, razumjeli smo se u onome o čemu smo tačku po tačku jedan za drugim razgovarali, dok nismo završili raspravu, potpuno zadovoljni integritetom našeg cilja i, što je najbitnije, njegovom izvodljivošću. Bio sam tako zapanjen kada sam vidio da su jednoglasni u mišljenju da je put, iako svjesni da bi bio uspješan, dug i opasan, jer su struje nasilja u našoj zemlji prejake. Tada se očaj počeo uvlačiti u njihova srca i beznađe je obuzelo njihove duše. Samo kako naši čitatelji ne bi otkrili ove osjećaje u njima samima, kao što se ranije desilo, želim ove riječi natopiti prožimajućom nadom u sigurnost uspjeha Allahovom voljom, jer je konačna odluka Allahova. Zato ću suziti pitanje na dvije pozitivne tačke gledišta. Naučnici iz oblasti društvenih nauka kažu da su ostvarenja današnjice snovi prošlosti, a da su snovi današnjice stvarnost sutrašnjice. Ova tačka gledišta je uistinu i podržana stvarnošću i potvrđena dokazima. Zapravo, to je srž ljudskog napretka i njegovog penjanja ka savršenstvu, jer ko je prethodno mogao vjerovati da će naučnici postići takva otkrića i izume kakva

su objelodanili prije nekoliko godina? Dok je stvarnost uspostavila i podržala ova otkrića dokazima, sami autoriteti nauke su ih odbili kad su se isprva sa njima susreli. Mnogo je primjera ovoga i tako su dobro poznati da ne trebamo trošiti više vremena na njihovo objašnjavanje.

Sve nacije su počele svoj preporod iz stanja slabosti, i to takve da je posmatraču izgledalo nemoguće da postignu željeni cilj. Ali uprkos ovoj pretpostavci, historija nam je pokazala da su strpljenje, odlučnost, mudrost i upornost vodile ove pokrete, tako slabe u početku i tako oskudne u sredstvima, do vrhunca uspijeha i sreće kojima su se njihovi vladari nadali. Ko bi ikada vjerovao da će Arapsko poluostrvo, ta suha i neplodna pustinja, ikada proizvesti prosvjetu i učenje s čijim duhovnim i političkim utjecajem će njegovi ljudi vladati najmoćnijim državama svijeta? Ko bi ikada pomislio da bi Ebu Bekr, taj čovjek blage naravi, protiv koga su se ljudi pobunili i ismijali prava njegovih ashaba, mogao poslati 11 armija u jednom danu da spriječi pobunu, kazni krivce, traži izvršenje kazne nad nevjernicima i zahtjeva ono što je Allah odredio za zekat od pobunjenika? Ko bi povjerovao da će slabašne, malobrojne pristalice Alija i El-Abbasa moći preko noći uništiti daleko moćniju državu? Prethodno su svakog dana bili izloženi ubistvima, progonjenju, izgnanstvima i prijetnjama. Ko bi mogao zamisliti da će Salahuddin Ejjubi tako čvrsto imati tlo pod nogama, bacajući na noge kraljeve Evrope, uprkos njihovom ogromnom broju i hrabrom izgledu njihovih armija, tako da je 25 njihovih najvećih kraljeva udružilo napore protiv njega? Sve je to drevna historija. U modernoj historiji ima još zapanjujućih primjera,

jer ko bi pomislio da će kralj Abdulaziz Ali Saud, čija je porodica protjerana, čiji je narod izgnan i čije je kraljevstvo ukradeno, ponovo osvojiti kraljevstvo sa nekih 20 ljudi i da će nakon toga postati nada islamskog svijeta u vraćanju njegove veličanstvenosti i ponovnoj izgradnji njegove jedinstvenosti? I ko bi pomislio da bi njemački radnik, Hitler, ikada postigao tako velik utjecaj na svjetsku politiku.

Postoje dvije tačke gledišta koje proizvode potpuno isti rezultat, obje usmjeravaju srca predanih ka snažnom i odlučnom djelovanju. Prva je da je pravac, koliko god trajao, jedini pogodan za osnivanje preporoda na čvrstim temeljima i iskustvo je potvrdilo ovu tačku gledišta.

Dužnost se izvršava prije svega zbog nje same, zatim zbog nagrade na drugom svijetu, i treće - iz lične koristi. Ako se radi ovako i izvrši svoja dužnost, zadobija se Allahovo priznanje - u to nema sumnje - sve dok su svi uslovi ispunjeni. Ostaje još lična korist, a to je ono što je u Allahovim rukama. Možda će se pojaviti prilika, potpuno izvan okvira naših proračuna, i učiniti naše djelovanje produktivnijim, sa blagoslovljenijim plodovima; dočim, ako se budemo suzdržavali od djelovanja, na nas pada grijeh nemara, gubimo nagradu džihada i ostajemo potpuno uskraćeni bilo kakve lične koristi.

Koja od ove dvije alternative je ljepša i plemenitija? Časni Kur'an je ovo jasno i nedvojbeno istakao u ajetu:

“I kada neki od njih rekoše: ‘Zašto opominjete narod koji će Allah uništiti ili ga teškim mukama namučiti?’ - oni odgovoriše: ‘Da bismo se pred Gospodarom našim opravdali i da bi se oni grijeha klonili.’”

Radosne vijesti sve više podstiču na ulaganje truda

Ono što ovdje želim da napomenem jeste to da se ne smijemo pasivno osloniti na radosne vijesti o trijumfu islama u budućnosti koje smo maločas spomenuli. Ne smijemo zaspiti, predati se lijenosti i uživanju, iščekujući Allahovu pomoć. Bez ulaganja truda se ne možemo nadati Allahovoj pomoći, bez davanja svega od sebe, bez ustrajnog rada na svim poljima našeg života s ciljem ispravljanja krivog, popravljanja pogrešnog i izgrađivanja porušenog. Moramo ojačati naše slabe strane, upotpuniti nepotpuno ambicijama reformatora, a ne elanom imitatora.

Uzmimo nadahnuće iz ostavštine naših predaka da nam bude svjetionik koji će nam pokazivati put, a ne da nam bude okov koji će nam otežavati i sputavati naš napredak.

Prihvatimo svaku mudrost ne gledajući u njen izvor, ne bazirajući se pri tome samo na jednom islamskom pravcu. Ne ograničavajmo se jednim pravcem iz čijih stavova ne izlazimo, već se okoristimo shvatanjima svih škola, pravaca i strana gledanja u svjetlu općeprihvaćenih pravila, uzimajući samo opće osnove, nedvosmislene i jasne stvari, a udaljavajući se od sumnjivih, nesigurnih, sporednih i nebitnih pitanja.

Štaviše, mi prihvatamo sve korisno od zapadnih škola, sistema i iskustava, da bismo to uskladili i unaprijedili u okviru naših mjerila, potreba i okolnosti, kako bi nam odgovaralo i postalo dio sklada našeg života. Nema nikakvih prepreka za to, jer je mudrost najpotrebnija vjerniku, gdje god da je nađe treba je uzeti.

Neophodno je da izađemo iz tamnice zaostalosti u prostranstvo napretka i da se u pravom smislu riječi

razvijamo - ekonomski, materijalno, duhovno i moralno. Neophodno je da u cilju sveobuhvatnog razvoja mobiliziramo sve naše snage koje smo do sada beskorisno tratali. Taj razvoj bi obuhvatio čovjeka i čitav njegov život, a islam bi bio najveći podstrek za prikupljanje i jačanje svih snaga koje bi napredovale deset puta jače nego u ustaljenim prilikama. Na ovo ukazuje i kur'anski ajet koji u vezi borbenog polja kaže:

*“Ako vas bude dvadesetak izdržljivih, pobijediće dvije stotine; a ako vas bude stotina, pobijediće hiljadu onih koji ne vjeruju, zato što su oni ljudi koji ne shvaćaju.”*¹¹¹

Kur'an nas podučava da Allah pomoć daje i upotpunjuje samo vjernicima, te da ona biva samo u korist vjernika, kao što to Allah dž.š. kaže u Svom obraćanju Poslaniku s.a.w.s.:

*“On te podržava Svojom pomoći i vjernicima.”*¹¹²

Mi ne možemo očekivati da će melec koji su pomogli muslimane na Bedru, Hendeku ili Hunejnu pomoći narod čija srca nisu ispunjena vjerom, čiji životi nisu ispunjeni moralom kojeg nalaže vjera i djelima koja priliče vjernicima. Allah dž.š. o Bici na Bedru kaže:

*“Kada je Gospodar tvoj nadahnuo meleke: ‘Ja sam s vama, pa učvrstite one koji vjeruju!’”*¹¹³

Misije nikada ne mogu pobijediti same nego samo sa svojim nosiocima. Tako i Istina ne pobjeđuje sama nego pobjeđuje sa svojim sljedbenicima, ljudima koji su u sebi spojili nauku, trud i iskrenost, kako to nalažu Božiji zakoni u kosmosu.

¹¹¹ Al-Anfal, 65

¹¹² Al-Anfal, 62

¹¹³ Al-Anfal, 12

Pjesnik to potvrđuje sljedećim stihovima:

“Odlika sablje se ističe u njenim svrhama
Gdje sječe samo u junačkim rukama”

Radosne vijesti o trijumfu islama treba da nam daju nepresušni izvor snage za nova pregnuća i ostvarenja koja su potrebna našem Ummetu na svakom polju. Ummet se ne može nadati da će ga Allah dž.š. pomoći dok ima ovako loše osobine i postupke, nego treba da se izmijeni da bi Allah izmijenio njegovo stanje.

Ummet ne treba da se nada pobjedi nad Jevrejima dokle god su muslimanski narodi ovako zaostali, podijeljeni, nemoćni, lijeni, izgubljeni, neuredni i međusobno neprijateljski nastrojeni.

Nerealno je očekivati da Allah pomogne lijenčine, a zapostavi vrijedne, da pomogne nazadne pored naprednih i ujedinjenih naroda. Nemoguće je da Allah pomogne neuredne nad urednim, neorganizovane nad organizovanim, egoiste nad onim koji razmišljaju o brigama svojih naroda.

Nemoguće je da uspije Ummet koji uništava i bori se protiv svojih najboljih sinova. Ti ljudi su članovi islamskih grupa za koje njihovi savremenici svjedoče da su bili najinteligentniji, najiskreniji, najčišći, najmoralniji, najispravniji i najpožrtvovaniji, iz kojih god grupa oni poticali.

Oni se udaljavaju od velikih, pa čak i malih grijeha i sumnjivih stvari. Te osobe su monasi noću, a borci danju. Noć ih poznaje skrušene, a dan na borbenom polju. Ostali ljudi ih poznaju kao marljive, a njihov Gospodar kao iskrene. On najbolje zna kakvi su oni.

Nemoguće je da uspije narod kojeg najviše zaokuplja

fudbal i čije medije kao najvažnija stvar preplavlja pjesma, ples i gluma. Njegove najpoznatije zvijezde nisu učenjaci, književnici niti mislioci, nego pjevači i pjevačice, plesači i plesačice, glumci i glumice, bili oni živi ili mrtvi!

Ne može se nadati uspjehu narod čiji pojedinac prosječno ima pola sata aktivnog posla, dok se ljudi u naprednom svijetu znoje tokom cijelog dana, mučeći se i trudeći sve do njegovog isteka, da bi umorni i slomljeni utonuli u krevet, jer svoj sutrašnji posao moraju početi veoma rano.

Uticajne i moćne institucije Ummeta moraju međusobno surađivati u cilju uzdizanja Ummeta na svim nivoima. Ono što nam je promaklo tokom prethodnih godina se mora nadoknaditi. Mora se ispuniti praznina koja nas razdvaja od naprednog svijeta. Izazovima se treba suprotstaviti voljom i vjerom, oslanjajući se na precizne proračune i planiranje budućnosti.

Te institucije moraju da istražuju bolesti od kojih pati naš Umme kako bi spoznale njihove uzroke, poradile na pronalasku lijeka, jer je Allah za svaku bolest dao lijek.

Na ekonomskom polju moraju raditi na povećanju proizvodnje, racionalizaciji potrošnje, pravednosti raspodjele i ispravnosti opticaja robe.

Na socijalnom polju moraju da ojačaju bratstvo među pojedincima, saradnju među socijalnim slojevima i solidarnost među muslimanskim narodima. Oni moraju zbližiti bogataše sa siromasima, ukazati posebnu pažnju majkama, djeci i starima, te utemeljiti porodični život na čvrstim osnovama u sjeni spokoja, ljubavi i milosrđa.

Na kulturno-moralnom planu moraju da oslobode ovaj Umme od tragova misaone invazije i kolonijalističke kulture

na poljima obrazovanja, odgoja, kulture i medija. Ova polja oblikuju ljudsku svijest i čovjekova opredjeljenja.

Na političkom polju se moraju boriti protiv nasilja i despotizma, jačajući ulogu savjetovanja i brige o ljudskim pravima. Moraju odgajati generacije sa sviješću o neophodnosti međusobnog savjetovanja i obaveznost naređivanja dobra i odvrćanja od zla. Moraju ih odgajati da mijenjaju zlo rukom ako je to moguće, jezikom u okviru mogućnosti, i prezirući ga srcem, što predstavlja najslabiji vid vjerovanja.

Moraju da sačine ustave koji razgraničavaju prava od obaveza, određuju ovlasti i uspostavljaju državne institucije. Moraju da izjednače ljude po pitanju slobode i časti, ne dajući nikome privilegije osim po bogobožnosti.

U svom djelu "Gdje je greška?" sam ukazao na zapostavljanje snage Ummeta i islamskog pokreta, te pozvao da se ta greška ispravi, ako hoćemo bolju sutrašnjicu i ljepšu budućnost.

Neophodno je da islamski misionari (da'ije) i reformatori sarađuju na što efikasniji način, ulažući maksimalan trud radi promjene Ummeta iznutra i aktiviranja njegovih potencijala. Muslimani moraju nadoknaditi propušteno i sustići napredni svijet, uzimajući od njega ono najbolje i dajući mu svoje najveće vrijednosti. Nema sumnje da Ummet posjeduje mnogo dobra kojeg je naslijedio od islamske misije i islamske civilizacije.

Islam je davno izmijenio Arape, izvevši ih iz tmina na svjetlo, učinivši ih pastirima ostalih naroda nakon što su bili pastiri ovaca. Taj isti islam može i danas da ih promijeni i od njih načini *"najbolji narod koji se ikada pojavio"*, što Allah i želi da budu. Islam može od njih da načini nove ashabe koji će izvoditi ostale narode iz obožavanja ljudi u obožavanje

jednog Allaha, iz tjeskobe ovog svijeta u njegovo prostranstvo, iz nepravde drugih vjera, pravaca i filozofija ka pravdi i vrijednostima islama.

Ashabi-drugovi Božijeg Poslanika, neka je Allah s njima zadovoljan-su bili potpuno uvjereni da će ih Allah pomoći, da će njihove vojske izvojevati pobjedu, kao što je Allah obećao, jer On Svoje obećanje neće iznevjeriti. Ali ovo ubjeđenje ih nije spriječilo da marljivo rade i napreduju u teškoj borbi i stalnom udjeljivanju imetka, sve dok se Allahovo obećanje nije obistinilo. Jedino preko takvih se obistinjuje Allahovo obećanje na zemlji.

Oni su bili figure u obistinjavanju Božijeg obećanja. I više od toga. Oni su ta "obećana sudbina", kako bi pojedini ashabi običavali da kažu...

Prenosi se da su neke perzijske vođe upitale vođe ashaba prilikom jedne od bitaka: "Ko ste vi? Šta hoćete?"

"Mi smo Allahova odredba. Vas je Allah ispitaio našim dolaskom, a nas vama. Da ste bili oblak mi bismo se popeli do vas ili biste vi sišli do nas!"- odgovori mu jedan muslimanski vođa.

Ovako jakim i spremnim entuzijazmom treba da se suočimo sa našim problemima i preprekama, kako vanjskim tako i unutrašnjim. Svakako treba početi sa unutrašnjim, jer su one osnova svih bolesti. Allah nas upućuje na to kada se obraća muslimanima nakon poraza na Uhudu:

*"Zar - kad vas je snašla nevolja koju ste vi njima dvostruko nanijeli, možete reći: 'Otkud sad ovo?!' Reci: 'To je od vas samih!'"*¹¹⁴

¹¹⁴ Ali 'Imran, 165

Onda, hajde da krenemo uz Allahov blagoslov, marljivo radeći i planirajući. Treba da budemo potpuno iskreni, sigurni, bez kolebanja, uporni, ubjeđeni, daleko od sumnje i pesimizma, puni nade, te puni borbe koja ne poznaje prekid:

“One koji se budu zbog Nas borili Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!”¹¹⁵

¹¹⁵ Al'Ankabut, 69

Rasvjetljavanje pogrešno shvaćenih hadisa

(U sljedećem dijelu knjige ću dati odgovore na neka pitanja koja su mi ljudi postavili u vezi pojedinih hadisa o predznacima Sudnjeg dana)

Hadis: Islam je počeo kao garib-stran

Pitanje: "Poznati i čuveni hadis koji se često spominje i navodi u djelima jeste ovaj: "Islam je počeo kao garib (stran) i vratiće se stran kao što je postao, pa blago li garibima (strancima)."

Kolika je ispravnost ovog hadisa i šta se iz njega da razumjeti? Da li riječ 'garib' ima značenje stran ili čudan? Čuo sam na radiju kako neke osobe naglašavaju da ova riječ dolazi od čuđenja i začuđenosti, negirajući da dolazi od stranosti.

Ako dolazi od riječi stran, što je poznato i rašireno shvatanje, da li to znači slabost i nestanak islama?

Da li postoje predznaci o ponovnom trijumfu islama kao što je to bio slučaj u prvim stoljećima nakon hidžre?"

Odgovor: Hadis je prije svega, prema hadiskim stručnjacima, bez ikakve sumnje vjerodostojan. Prenosi se

od nekoliko ashaba r.a. Prenose ga imam Muslim i Ibn Madže od Ebu Hurejre, Tirmizi i Ibn Madže od Ibn Mes'uda, Ibn Madže od Enesa, Taberani od Selmana, Sehla b. Sa'da i Ibn Abbasa r.a., kao što to stoji u djelu "El-Džami'u es-Sagir".

Imam Muslim ga prenosi od Ibn Omera bez dodatka "blago li garibima".

Iz navedenog konstatujemo da nema sumnje u vjerodostojnost hadisa, ali ostaje da objasnimo njegovo značenje.

Nažalost, činjenica je da većinu hadisa vezanih za "kraj svijeta", "smutnje", ili poznatih kao "predznaci Sudnjeg dana" neki ljudi na pesimističan način razumijevaju, otežavajući svaki pokušaj preokreta ili reforme.

Nezamislivo je da plemeniti Poslanik poziva svoje sljedbenike pesimizmu i očaju, da samo sjede skrštenih ruku, ne ispravljajući iskrivljeno i ne popravljajući pokvareno, svjesno tolerišući na taj način širenje nereda i zlodjela među ljudima koji uništavaju zajednicu.

Kako se to može zamisliti od onoga koji naređuje da se izgrađuje zemlja sve dok traje život na njoj, kao što jasno u hadisi-šerifu stoji: "Ako nastupi Sudnji dan, a u ruci jednog od vas sadnica, ako može da je zasadi prije Sudnjeg dana neka to uradi."¹¹⁶

Ovo bi značilo da čovjek treba posaditi sadnicu iako zna da se niko nakon njega time neće okoristiti, jer je Sudnji dan već počeo ili će uskoro otpočeti.

Ako je ovakav čin koji je vezan za dunjaluk potreban i

¹¹⁶ Prenosi ga Ahmed u svom Musnedu i Buhari od Enesa u djelu "El-Edebul-Mufred". Također, prenosi ga Tajalisi i El-Bezzar. Kaže Hejsemi: prenosioci ovog hadisa su vjerodostojni i sigurni.

pohvalan, onda je čin vezan za vjeru uzvišeniji i veći i za njega treba raditi do zadnjeg daha na ovom svijetu.

Što se tiče značenja riječi 'garib', najprije će biti da je nastala od stranosti, a ne od čuđenja. Dokaz za to je završetak hadisa gdje stoji riječ gureba-stranci, koja u arapskom jeziku predstavlja množinu za riječ 'garib', što znači da je stran, a ne čudan.

Njihova stranost je stranost islama u kojeg vjeruju i kojem pozivaju. Ovo je ispravno značenje riječi garib koja se navodi u nekoliko hadisa, kao što je ovaj: "Budi na Ovom svijetu kao da si stranac (garib)." (prenosi ga Buhari).

Također, postoji još nekoliko hadisa i predaja prethodno navedenog gdje se spominju gureba-stranci; što potvrđuje da je značenje riječi garib stranac, a ne čudak.

Trenutačno i prošlo stanje u svijetu pokazuje koliko je islam stran čak i u svojim zemljama, među muslimanima. Nije nepoznato da oni koji pozivaju u pravi islam pate od ugroženosti, izloženi su mučenjima, ponekad vješanju ili nekom drugom načinu likvidacije!

Postavlja se pitanje: Da li je ova stvarnost stalna i univerzalna, ili je privremena i ograničena? Možda je strana za određenu sredinu, mjesto ili narod, a da to nije slučaj sa drugim, kao što to navodi Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao.

Moje mišljenje je da hadis govori o vremenskim intervalima koji se povremeno javljaju. Islam će prolaziti kroz faze snage i slabosti, širenja i stagnacije, kao i svi pozivi i misije, jer je to u skladu sa Božijim zakonima koji se nikada ne mijenjaju. Islam je kao i ostale vjere i prakse podvrgnut Božijim zakonima koji se na sve ljude i zajednice podjednako odnose, bez dvostrukih standarda.

Ovaj hadis nagovještava slabljenje islama u određenom vremenskom periodu, ali se islam vrlo brzo budi, nakon spoticanja ustaje i mijenja svoju stvarnost, kao što se desilo onoga dana kada je nastajao.

Kada je postao bio je izrazito stran, ali nije takav i ostao, jer je nakon slabosti ojačao, pojavio se nakon prikrivanja, proširio se nakon sputavanja i pobijedio nakon ugnjetavanja.

Islam će se ponovo vratiti stran kao što je postao, oslabiće da bi još više ojačao. Biće proganjan da bi sve više dominirao nad svim vjerama. Biće ugnjetavan da bi se još više proširio i izvojevao pobjedu za pobjedom.

Nakon svega konstatujemo da hadis ne sadrži nikakav poziv na pesimizam glede budućnosti, ukoliko ga ispravno razumijemo.

Dokaz da ovaj hadis ne poziva i ne ukazuje na očaj i pesimizam su i neke predaje u kojima ti garibi-stranci obnavljaju i oživljavaju izmijenjenu i zamrlu Poslanikovu s.a.w.s. praksu.

Ti "stranci" su aktivni reformatori i graditelji, a nikako pasivne i izolovane osobe koje se samo oslanjaju na druge, ne djelujući i ne upozoravajući nemarne, prepuštajući da sudbina uradi svoje.

Bilo bi korisno citirati eminentnog imama Ibn Kajjima vezano za ovaj hadis, gdje on komentariše riječi svoga šejha el-Herevija u poglavlju 'Stranost' u djelu "Menazilu-s-Sa'irin ila mekamati ijjake na'budu ve ijjake neste'in". Ibn Kajjim u svom djelu "Medaridžu-s-Salikin" kaže:

"Šejhu-l-Islam¹¹⁷ u poglavlju 'Stranost' navodi slijedeći ajet:

¹¹⁷ Najveća vjersko-naučna titula u muslimanskoj državi. Imam Ibn Kajjim ovdje aludira na Šejha el-Herevija. (op.prev.)

*“A zašto je među narodima prije vas bilo samo malo
čestitih, koji su branili da se na Zemlji nered čini,
koje smo Mi spasili!”¹¹⁸*

Na ovo se Ibn Kajjim nadovezuje i komentariše slijedećim riječima:

“Njegovo navođenje ovog ajeta u navedenom poglavlju pokazuje njegovu postojanost u nauci i razumijevanju Kur’ana. Ovim ajetom su opisani stranci, a i Poslanik s.a.w.s. ukazuje na njih kad kaže: “Islam je počeo kao garib-stran i vratiće se stran kao što je postao, pa blago li garibima-strancima.”

“A ko su ti stranci, o Božiji Poslaniče?”- upitaše ashabi.

“To su dobri ljudi među lošim”, odgovori Poslanik s.a.w.s.¹¹⁹

Imam Ahmed u svom Musnedu kaže:

“Obavijestio nas je Abdu-r-Rahman b. Mehdi od Zuhejra, ovaj od Amra b. Ebu Amra, sluga el-Muttaliba b. Hantaba, a ovaj od Muttaliba b. Hantaba da je Poslanik s.a.w.s. rekao: ‘Blago li strancima.’

“A ko su ti stranci, o Božiji Poslaniče?”- upitaše.

“Koji čuvaju svoju vjeru onda kada je drugi gube”, odgovori Poslanik.”¹²⁰

Ako je ovaj hadis precizno prenešen sa upravo ovim riječima, jer se možda prenosilac pogrešno izrazio umjesto “kojih je sve manje a loših sve više”, onda će hadis značiti da su stranci oni koji imaju sve više dobra, vjerovanja i bogobožnosti, čega većina ljudi ima jako malo. A Allah najbolje zna.

¹¹⁸ Hud, 116

¹¹⁹ Prenosi ga El-Hejsemi u djelu “El-Medžma’ ez-Zeva’id”

¹²⁰ Ovaj hadis nisam pronašao u Musnedu niti “Medžme’a ez-Zevaidu”. Vjerovatno je ispušten prilikom štampe ili ga Ahmed prenosi u nekom drugom djelu. A Allah najbolje zna.

U hadisu kojeg prenosi El-E'meš od Ebu-l-Ahvesa, a ovaj od Abdullaha b. Mes'uda, da je Allahov Poslanik s.a.w.s. rekao: "Islam je počeo kao garib-stran i vratiće se stran kao što je postao, pa blago li garibima-strancima."

"A ko su ti stranci, o Božiji Poslaniče?"- upitaše.

"To su odbačeni od svojih plemena", odgovori Poslanik.¹²¹

U hadisu kojeg prenosi Abdullah b. Amr stoji da je Poslanik s.a.w.s. jednog dana dok su ashabi bili kod njega rekao: "Blago li strancima."

"A ko su to stranci, o Božiji Poslaniče?"- upitaše.

"To su pobožni ljudi. Malo ih je u masi. Većina im se protivi, a manjina im se pokorava."¹²²

Prenosi Ahmed od Hejsema b. Džebela, a on od Muhammeda b. Meslema, on od Osmana b. Abdullaha, ovaj od Sulejmana ibn Hurmuza od Abdullaha b. Omera da je Poslanik s.a.w.s. rekao: "Najdraži su Allahu stranci."

- "A ko su to stranci?"- upitaše.

"Oni koji bježe čuvajući svoju vjeru. Oni će se na Sudnjem danu sastati sa Isa b. Merjemom, a.s."¹²³

U drugom hadisu stoji: "Islam je počeo kao garib-stran i vratiće se stran kao što je postao, pa blago li garibima-strancima."

"A ko su ti stranci, Božiji Poslaniče?"- zapitaše.

- "Oni koji oživljavaju moju praksu (sunnet) i podučavaju ljude sunnetu."¹²⁴

¹²¹ Prenosi ga Darimi, Ibn Madže, Tirmizi, Bejheki i Begavi. Albani ga smatra vjerodostojnim.

¹²² Prenosi ga Ahmed u Musnedu i Taberani u El-Evsatu. U lancu je Ibn Lehi'a, iako je slab, ovaj hadis ima nekoliko lanaca od kojih je jedan vjerodostojan. Ahmed Šakir ga smatra vjerodostojnim.

¹²³ Prenosi ga Ahmed u Zuhdu, a ne u Musnedu, i Bejheki u Zuhdu.

¹²⁴ Prenosi ga Bejheki sa slabim lancem. Tirmizi ga prenosi sa istim lancem.

Prenosi Nafi'a od Malika da je jedne prilike Omer b. Hattab ušao u džamiju i našao Muaza b. Džebela kako sjedi u Poslanikovoju a.s. kući i plače. Omer mu se obrati riječima: "Zašto to plačeš, Ebu Abdu-r-Rahmane. Da li se šta desilo tvom bratu?"

- "Ne", odgovori Muaz "nego plačem zbog hadisa kojeg sam čuo od svog najdražeg Poslanika dok sam bio u džamiji."

"Koji je to hadis?"- upita Omer.

"Allah voli skrivene, bogobojazne i pokorne vjernike, čije se odsustvo ne primijeti kada izostanu, a kada prisustvuju ne prepoznaju se. Njihova srca su poput svjetala upute. Oni se spašavaju od svake teške i tmurne smutnje."¹²⁵

Upravo ovi 'stranci' su su za svaku pohvalu i zaslužuju da se ljudi na njih ugledaju. Nazvani su 'gureba'-stranci zbog svog malog broja, jer većina ljudi nije poput njih. Muslimani su stranci među ostalim ljudima, dobri vjernici među ostalim muslimanima, a učenjaci su stranci među tim dobrim vjernicima. Stranci za sve njih su oni koji se čvrsto drže Poslanikove prakse, odvajajući je od novotarija i prohtjeva. Oni koji pozivaju Poslanikovu praksu i trpe uvrede neistomišljenika su najveći stranci među svima njima. To su Allahovi istinski robovi, stranci među masama za koje Allah dž.š. kaže:

*"Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive na Zemlji, oni bi te od Allahova puta odvratili."*¹²⁶

¹²⁵ Prenosi ga sa sličnim riječima Ibn Madže, iako je ovaj lanac prenosilaca slab zbog Ibn Lehi'e. Prenosi ga Bejhaki drugim lancem i Hakim vjerodostojnim lancem prenosilaca, sa čim se slaže i imam Zehebi.

¹²⁶ Al-An'am, 116

Jasno je da su oni samo nazvani strancima, a da su istinski stranci ustvari svi drugi, jer su zastranili od vjere.

Pjesnik je rekao:

“Nije stranac ko se udalji od svoga doma
Nego onaj od koga se ljudi udaljavaju.”

Kada je Musa a.s. pobjegao od faraonovog naroda u Medjen, onako kako nam je Allah dž.š. opisao, usamljen, uplašen, gladan i stran, obratio se Gospodaru riječima: *“O Gospodaru, ja sam sam, bolestan i stran.”* Tada mu je Allah objavio: *“Musa, usamljen je onaj ko nema Mene pored sebe, bolestan je onaj ko nema liječnika pored sebe poput Mene, a stran je onaj ko nema sa Mnom veza.”*

Stranost se dijeli na tri vrste. Jedna od njih je stranost Allahovih robova i sljedbenika Poslanikovog sunneta spram ostalih ljudi. Ovu vrstu je Allahov Poslanik pohvalio i napomenuo da je vjera koju oni nose počela kao strana i opet će postati strana kao što je i bila, te da će i sami njihovi sljedbenici postati ‘stranci’.

Ova vrsta ne mora da bude na čitavom dunjaluku i u isto vrijeme, niti među svim narodima, ali su ovi stranci sigurno iskreni Allahovi robovi. Stranci ove vrste se ne obraćaju nikom sem Allahu i ne napuštaju praksu Njegovog Poslanika. Ne pozivaju izvan njegove upute i napuštaju ostale ljude kada su im oni najpotrebniji. Kada se na Sudnjem danu svi zapute ka svojim božanstvima oni će zastati, pa kada budu upitani zašto ne idu gdje i ostali ljudi, odgovoriće *“Napustili smo ih već prije, kad su nam bili najpotrebniji, u iščekivanju Gospodara kojeg smo obožavali.”*

U ovoj stranosti nema usamljenosti za čovjeka, jer se

uprkos njoj čovjek tada najbolje osjeća. Njegov branilac i zaštitnik je Allah, Njegov Poslanik i vjernici, pa makar mu se ljudi suprotstavljali i ignorisali ga.

U hadisu kojeg prenosi El-Kasim od Ebu Umame, a ovaj od Poslanika s.a.w.s., stoji da je Uzvišeni Allah rekao:

“Moj najugledniji evlija je vjernik male porodice, sa dosta namaza i najboljeg ibadeta. Njegova hrana je skromna, a on je skriven među masama, nimalo poznat. On je na tome bio uporan do svog susreta sa Allahom. Malo je živio, malo imetka iza sebe ostavio i malo je bilo onih koji su za njim plakali.”¹²⁷

Jednog od ovih stranaca je spomenuo Enes u hadisu kojeg prenosi od Poslanika s.a.w.s.: “Možda kada bi nepočesljan, prašnjav, neprimjetan i neuredan čovjek zamolio Allaha, On bi mu se odazvao.”¹²⁸

U hadisu kojeg prenosi Ebu Idris el-Havlani od Muaza b. Džebela stoji da je Poslanik s.a.w.s. upitao: “Hoćete li da vas obavijestim o džennetskim kraljevima?”

–“Da”, odgovoriše.

“To je svaki prašnjavi slabić, neprimjetni, na koga se ne obazire, koji kada bi zamolio Allaha - On bi mu uslišao njegovu molbu.”¹²⁹

Hasan je rekao: “Vjernik je kao stranac na ovome svijetu,

¹²⁷ Prenosi ga Tirmizi i Ibn Madže. Hadis je daif (slab), iako Tirmizi kaže da je ovaj hadis hasen.

¹²⁸ Ovako ga prenosi Taberani u “El-Evsatu”, dok ga Muslim u svom Sahihu prenosi sa dodatkom: “stalan na tuđim vratima”

¹²⁹ Prenosi ga Ibn Madže i u njegovom lancu prenosilaca je Suvejd b. Abdu-l-Aziz, koga su smatrali slabim prenosiocem, dok su drugi smatrali ovaj hadis dobrim zbog njemu sličnih predaja.

ne uznemirava se zbog poniženja na njemu, niti se natječe da postigne njegovu slavu. Ljudi su na jednoj, a on na drugoj strani. Ne uznemirava ljude, a sam sebe opterećuje.”

Ovi stranci, koje je i Poslanik pohvalio, odlikuju se pridržavanjem njegove prakse onda kada je svako zapostavi. Oni se klone stvari koje su ljudi izmislili, iako je to postalo ustaljeno među ljudima. Ustrajavaju na očuvanju Božanske Jednoće daleko od unošenja inovacija, makar to ostali ljudi osudili. Oni očituju pripadnost samo Allahu i Njegovom Poslaniku, a ne šejhu, tarikatu, pravcu ili frakciji. Ta pripadnost Allahu se ogleda u njihovom robovanju samo Njemu, slijedenju samo onoga u što je Poslanik a.s. pozivao. Sami ti ljudi drže žeravicu u svojim rukama¹³⁰, dok ih većina, ili svi, kore zbog toga-zbog njihove stranosti u odnosu na ostale ljude. Nazivaju ih nastranima, inovatorima, optužuju ih da se udaljavaju od masa...

Što se tiče Poslanikovog s.a.w.s. hadisa da su oni “odbačeni od svojih plemena”, to bi značilo da je Uzvišeni Allah poslao Svog Poslanika ljudima koji pripadaju raznim vjerama. Među njima ima idolopoklonika, obožavatelja vatre, slika i krstova. Među njima je bilo Jevreja, sabi’ita i filozofa, radi čega je islam u početku svog pojavljivanja bio jako stran. Svako ko bi primio islam i odazvao se Allahu i Poslaniku bio bi stran za svoje pleme, naselje, užu i širu porodicu.

Oni koji su se odazvali islamskom pozivu su bili odbačeni od svog naroda, te su pojedini napuštali svoja plemena i

¹² Ukazuje na hadis koji kaže da će doći vrijeme kada će pridržavanje vjere biti ravno držanju žeravice u rukama (op. prev.)

porodice ulazeći u islam. Bili su stranci u pravom smislu riječi sve dok se islamska misija nije proširila i dok islam nije trijumfovala. Kada su ljudi u skupinama ušli u Allahovu vjeru ta stranost je iščezla, da bi se poslije opet postepeno vraćala i jaćala, a njeni sljedbenici ponovo postali stranci kao što su to nekada bili. Pravi islam, onaj kojem je pozivao Poslanik s.a.w.s. i njegovi ashabi, sada je ćudniji nego što je bio kada se tek pojavio, iako su njegova znamenja i vanjska pojava svima jasni i poznati. Istinski islam je stran, kao što su i njegovi sljedbenici među ljudima straniji nego ikad prije. Kako i ne bi bila jedna jako mala skupina strana pored sedamdeset i dvije skupine koje imaju svoje vođe i sljedbenike, položaje i upravu? Ono što ta nekolicina ljudi zastupa kontrira prohtjevima svih ostalih, njihovim užívanjima, sumnjama i novotarijama koje predstavljaju vrhunac njihovog znanja i vrijednosti. Strasti su najveći cilj njihovih nada i želja.

Kako da vjernik koji je okrenut Allahu i koji slijedi Njegovu Uputu ne bude stran među ljudima koji slijede samo svoje prohtjeve, pri ćemu se svakome dopada samo njegovo lićno mišljenje. Zato je Vjerovjesnik s.a.w.s. i rekao: "Naređujte dobro, a odvrćajte od zla. Kada vidite kako ljudi slijede škrtost, prohtjeve i daju prednost dunjaluku, kada vidite samodopadljivost lićnog mišljenja i stvari koje ne možete promijeniti, tada se posvetite sami sebi, a klonite se tadašnjih nezalica. Doći će vrijeme kada će strpljenje biti kao držanje žeravice u šaci."

Zbog svega navedenog će svaki iskreni vjernik toga vremena koji se bude ćvrsto držao svoje vjere imati nagradu

pedeset ashaba.¹³¹

Prenose Ebu Davud i Tirmizi od Ebu Sa'lebe el-Hušenija slijedeće: "Pitao sam Poslanika s.a.w.s. o ovom ajetu: *'O vjernici, brinite se o sebi; ako ste na Pravom putu, neće vam nauditi onaj ko je zalutao!'*¹³², pa je odgovorio: 'Vi naređujte jedni drugima dobro, a odvrćajte od zla. Kada vidite kako ljudi slijede škrtost, prohtjeve i daju prednost dunjaluku, kada vidite samodopadljivost ličnog mišljenja i stvari koje ne možete promijeniti, tada se posvetite sebi i udaljite se od masa, jer će doći teški i naporni dani u kojima će pridržavanje vjerskih propisa biti kao držanje žeravice u šaci. Tad će vjernik koji se pridržava propisa imati nagradu pedeset ljudi koji rade isto kao i on.'

Upitah: 'Božiji Poslaniče, imaće nagradu pedeset ljudi tog vremena?'

'Ne, nego nagradu pedeset ljudi od vas',- odgovori Poslanik."¹³³

Oni ovu nagradu zaslužuju baš zato što su strani među ljudima i što se pridržavaju poslaničke prakse u vrijeme tmina mišljenja i prohtijeva ljudi.

¹³¹ Ovo preferira mišljenje Hafiza Ibn Abdu-l-Berra da je generacija ashaba bolja od ostalih kao skupina, a ne kao pojedinci, izuzimajući od toga prvake Muhadžira i Ensarija, te borce na Bedru, Uhudu, one koji su dali prisegu na Hudejbiji, te one ashabe koji su po svojoj vrijednosti posebno istaknuti. Sve ovo daje nadu novim generacijama. Ovo mišljenje podupire hadis kojeg prenosi Tirmizi u kojem Poslanik s.a.w.s. kaže: "Moj Ummet je kao kiša, ne zna se šta je bolje: Njen početak ili kraj!"

¹³² Al-Maida, 105

¹³³ Prenosi ga Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madže. Tirmizi za ovaj hadis kaže da je hasen-garib

Svaki mu'min koji razumije Allahovu Knjigu i praksu Njegovog Poslanika, koji dobro poznaje svoju vjeru i vidi zablude u kojima se ljudi nalaze - prohtjeve, novotarije i ostale zablude koje ih skreću sa Pravog puta kojim je išao Božiji Poslanik s.a.w.s. i njegovi ashabi - ako hoće da ide putem Istine onda treba da bude spreman na kritike, uvrede i poniženja od strane neznalica i novotara. Treba da bude spreman da podnese huškanja ostalih ljudi protiv njega.¹³⁴

Njihovi loši prethodnici su isto tako postupali prema Božijem Poslaniku s.a.w.s. i njegovim sljedbenicima. Kada ih mu'min pozove na Pravi put i iskritikuje njihova loša djela oni se bune, postavljaju mu prepreke i zamke, te ga svim mogućim sredstvima napadaju.

Mu'min je stranac među njima jer su njihova vjerovanja pogrešna. On je stranac zato što se pridržava sunneta dok se ostali pridržavaju novotarija, što se drži svoga vjerovanja dok je njihovo vjerovanje neispravno. Stranac je među njima jer je njegov namaz ispravan, a njihov neispravan; jer je njegov životni put kojim hodi Pravi put, dok je njihov put pogrešan. On može biti stran jer je drugačijeg porijekla u odnosu na ostale, stranac je jer se ne ponaša prema njima onako kako bi oni to htjeli.

Ukratko rečeno, on je među njima stran po svim pitanjima vezanim za ovaj ili onaj svijet, pri čemu ne nalazi među masama nekoga ko bi mu pomogao ili ga podržao. On je

¹³⁴ Danas se stranost vjernika i islamskih misionara koji pozivaju Kur'anu i sunnetu sve više povećava, a očituje se u tlačenju od strane ljudi koji su na vlasti. Nepravedni vladari koriste sva raspoloživa sredstva da bi im naškodili i otežali njihov rad. Ne treba zaboraviti ni spletke neprijateljski raspoloženih snaga koje su sve brojnije, jače i sve lukavije.

čovjek koji svoju vjeru poznaje dok je ostali ne poznaju. Drži se sunneta dok se ostali pridržavaju novotarija. On poziva Allahu i Njegovom Poslaniku dok ostali pozivaju novotarijama i prohtjevima. Dok on naređuje dobro i odvraća od zla, kod drugih je dobro zlo, a zlo dobro.¹³⁵

Kur'anske nagovijesti ponovnog trijumfa islama

Nagovijesti i dokazi o trijumfu islama u budućnosti su mnogobrojne u Kur'anu i sunnetu, mada ih mnogi vaizi i govornici zapostavljaju, ukazujući samo na očaj. Nekoliko tih nagovijesti smo prethodno spomenuli, a sada ćemo navesti još dvije:

1) Pojava islamske svijesti koja će Ummetu povratiti povjerenje u islam i nadu u bolju budućnost. Ova svijest je zabrinula neprijatelje islama, kako vanjske tako i unutrašnje. Ummet zaslužuje pobjedu onda kada Allah omogućiti da na njegovom čelu budu svjesne, sposobne i pametne vođe kojima je Allah dao sposobnost i mudrost razumijevanja Njegovih zakona i Njegove vjere, mudrost u razmišljanju i praksi: "A onaj kome je znanje darovano - darovan je blagom neizmjernim."¹³⁶

2) Pad dosta raširenih sistema, posebno komunizma koji je tvrdio da će zauzeti cijeli svijet, da će poraziti ostale filozofije i naslijediti sve vjere. Isti taj komunizam je svoj prvi poraz doživio baš od strane naše braće mudžahida u Afganistanu, kada su sa zastarjelim oružjem izvojevali pobjedu nad

¹³⁵ Preneseno iz djela: "Medaridžu-s-Salikin", komentar djela "Menazilu-s-Sa'rin".
Autor tog djela je Ibn Kajjim.

¹³⁶ Al-Baqara, 269

najoholijom ateističkom zemljom u historiji.

Tvrđave komunizma su padale jedna za drugom, počevši od SSSR-a, zemalja Istočne Evrope i završavajući sa Albanijom.

Hadis “Svaki period koji dolazi će biti lošiji od prethodnog”

Pitanje: “Čitajući jednu vjersku knjigu naišao sam na hadis od kojeg mi se kosa nakostriješila i u kojeg nisam odmah povjerovao. On glasi: “Svaki period koji dolazi će biti lošiji od prethodnog”.

Kada sam za njega upitao neke učenjake hadisa rekli su mi da je hadis vjerodostojan, te da ga prenosi Buhari, što me zaprepastilo, jer šta da kažem za hadis kojeg bilježi Buhari u svojoj zbirci, koja se smatra najvjerodostojnijom knjigom u islamu nakon Kur’ana, Božije Knjige.

Da li ovaj hadis govori da smo u stalnom i neprekidnom padu, da prelazimo iz boljeg u loše stanje, iz lošeg u lošije i sve tako do Sudnjeg dana?

Ovo pitam, jer mnogi ljudi vjeruju potpuno suprotno, da život napreduje i razvija se, a da čovjek svakoga dana sve više upoznaje svijet oko, ispod i iznad sebe, dospjevši čak i do Mjeseca!

Ovaj hadis nas baca u beznade i stavlja nas u bezizlazan položaj ako se svakodnevno krećemo prema provaliji, jer je to sudbina koju nam je Allah propisao i stalni, neizbježni, strogi zakon kojem se moramo povinovati sve do nastupanja Sudnjeg dana, kada će biti samo nevjernik, sin nevjernika, kao što nas je naša ugledna ulema podučila.

Čuo sam od neke braće koji prate vaša pisana djela da ste u jednom od njih spomenuli pojašnjenje ovog hadisa, pa vas molim da mi ukažete na njega kako bi uklonili nemir iz moje duše i nedoumicu iz mog srca.

Allah dž.š. da Vas nagradi najboljom nagradom.”

M.K.A.

Ribat-Maroko

Odgovor: Spomenuti hadis bilježi imam Buhari od Enesa b. Malika r.a. u svojoj vjerodostojnoj zbirci. To bi značilo da je hadis vjerodostojan po pitanju lanca prenosilaca, ali je problem u neispravnom shvatanju ovog hadisa koje nije u skladu sa Allahovim zakonima i naučnim činjenicama. Vjera ne može kontrirati navedenom, jer je vjera istinita, također su istinite i spomenute stvari, a istina se ne može međusobno sukobljavati. Ili pomenute stvari imaju svoje posebno objašnjenje suprotno poznatom, ili ovaj vjerski tekst ima drukčije tumačenje od onog poznatog i raširenog među ljudima.

Hadisi koje govore o “smutnjama”, o “smaku svijeta” ili o “predznacima Sudnjeg dana” se znaju često pogrešno razumjeti. Zbog toga o njihovom značenju treba dublje razmišljati, jer se pogrešnim tumačenjem takvih hadisa u ljudima ubija nada i sprječava svaki pokušaj promjene nabolje. Značenje spomenutog hadisa i obaranje pogrešnih razumijevanja u vezi s njim sam obradio u svom djelu “Kako se ophoditi sa Poslanikovim sunnetom”, gdje sam između ostalog rekao:

Da li je svaki naredni period lošiji od prethodnog?

Buhari prenosi svojim lancem prenosilaca od Zubejra b. Adija slijedeće: "Otišli smo do Enesa b. Malika i požalili mu se na Hadžadžov odnos prema nama, pa nam reče: 'Strpite se, jer će svaki period koji dolazi biti gori od prethodnog, sve dok se ne sretnete sa svojim Gospodarom.' (tj. do Sudnjega dana - op. prev.) Čuo sam ovaj hadis od vašeg Vjerovjesnika s.a.w.s."

Neki ljudi koriste ovaj hadis kao oslonac za svoju neaktivnost i nepreduzimanje pokušaja reformi. Oni tvrde da hadis podrazumijeva da je stanje u stalnom pogoršanju, da se sve neprestano ruši i pada u ponor, i tako sve do susreta ljudi sa njihovim Gospodarom, tj. dok ne dođe Sudnji dan, koji će zateći samo najlošije ljude

Pojedini su se ustegli od prihvatanja ovog hadisa, dok su ga neki odbili, jer on po njihovom mišljenju čini slijedeće:

- 1) poziva pesimizmu i očaju;
- 2) poziva pasivnosti spram tiranskih, zalutalih vladara;
- 3) suprotan je ideji napretka na kojoj opstoji sistem života i postojanja;
- 4) proturiječi činjenicama iz historije muslimana;
- 5) proturiječi hadisima koji govore o pojavi halife koji će ispuniti Zemlju pravdom (poznat pod imenom Mehdi), te onima koji govore o silasku Isa'a sina Merjeminog, uspostavljanju islamske države na Zemlji i proširivanju islamske upute po čitavom dunjaluku.

Pomenuta ulema se zaustavila kod ovog hadisa pronalazeći poteškoću u generaliziranju fraze, tj. shvatajući hadis da je baš svako vrijeme lošije od prethodnog (iako su neka

vremena bila bolja od njima prethodećih). Najbolji primjer za to je vrijeme Omera b. Abdu-l-Aziza koji je došao odmah nakon Hadždžadža na kojeg se svako žalio. Vrijeme vladavine Omera b. Abdu-l-Aziza je općepoznato po dobru koje je zavladao. Čak ne bi bilo pretjerano reći da je zlo skoro iščezlo za vrijeme njegove vladavine. Za to vrijeme se nikako ne može reći da je bilo lošije od njemu prethodnog.

Ulema je u objašnjenju ovog hadisa navela nekoliko odgovora:

1) Imam Hasan el-Basri je razumio da se odnosi na većinsko i pretežno stanje. Na pitanje o dolasku Omera b. Abdu-l-Aziza nakon Hadždžadža odgovorio je: "Ljudi su se morali malo odmoriti."

2) Prenosi se od Ibn Mes'uda r.a. da je o hadisu "Svaki će period koji dolazi biti gori od prethodnog", rekao: "Ne mislim da se hadisom želi reći pojedini vladar biva bolji od drugog ili pojedina godina bolja od naredne, nego se odnosi na vaše učene i znane koji umiru, a za koje ne nalazite zamjenu, nakon njih dolaze ljudi koji govore na osnovu svojih prohtjeva." U drugoj predaji stoji: "...nakon čega će skrnaviti i rušiti islam."

Hafiz Ibn Hadžer u el-Fethu odabire mišljenje Ibn Mes'uda jer je značenje dobra i zla jasno prisutno, dodajući da je "preče da se ovo mišljenje slijedi".

On ne odbacuje problematičnost ovog hadisa u osnovi, jer ostali vjerski dokazi pokazuju da će u budućnosti islam odigrati različite uloge, pri čemu će islamski bajrak visoko zalepršati, a njegova riječ se uzvisiti. Dovoljno bi bilo ako bi se to desilo samo za vrijeme Mehdijskog i Isa'ovog pred Sudnji dan.

Historija dokazuje da je u svijetu dolazilo do perioda stagnacije i pasiviteta, nakon čega su slijedila vremena reforme i aktivnosti. Dovoljno je da navedemo primjer uleme i reformatora koji su se pojavili u osmom stoljeću nakon pada hilafeta u Bagdadu i pogoršanja općeg stanja islamskog ummeta u sedmom stoljeću. Među njima izdvajamo Šejhu-l-islama Ibn Tejmijju, njegovog učenika Ibn Kajjima, zatim njegove učenike u Šamu, Šatibija u Andaluziji, Ibn Halduna u sjevernoj Africi, i druge velikane o čijim biografijama je Ibn Hadžer sastavio djelo zvano "Ed-durer el-kamine fi e'jan el-mi'eti es-samine."

Nakon njih dolaze Ibn Hadžer, Sujuti u Egiptu, Ibn Vezir u Jemenu, Ed-Dehlevi u Indiji, Eš-Ševkani i Es-San'ani u Jemenu, Ibn Abdu-l-Vehhab u Nedždu i drugi vrijedni i slavni učenjaci, te imami reformatori.

Radi svega ovoga, imam Ibn Hibban u svom "Sahihu" smatra da se ovaj Enesov hadis ne odnosi na svako vrijeme, potkrepljujući to hadisima vezanim za pojavu Mehdijsa koji će ispuniti Zemlju pravdom, nakon što je bila prepuna nepravde.¹³⁷

3) Smatram da je najispravniji komentar ovog hadisa dao hafiz Ibn Hadžer u "El-Fethu" gdje kaže:

"Moguće je da se pod spomenutim vremenima u hadisu misli na vremena ashaba, s obzirom da se hadis njima obraća, pa se na njih i odnosi, dok se na ostale ovaj hadis ne odnosi, iako je ovaj ashab razumio da se hadis odnosi na sva ostala vremena. Radi toga je tako reagovao na one koji su mu se požalili na Hadždžadža i preporučio im strpljenje, iako su većina njih tabi'ini."

¹³⁷ Fethu-l-Bari, 16/228

U svjetlu ovog komentara možemo razumijeti izreku Ibn Mes'uda da se odnosi na one kojima se on obraća, bili oni ashabi ili tabi'ini, obzirom da je preselio na ahiret u vrijeme Osmanovog hilafeta.

A što se tiče tvrdnje da hadis podrazumijeva poziv na prešućivanje nepravde, podnošenje tiranije i tlačjenja, prihvatanje pokvarenosti i razvrata, te da podržava pasivnost u odnosu prema oholim tiranima na ovoj Zemlji...na to se da odgovoriti sa nekoliko stvari:

1) Riječ "strpite se" je izgovorena od strane Enesa r.a. Ne ubraja se u izreku koja se pripisuje Poslaniku, a svačiji se stavovi mogu uzeti ili odbaciti osim stava bezgrješnog Poslanika s.a.w.s.

2) Enes nam nije naredio da prihvatamo nepravdu i nered, nego nam je naredio da saburimo. Velika je razlika između te dvije stvari, jer je odobravanje nevjerstva nevjerstvo, odobravanje zla je zlo. Strpljenje nam je svima potrebno, ali desi se da čovjek nešto trpi, iako to prezire i nastoji da izmijeni.

3) Ko ne može da se suprotstavlja zlu i tiraniji treba da se drži sabura i smirenosti, trudeći se da pripremi oružje i poduzme sve potrebne mjere, jačajući zajedno sa svakim ko nosi istu ideju i iskorištavajući pogodnu priliku da se snagom istine i Allahovom vojskom suprotstavi laži, nepravdi i tiraniji.

Božiji Poslanik s.a.w.s. je trinaest godina u Mekki trpio kipove i njihove obožavatelje, tavafeći oko Ka'be u kojoj je bilo 360 kipova. Čak je u sedmoj godini po hidžri sa svojim ashabima obavio Umretu-l-Kaqa tavafeći oko Ka'be, ali te kipove nije vidio niti dodirnuo sve do dana osvajanja Mekke, kada ih je porazbijao.

Zbog toga je naša ulema konstatovala da se zlo mora prešutjeti dok se stanje ne promijeni, ukoliko će iz neprešućivanja proizaći još veće zlo.

Ne treba preporuku o strpljenju shvatiti kao predavanje nepravdi i tiraniji, nego treba čekati dok Allah nešto ne presudi, a On najbolje presuđuje.

4) Strpljenje može da bude i obavezno za onoga ko se boji za sebe, svoju porodicu i okolinu. Ali strpljenje ne sprječava da se naređuje dobro i odvraća od zla, niti da se kaže istina pred tiranima koji sebe smatraju bogovima. U hadisima stoji: “Najbolji džihad je reći istinu nepravednom vladaru”, “Prvak šehida je Hamza b. Abdu-l-Muttalib i čovjek koji se obrati nepravednom vladaru naređujući mu dobro i odvraćajući ga od zla, nakon čega ga vladar ubije.”

Hadis: “Najbolja je ova generacija, zatim ona iza nje”

Pojedini savremeni istraživači su iz hadisa: “Najbolja je ova generacija, zatim ona iza nje, zatim ona iza nje”, shvatili jednu prozapadnu izreku koja kaže da dio svijeta koji se zove islamskim ide ka lošijem stanju, a ne boljem, te da je to nužno i nepromjenljivo, oslanjajući se na tekst prethodnog hadisa.

Oni kažu da su ovi i slični hadisi najvjerovatnije izmišljeni i lažni, bilo to zbog opravdanja postojećeg stanja, ako bismo pretpostavili da su muslimani izmislili te hadise, ili da se Ummet usmjeri ka očaju, ako pretpostavimo da su ih licemjeri izmislili.¹³⁸

¹³⁸ Pogledaj: “Osnove napretka kod muslimanskih mislilaca u savremenom arapskom svijetu”, od Dr. Fehmija Džed’ana

Međutim, činjenica je da je ovaj hadis vjerodostojan, te da su muslimanski učenjaci složni po pitanju njegove ispravnosti, jer nijedan učenjak, koliko ja znam, bio on sunnija ili mu'tezil, nije potezao pitanje ispravnosti ovog hadisa u lancu prenosilaca ili tekstu. Čak su Ibn Hadžer, Es-Sujuti i drugi velikani hadiske nauke spomenuli da je ovaj hadis mutevatir.¹³⁹

Smatrati ovaj hadis lažnim je potvora čitavog Ummeta da ga sačinjavaju neznalice, glupaci, lažovi koji su se složili u zabludi tokom tolikih prethodnih stoljeća, što može biti povod za rušenje čitave vjere.

Ono što je "vrijedni" istraživač razumio i zaključio iz hadisa nije prihvatljivo.

Hadis ukazuje na istaknutost generacije koja je vjeru preuzimala direktno od Božijeg Poslanika s.a.w.s. i koja se odgajala u Poslanikovom okrilju. Oni su vidjeli Božije znakove i Poslaničku uputu, što niko osim njih nije vidio. Allah ih je obavezao više nego druge, jer su prenijeli Kur'an i sunnet Ummetu, i počastio ih je osvajanjem država i uputom ostalih naroda. Nakon njih dolazi generacija koja je učila od tih ashaba, slijedeći njihove stope i crpeći iz njihovog izvora. Treća generacija je pošla stopama prethodne i dobro ih slijedila, zbog čega je Allah njima bio zadovoljan, a i oni Njime.

Nijedan realan istraživač ne sumnja u to da je duhovno osvjetljenje ovih generacija bliskih okončavajućem periodu poslanstva jače, dublje i šire od drugih, u čemu ostale generacije za njima zaostaju.

¹³⁹ Pogledaj: "Nazmu-l-mutenasir fi-l-hadis el-mutevatir", od el-Kettanija.

Ovo važi kao mišljenje o generaciji, a ne o pojedincima, i odnosi se samo na pitanje vjere i bogobožnosti, a ne na nauku i materijalni napredak. Naime, u ovim oblastima generacije koje dolaze poslije mogu da premaše prve, odabrane generacije, koje su se istakle primjenjujući u praksi islamske principe.

Poslanik s.a.w.s. je obradovao Ummet da će naslijediti kraljevstva Kisre i Herakla, čije će imetke udijeliti na Allahovom Putu, te da će jednoga dana posjedovati Istok i Zapad. Blagostanje će biti toliko da bogataš neće naći nikoga ko će od njega da prihvati sadaku, te će opšta sigurnost biti takva da će žena izaći sama iz Hire do Mekke, gdje će činiti tavaf oko Ka'be, ne bojeći se pri tome nikoga osim Allaha. Arapski poluotok će jednog dana postati pun rijeka i zelenila.

Zar se sve ovo može smatrati kretanjem ka lošijem stanju?!

Svaki objektivan i realan čitalac historije zna da su prva četverica pravednih halifa mnogo unaprijedili životna pitanja, uvodeći u život poboljšanja i dodatke koji nisu postojali za vrijeme života Poslanika s.a.w.s. Isti taj Poslanik nam je naredio da slijedimo njihovu praksu i da je se čvrsto držimo, što predstavlja dio pridržavanja Poslanikovog sunneta.

Također je poznato kako su muslimani i nakon perioda pravednih halifa, u emevijskom i abbasijskom periodu, inovirali i dodali stvari koje nisu bile ni u poslaničkom periodu ni u početku halifata. Islamska ulema je odobrila te novitete, nakon čega se sklopio konsenzus oko njihove ispravnosti.

U tom periodu se precizno istražila vjerska i jezička nauka, nakon čega je utemeljena i zabilježena. Pojavile su se naučno-

misaone škole na raznim naučno-književnim poljima, otpočelo je prenošenje naučnih dostignuća drugih naroda putem prevoda. Ti prevodi su izučavani, prilagođavani i obogaćivani. Nešto od toga je dodato, izmijenjeno, odbačeno, a nešto unapređivano ili stavljano na kraj. Na taj način bi se uskladilo sa općom naravi Ummeta, da bi bilo u skladu sa islamskom kulturom, vjerom i vrijednostima, te da bi ova djela mogla pronaći svoje mjesto u socijalnom, emocionalnom i umnom životu muslimana. Svemu tome treba dodati osnivanje potpuno novih naučnih disciplina koje njihovi prethodnici nisu poznavali.

U ovakvim okolnostima je nastajala veličanstvena islamska civilizacija sa stabilnim osnovama, brojnim granama, te blagoslovljenim plodovima.

Muslimani se nikada nisu zaustavljali u izgradnji i unapređenju svoje civilizacije na različitim poljima opravdavajući se time da ima hadisa koji im vežu ruke i noge ili paralizuju njihovo razmišljanje, primoravajući ih na taj način da svoje stanje pogoršaju!

Istina je da generacije koje su sagradile blistavu islamsku civilizaciju nisu bile na duhovnom stupnju ashaba ili njihovih učenika, što svako priznaje, ali to nije sprječavalo superiornost u nauci, civilizacijski napredak ili borbu na moralnom planu. Oni su karakter te idealne generacije stavili ispred sebe, smatrajući ga najvećim ljudskim primjerom.

Oni su time spajali, ili bar pokušavali da spoje, dvije koristi: jedna je materijalno-civilizacijska inovacija, a druga duhovna uzvišenost i imansko-moralni napredak.

Postoje drugi hadisi koji ističu vrijednost narednih

generacija, hvaleći njihovo strpljenje i ustrajanost u vremenu smutnji i kriza, tokom kojih će vjernici i nosioci islamske misije biti iskušani. Ko se u tim vremenima bude držao vjere biće kao onaj ko drži žeravicu u svojoj šaci, te će za to imati nagradu pedeseterice, kako navodi hadis. Kada je Poslanik a.s. upitan kojih pedeset, odgovorio je: "Od vas!"¹⁴⁰

Ima još mnogo vjerodostojnih hadisa koji obećavaju svijetlu sutrašnjicu i blistavu budućnost islamske misije, kao i veliku vlast islamske države.

Postoji vjerodostojan hadis koji nagovještava da će Allah svakih sto godina slati obnovitelja vjere Ummeta, zbog čega se obnavlja njihova nada i očekivanje da će se loše stanje poboljšati i da će oslabljena vjera ojačati.

Kontinuitet dobra kod svih generacija Ummeta

Vjerovanje muslimana u posebnu vrijednost prvih muslimanskih generacija ne znači da su Allahova vrata do Sudnjeg dana zatvorena ostalim generacijama. Ne znači da naredne generacije neće imati priliku da se natječu u činjenju dobra kao što su to radile prve generacije, te da su iza njih ostale samo mrvice, ako i njih ima.

Istina, u koju nema sumnje, je da su vrata Uzvišenog Allaha otvorena svima do Sudnjega dana, te je svakom pojedincu u svakoj generaciji naređeno da se natječe u dobrim djelima:

"Zato se natječite ko će više dobra učiniti;

*Allahu ćete se svi vratiti."*¹⁴¹

¹⁴⁰ Prenose ga Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madže, svi od Ebu Sa'lebe el-Hušenija.

¹⁴¹ Al-Maida, 48

Koliko su samo prvaci ostavili drugima, i koliko se stvari još može poboljšati... U hadisi-šerifu stoji: "Moj Ummet je kao kiša, ne zna se da li je bolji njegov početak ili kraj."¹⁴²

Komentatori ovdje zaključuju: Kao što se za jednu kišu ne može reći da je korisna a za drugu da nije, također se ne može reći za određene generacije ili pojedince Ummeta da su po svim pitanjima bolji od drugih. Ovo je jasan dokaz da su Allahova vrata otvorena, te da je omogućeno svakome da traži obilje od Njega. Svaka generacija muslimana ima svoju specifičnost i vrijednost kojom se prepoznaje njena dobrotu, kao što svaki dio kiše ima svoju korist za rast biljaka koja se ne može poreći. Prvaci su povjerovali u mu'džize (nadnaravne stvari) koje su vidjeli i prihvatili su puni vjere Poslanikov poziv. Oni koji su kasnije došli su povjerovali u gajb (neviđeno) i u nedvojbeno pouzdane ajete, slijedeći one prije njih na najbolji način. Kao što su se prvaci potrudili da osnuju i utemelje, tako su nasljednici uložili sve napore da potvrde i osvjedoče, pa će svakome od njih grijeh biti oprošten, trud nagrađen, a nagrada obilna.

Napomenuli su da se ovim hadisom opisuje čitav Ummet, preci i potomci, prvi i posljednji: da su bili dobri, te da su oni međusobno povezani i isprepleteni kao kružnica kojoj se ne znaju krajevi.

¹⁴² Prenosi ga Tirmizi od Enesa i kaže: "Hadis je hasen-garib". Prenose ga i Ahmed, Bezzar i Taberani od Ammara b. Jasira. El-Hejseni u "El-Medžma' ez-Zevaid" je rekao: "Prenosioci kod Bezzara su vjerodostojni, osim El-Hasena b. Ka'z'a i Ubejda b. Sulejmana el-Agarra koji su samo pouzdani." Ima priče oko Ubejda, ali mu ona ne šteti. Prenosi ga i Bezzar i Taberani od Imrana b. Husejna, i Bezzar dodaje da je ovaj lanac prenosilaca najbolji za ovaj hadis. Prenosi ga i Ibn Hibban u svom Sahihu od Selmana. Eminentna ulema koja je obrađivala ovo djelo ga smatra hasen hadisom sa pratećim dokazima.

Muslimani su stalno ponavljali ovu izreku misleći da je hadis: "Dobro je u meni i u mom Ummetu do Sudnjeg dana." Značenje ovog hadisa je ispravno, iako se ne navodi kao hadis ovim riječima.

Postoji jedan broj vjerodostojnih hadisa prenesenih od nekoliko ashaba koji potvrđuju da će "uvijek biti skupina u Ummetu koja će ustrajavati na istini sve dok im Allah ne presudi"¹⁴³, što se slaže sa Kur'anskim stavom:

*"A među onima koje stvaramo ima ljudi koji druge upućuju istini i koji prema njoj pravedno sude."*¹⁴⁴

Također postoje hadisi koji nagovještavaju blistavu budućnost islama, čija će se misija rasprostraniti, riječ uzdići, a država proširiti.

Nepromjenjivi zakoni i pravila

Svim muslimanskim generacijama tokom prethodnih stoljeća je postalo jasno da postoje stabilna načela i pravila, Božiji zakoni koji nisu podložni promjenama, a koji se daju shvatiti iz nedvosmislenih tekstova Kur'ana i sunneta:

1) Svaki posao ima svoj plod, a svaki uloženi trud nagradu, još na dunjaluku, prije ahireta. Allah dž.š. kaže:

"Mi doista nećemo dopustiti da propadne nagrada onome koji je dobra djela činio".¹⁴⁵

*"A oni koji se čvrsto drže Knjige i koji obavljaju molitvu - pa, Mi doista nećemo dopustiti da propadne nagrada onima koji čine dobra djela."*¹⁴⁶

¹⁴³ Prenose ga Buhari i Muslim

¹⁴⁴ Al-A'raf, 181

¹⁴⁵ Al-Kahf, 30

¹⁴⁶ Al-E'raf, 170

2) Nijedan džihad, bio on na borbenom polju ili sa samim sobom, Allah neće ostaviti nenagrađenim:

“One koji se budu zbog Nas borili Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!”¹⁴⁷

3) Ko pomogne Allahovu vjeru, Allah će njega pomoći i ojačati ga na dunjaluku. Allahova vjera se može pomoći vjerovanjem i činjenjem dobrih djela, a dobro djelo je svako djelo kojim se poboljša ljudski život, bilo to na duhovnom ili materijalnom planu, koristilo to samo pojedincu ili zajednici:

“A Allah će sigurno pomoći one koji vjeru njegovu pomažu, - ta Allah je zaista moćan i silan -, one koji će, ako im damo vlast na Zemlji, molitvu obavljati i milostinju udjeljivati i koji će tražiti da se čine dobra djela, a odvrćati od nevaljalih - A Allahu se na kraju sve vraća.”¹⁴⁸

“Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurno namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah bezbjednošću zamijeniti; oni će se samo Meni klanjati, i neće druge Meni ravnim smatrati.”¹⁴⁹

¹⁴⁷ Al-Ankabut, 69

¹⁴⁸ Al-Hadždž, 40-41

¹⁴⁹ An-Nur, 55

Bilješka o autoru

Šejh Yusuf el-Qaradawi, jedan od najistaknutijih islamskih učenjaka svoga vremena, mudžtehid i neumorni islamski aktivista, rođen je u Egiptu u siromašnoj porodici 1926. godine. Sa dvije godine ostaje bez oca pa brigu o njemu preuzima amidža.

Još kao dijete počinje napamet učiti Kur'an u svom selu i sa nepunih deset godina postaje hafiz. Osnovno i srednje obrazovanje stiče na obrazovnim ustanovama čuvenog el-Azhara gdje je uvijek bio među najuspješnijim; tako je srednju školu završio kao drugoplasirani u čitavom Egiptu mada je u tom periodu bio uhapšen kao član pokreta Muslimanske Braće. Na el-Azharu upisuje fakultet Usuli-d-Dina koji završava 1953 kao najuspješniji od ukupno 160 studenata. 1957. godine bio je prvi na specijalizaciji na Fakultetu za Arapski jezik. Magistarski rad brani 1960. godine na odsjeku za Kur'anske i Hadiske nauke i odmah počinje raditi na doktoratu. Zbog

problema sa naserovim režimom šejh Qaradawi je doktorirao tek 1973. godine na temi "Zekat i njegov uticaj na rješavanje socijalnih problema" sa najvećom ocjenom.

Od ranog djetinjstva znanje pretače u djelo. Već u osnovnoj školi u Tanti pristupa pokretu Muslimanske Braće, a osnivač pokreta imam šehid Hasan el-Benna postaje njegov učitelj. Zbog te pripadnosti islamskom pokretu šejh Qaradawi kao i mnogi drugi islamski aktivisti prolazi kroz raznorazna iskušenja i torture, bio je u zatvoru, četiri puta je hapšen, a emigrira i iz domovine. U ranim pedesetim godinama dvadesetog vijeka bio je organizator aktivnosti Muslimanske Braće na Azharu. Tu je bio i član organizacionog komiteta dobrovoljaca sa Azhara koji su se borili protiv Britanaca na Suecu. 1959. zabranjen mu je rad u džamiji u Kairu. Iako zagovornik "srednjeg islamskog puta" uvijek je bio beskompromisan po pitanju prava žena, pitanju Bosne ili Palestine. Zajedno sa najvećim autoritetima savremenog islamskog pokreta poput šejha Ahmeda Yasina i Mustafe Mešhura upućuje poziv Ummetu na opštu mobilizaciju i džihad, poziva na bojkot američke i izraelske robe. Amerikanci mu zabranjuju ulazak u SAD, a cionističke vlasti sa područja tzv. Izraela na njega pripremaju atentat.

Prvi je pozvao na formiranje svjetske islamske asocijacije za pomoć Muslimanima kojima je pomoć potrebna. Koliko se posvetio pravima ugroženih vidi se i iz njegovog djela Fikhu-z-Zekat koje je vjerovatno najobuhvatnije djelo iz oblasti Zekata. Vođa Islamskog Pokreta u Pakistanu Ebu A'la el-Mewdudi ovu knjigu proglasio je "knjigom stoljeća iz islamskog fikha".

Napisao je više od osamdeset dijela od kojih su neka štampana u više od dvadeset izdanja. Njegova djela za koja se kaže da ih karakteriše pobožnost vjernika, temeljitost naučnika, stil književnika i entuzijazam misionara prevedana su na mnoge jezike i prihvaćena među muslimanima širom svijeta. Posebnu pažnju poklanja razumijevanju Allahovih zakona i ciljeva Šerijata. On je umjereni mislilac i aktivista koji je ujedinio teoriju i praksu, ideju i pokret, šerijatsko znanje i razumijevanje stvarnosti u kojoj živimo.

Šejh Qaradawi je narušenog zdravlja, a sada živi i radi u Kataru.

SADRŽAJ

Predgovor izdavača	5
Predgovor izdanju na bosanskom jeziku	7
Predgovor autora	9
Radosne vijesti o trijumfu islama	13
Radosne vijesti iz Uzvišenog Kur'ana	15
Kazivanja o poslanicima i	
konačni ishod za vjernike i nevjernike	21
Allahovo obećanje da će pomoći vjernike	23
Božije obećanje da će uništiti	
nevjerničke spletke i zavjere	25
Radosne vijesti iz Poslanikovog sunneta	30
1. Širenje islama po čitavom svijetu	31
2. Povratak islama u Evropu i osvajanje Rima	32
3. Širenje islamske države na istok i zapad	34
4. Izobilje, sigurnost i višak imetka	35
5. Ponovno uspostavljanje	
hilafeta po poslaničkim mjerilima	36
6. Pobjeda nad Jevrejima	37

7. Ostajanje "pomognute skupine"	38
8. Pojava "reformatora" u svakom stoljeću	40
9. Silazak Isaa a.s.	40
10. Pojava Mehdiya	41
Radosne vijesti iz povijesti	43
1. Ratovi sa odmetnicima	49
2. Krstaški ratovi	51
3. Ratovi sa Tatarima	52
4. Oslobodilački ratovi savremenog doba	53
Radosne vijesti sadašnjeg vremena	55
Između prošlosti i sadašnjosti	60
Kontinuitet pokreta renesanse i obnove	66
Islamska svijest i njen utjecaj na islamski život	68
Islamska struja je jača i teža na vagi	70
Snage koje posjeduje islamski ummet	72
Upozorenja zapadnjaka na skrivenu	
snagu islama i njegovih sljedbenika	76
Patnje misionara	80
Radosne vijesti iz Božanskih zakona	82
1) Zakon smjenjivanja	82
2) Zakon promjene	85
Neophodne napomene:	87
Dva važna momenta:	89
Odnos Hasana el-Bennaa prema nadi	90
Rasvjetljavanje pogrešno shvaćenih hadisa	101
Hadis: Islam je počeo kao garib-stran	101
Kur'anske nagovijesti ponovnog trijumfa islama	114

Hadis “Svaki period koji dolazi će biti lošiji od prethodnog”	115
Hadis: “Najbolja je ova generacija, zatim ona iza nje”	121
Nepromjenjivi zakoni i pravila	127
Bilješka o autoru	131
Sadržaj	135

I ne gubite hrabrost i ne žalostite se;
vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici.

(Kur'an: Ali 'Imran, 139)

ISBN 995897833-4

www.islambosna.ba

